

GLASILO ZBORNICE
ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE
NEGE SLOVENIJE - ZVEZE
STROKOVNIH DRUŠTEV
MEDICINSKIH SESTER,
BABIČ IN ZDRAVSTVENIH
TEHNIKOV SLOVENIJE

UTRIP

XXVIII | 1

Januar 2020

Poštmina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

Uvodnik

Pregled opravljenega dela v
pisarni Zbornice – Zveze v
letu 2019

Javna pooblastila

Navodilo ministra v povezavi
z realizacijo 38. člena
prehodnih in končnih določb
Zakona o spremembah
in dopolnitvah Zakona o
zdravstveni dejavnosti

Aktualno

Negovalne diagnoze:
Definicije in klasifikacija
2018–2020

Iz zgodovine

Povabilo k sodelovanju
v mednarodnem letu
medicinskih sester in babič

2020

LETO MEDICINSKIH SESTER IN BABIČ

Florence Nightingale

GLAVNA UREDNICA:

Monika Ažman

ODGOVORNA UREDNICA:

Ksenija Pirš

UREDNIŠKI ODBOR:

Mag. Andreja Krajnc, Suzana Hobot, Marjeta Berkopec, Irena Keršič, Anita Prelec

STROKOVNA RECENZIJA:

Anita Prelec

LEKTORIRANJE:

Jelica Žalig Groc

NAKLADA:

16.150 izvodov

NASLOV UREDNIŠTVA:

UTRIP, Ob železnici 30 a, Ljubljana

Tel. št.: 01 544 5480

F.: 01 544 5481

TRR Zbornice – Zveze pri NLB, d. d.,

poslovalnica Tavčarjeva, Ljubljana
številka: SI56 0201 5025 8761 480

OGLASI:

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Tel. št.: 01 544 5480

F.: 01 544 5481

trzenje@zbornica-zveza.si

OBLIKOVANJE IN PRIPRAVA ZA TISK:

Barbara Kralj, PRELOM d. o. o.

www.prelom.si

TISK:

Salomon d. o. o.

SPLETNA STRAN ZBORNICE – ZVEZE:

www.zbornica-zveza.si

Utrip (online)

ELEKTRONSKI NASLOV UTRIPA:

utrip@zbornica-zveza.si

SPREMEMBE V ZVEZI Z NASLOVI**POŠILJAJTE NA:**

clanarina@zbornica-zveza.si

ISSN 1581-3738

Revija izhaja 9-krat letno.

Datum izida: 8. 1. 2020

Fotografija za naslovnico:

Florence Nightingale

(Fotografija: Henry Hering, Vir: https://en.wikipedia.org/wiki/Florence_Nightingale)

ZBORNICA ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE –
ZVEZA STROKOVNIH DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER, BABIC
IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

LETO 2020 JE SVETOVNA ZDRAVSTVENA ORGANIZACIJA
RAZGLASILA ZA LETO MEDICINSKIH SESTER IN BABIC, ZATO SI
ŽELIMO, DA BI BILO LETO 2020 ŠE PRAV POSEBEJ SLAVNOSTNO.

Vabimo vas na

17 SIMPOZIJ ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE,

ki bo potekal **11. in 12. maja 2020**

in na

SVEČANOST

12. maja 2020 ob 18. uri

Kongresni center Brdo, Brdo pri Kranju

MOTO SIMPOZIJA

Z MEDICINSKIMI SESTRAMI IN BABICAMI DO ZDRAVJA ZA VSE

Več informacij bomo objavili v naslednji številki Utripa, na spletni strani in družbenih omrežjih.

Vsi, ki v letu 2020 načrtujete izobraževanja, ne spreglejte tega pomembnega izobraževalnega srečanja in ga vključite v svoj načrt dela.

Monika Ažman,
predsednica Zbornice – Zveze

Spoštovani članice in člani,

prav je, da ob zaključku leta 2019 pošljemo pozdrave vsem vam tudi zaposleni v pisarni Zbornice – Zveze in se vam preko kratkega pregleda opravljenega dela zahvalimo za vse aktivnosti. Vseh zaposlenih v pisarni nas je 13, ob koncu leta pa smo se poslovili od naše strokovne sodelavke na oddelku javnih pooblastil, Zdenke Kramar, kateri status se iz aktivnega spreminja v upokojenskega.

Anita Prelec, izvršna direktorica

Zelo hudomušno, z rekom Medicinske sestre in babice vam bomo začinile leto 2019, smo stopili v novo leto, in še kako začinjeno smo leto doživljali tudi zaposleni!

Vse leto smo skupaj z vami sledili statutarnim nalogam Zbornice – Zveze in skrbeli za razvoj in delovanje stroke zdravstvene in babiške nege. Naša največja skrb je bila usmerjena v izobraževanja in izpopolnjevanja medicinskih sester, bobic, zdravstvenih tehnikov in bolničarjev-negovalcev. Skupaj so regijska strokovna društva, strokovne sekcije in delovne skupine, izvedle 195 izobraževanj, ki se jih je udeležilo 15.767 udeležencev. Na oddelku izobraževanj in licenčnega vrednotenja smo poskrbeli, da so bile vse licenčne in pedagoške točke vpisane v vaš portfeljo, ki ga – verjamem, tudi skrbno polnite in pregledujete. Številna elektronska pisma organizatorjem izobraževanj so obrodila sadove – pravočasno zavedena izobraževanja in popolna dokumentacija so pogoj za uspeh. V letu 2020 pa že pripravljamo novosti tudi na tem področju in vse moči bomo usmerili v individualno prijavo na izobraževanja.

Prav znanje je tisto, ki daje moč in profesionalno samozavest. Zato na tem mestu iskrena hvala vsem funkcionarjem Zbornice – Zveze, predsednicam in predsednikom regijskih strokovnih društev in strokovnih sekcij. Brez vaše izredne pripadnosti, znanja, navdušenja in prostega časa, ki ga podarjate skupni organizaciji, le ta ne bi štela že več kot 16.463 članic in članov, skupaj z upokojenci in 273 študenti. Na oddelku članarin vestno skrbimo za posodabljanje podatkov v bazi članarin in v najkrajšem času odgovorimo na vaše številne elektronske pošte. Hvala tudi vam vsem, ki skrbite, da so vaši podatki ustrezno vnešeni.

Organizacijo Zbornico – Zvezo krepí tudi vloga regulatorja. Številke so lahko suhoparne, so pa tudi zelo zgovorne. Na oddelku javnih pooblastil smo v 11 mesecih tega leta izdali 1.216 odločb o vpisu v register, 631 je bilo izdanih odločb o podelitvi prve licence, 476 je bilo odločb o podaljšanju licence ter še 284 drugih sklepov. To še ni vse. Posredovali smo 1.795 zahtevkov za pridobitev potrdila o nekaznovanosti pa 166 zahtevkov za dopolnitev vloge, žal izdali tudi 186 potrdil o dobrem imenu za zaposlitev v tujini.

Poslali smo tudi 180 obvestil pred napotitvijo na licenčni izpit in nekaj evrov zaslužili s 304 izdanimi duplikati odločb. Če seštejemo vse skupaj in sem prištejemo še 100 individualnih in 20 sistemskih nadzorov s svetovanjem, je naša pisarna izvedla kar 5.358 upravno pravnih postopkov, pa storitve v

mesecu decembru še niso prištete. To pomeni, da smo izpolnili in močno presegli obveznosti po sklenjeni pogodbi z Ministrstvom za zdravje.

Bi pa naša pisarna bolj slabo polnila registre in osebne portfolije izvajalcev, če ne bi imeli še drugih sodelavcev, ki delujejo v komisijah in delovnih skupinah. Tudi vi ste opravili veliko dela, ki so ga vestno usklajevali člani Upravnega odbora.

Ena pomembna naloga, ki se tiče pisarne zbornice – Zveze, se uspešno zaključuje. Skozi celo leto 2019, zadnji mesec pa še bolj intenzivno, smo se ukvarjali s kakovostjo in postopki za pridobitev certifikata kakovosti pisarne Zbornice – Zveze. Naše delo je zaključeno, naši procesi popisani! Veselimo se leta 2020, ko bomo kot prva zbornica v Sloveniji pridobili tudi ta laskav naslov.

Vas, drage članice in člani, smo obveščali o svojih aktivnostih tudi preko devet številnk informativnega glasila Utrip, izšle so tudi štiri številke strokovne revije Obzornik zdravstvene nege, vsakih 14 dni smo vam pošiljali e – novice, ob mednarodnih dnevih izdali 28 izjav za javnost, uporabniki socialnih omrežij ste nas spremljali preko Facebooka, na lanskem kongresu smo prvič tvitali. Z decembrom je bila osvežena in aktivirana nova spletna stran. Vse to je plod neizmernega znanja, trdega dela in volje zaposlenih in širšega kroga nepogrešljivih sodelavcev in zunanjih partnerjev.

Vse to in še mnogo drugega bo zahtevalo združene moči vseh nas tudi v letu 2020, prelomnem letu za medicinske sestre in babice, za kar se vam že danes zares toplo priporočamo.

Sloganu najboljše pisarne v najlepšem mestu z izjemnimi zaposlenimi lahko le še dodam – s priporočili za odlično sodelovanje z vsemi članicami in člani tudi v letu 2020!

*Spoštovani, verjamem, da ste zaključek
začinjenega leta 2019 in praznične dni
posvetili tudi sebi, svojim najbližjim, številni
tudi pacientom. In ker se zapisano in
izrečeno pri nas vse udejanji, vam želim, da
bi vam bilo leto 2020 naklonjeno z zdravjem,
srečo in nežnostjo. Srečno in srčno 2020!*

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 478 60 01
F: 01 478 60 58
E: gp.mz@gov.si
www.mz.gov.si

Izvajalci zdravstvene dejavnosti

Številka: 012-25/2019/921

Datum: 2. 12. 2019

Zadeva: Navodilo ministra v povezavi z realizacijo 38. člena prehodnih in končnih določb Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 64/17)

Zveza: Poklicne kompetence in aktivnosti izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege

Spoštovani,

v povezavi z realizacijo 38. člena prehodnih in končnih določb Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 64/17; v nadaljnjem besedilu ZZDej-K) in v povezavi z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti (EPA: 833 – VIII) podajamo sledeče navodilo: Zaposlenim tehnikom zdravstvene nege, ki so skladno z določbami ZZDej-K izpolnjevali vse pogoje za praznoreditev na delovno mesto diplomirane medicinske sestre in se jim zaradi napak posloводства oziroma drugih objektivnih razlogov, v roku, ki izhaja iz 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K, ni ponudilo v podpis pogodbe za delovno mesto diplomirane medicinske sestre oziroma pogodbe o izobraževanju, se lahko v podpis ponudi ustrežna pogodba o zaposlitvi do 31. 12. 2019.

Ob argumentiranih razlogih objektivne narave (npr. pridobivanje verodostojnih dokazil izpolnjevanju pogojev) lahko posloводство ponudi ustrezne pogodbe v podpis tudi kasneje, vendar **najkasneje do 17. 5. 2020**. Potek navedenega roka pa ne odvezuje poslovodstev odgovornosti za izvršitev določb 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K.

Pojasnjujemo še, da zgornja navodila ne odvezujejo poslovodstev prekrškovne odgovornosti, saj so roki, določeni v 38. členu že potekli.

Vsi izvajalci zdravstvene dejavnosti ste dolžni **do vključno 4. 12. 2019** na elektronski naslov gp.mz@gov.si, s sklicem na številko zadeve **012-25/2019/919**, posredovati poimenski seznam zaposlenih, ki jim boste skladno z upoštevanjem vsebine tega navodila in ob upoštevanju kumulativnega izpolnjevanja pogojev prvega, drugega ali tretjega odstavka 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K, ponudili v podpis pogodbo za zaposlitev na delovno mestodiplomirane medicinske sestre oziroma pogodbo o izobraževanju ob delu. Ob navedbi posameznega zaposlenega, nam posredujete tudi podatek po katerem odstavku predhodno navedenega člena, zaposlenega praznoredite.

Na naveden elektronski naslov v navedenem roku posredujete tudi podatek o kumulativnem številu tehnikov zdravstvene nege in na podlagi katerega odstavka 38. člena ZZDej-K, ki ste jih praznoredili na delovna mesta diplomiranih medicinskih sester, pred prejemom tega navodila.

Pri odgovoru na naš dopis se, prosimo, sklicujte na številko tega dopisa.

S spoštovanjem,

Aleš ŠABEDER
minister

Vročiti:

- Izvajalcem zdravstvene dejavnosti

2

POVABILO NA 17. SIMPOZIJ
ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE
SLOVENIJE 2020:
»Z MEDICINSKIMI SESTRAMI IN
BABICAMI DO ZDRAVJA ZA VSE«

3

PREGLED OPRAVLJENEGA DELA V PISARNI
ZBORNICE – ZVEZE V LETU 2019

29

NEGOVALNE DIAGNOZE: DEFINICIJE IN
KLASIFIKACIJA 2018-2020

UTRIP

18

PISMO CATHERINE,
VOJVODE CAMBRIŠKE

23

ZNANJE O ELEKTRONSKIH
CIGARETAH JE MED ZDRAVSTVENIMI
DELAVCI V SLOVENIJI TREBA
OKREPITI

19

POVABILO K SODELOVANJU
V MEDNARODNEM LETU
MEDICINSKIH SESTER IN
BABIC

UVODNIK

- 3 Pregled opravljenega dela v pisarni Zbornice - Zveze v letu 2019

JAVNA POOBLASTILA

- 5 Navodilo ministra v povezavi z realizacijo 38. člena prehodnih in končnih določb Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti

DELO ZBORNICE – ZVEZE

- 8 December 2019
 12 Razpis za volitve predsednika oz. predsednice Zbornice – Zveze
 13 Mnenje Zbornice – Zveze o zdravstveni negi in oskrbi v domovih za starejše
 16 Razpis za volitve v Sekciji medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v oftalmologiji
 16 Razpis za podelitev priznanj za dosežke na ožjem strokovnem področju sekcije za leto 2020
 17 Razpis za volitve v Sekciji medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v rehabilitaciji in zdraviliški dejavnosti
 17 Razpis za volitve v Sekciji medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu

NURSING NOW

- 18 Pismo Catherine, Vojvode Cambriške

IZ ZGODOVINE

- 20 50. obletnica mature Šole za zdravstvene delavce za ginekološko – porodniško smer

AKTUALNO

- 23 Znanje o elektronskih cigaretah je med zdravstvenimi delavci v Sloveniji treba okrepiti
 25 Negovalne diagnoze: Definicije in klasifikacija 2018–2020
 26 Odziv na izdajo prevoda knjige: Negovalne diagnoze 2018-2020

MEDNARODNA SREČANJA

- 27 Delovno srečanje partnerjev prevajalcev NANDA International

PRIDOBIVAMO NOVA ZNANJA

- 29 Skrb za kakovost zdravja žensk, otrok in družin
 32 ITERO – nove možnosti na področju nevrorehabilitacije

PREDSTAVLJAMO VAM

- 34 Predpraznično dogajanje v Psihiatrični bolnišnici Ormož
 37 Zavezani poslanstvu tudi v času praznikov

IZ DRUŠTEV

- 38 DMSBZT Celje: Mojca Stopar, prostovoljka leta 2019
 40 DMSBZT Ljubljana vabi: Bownova terapija – najlepša simfonija
 40 DMSBZT Ljubljana vabi: Regeneracija s pojočimi tibetanskimi skledami in drugimi glasbili
 41 DMSBZT Ljubljana: 20. simpozij z mednarodno udeležbo: Zdravi in zadovoljni, pripravljeni za dolgo in polno življenje
 43 DMSBZT Ljubljana vabi: Vpliv barv na zdravje, počutje ter osnove barvne terapijo
 44 DMSBZT Ljubljana: Podelitev priznanj Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana 2019
 48 DMSBZT Ljubljana: Sekcija upokojenih medicinskih sester vabi: "Ko bledijo spomini, je to demenca"
 49 DMSBZT Ljubljana: Sprejem in druženje z upokojenimi jubilatnkami
 50 DMSBZT Ljubljana: Seminar Integracija osebnosti skozi osebno življenjsko zgodbo v zasavski podružnici
 51 DMSBZT Novo mesto: Srebrni znaki
 53 DMSBZT Novo mesto: Novi prostori društva
 54 DMSBZT Maribor vabi k aktivnemu sodelovanju na 4. znanstvenem simpoziju z mednarodno udeležbo
 55 DMSBZT Maribor: 3. simpozij društva »Bolečina – tiha epidemija sodobnega časa«
 57 DMSBZT Maribor: Podelitev najvišjih priznanj društva za strokovno delo na področju zdravstvene nege srebrni znak
 61 DMSBZT Maribor: 6. božična zgodba pevskega zbora La Vita
 62 DMSBZT Maribor: Z asertivno komunikacijo do vzajemnega spoštovanja in nepozabnega potepanja po Krasu
 63 DMSBZT Koper: Jesenska strokovna ekskurzija DMSBZT Koper v Maribor

IZ DELA ZDRAVSTVENIH ŠOL

- 64 Pridobivanje medkulturnih kompetenc skozi izobraževanje v zdravstveni negi ERASMUS+ KA2 – projekt »BENEFITS«
 66 Dan odprtih vrat na Šolskem centru Nova Gorica

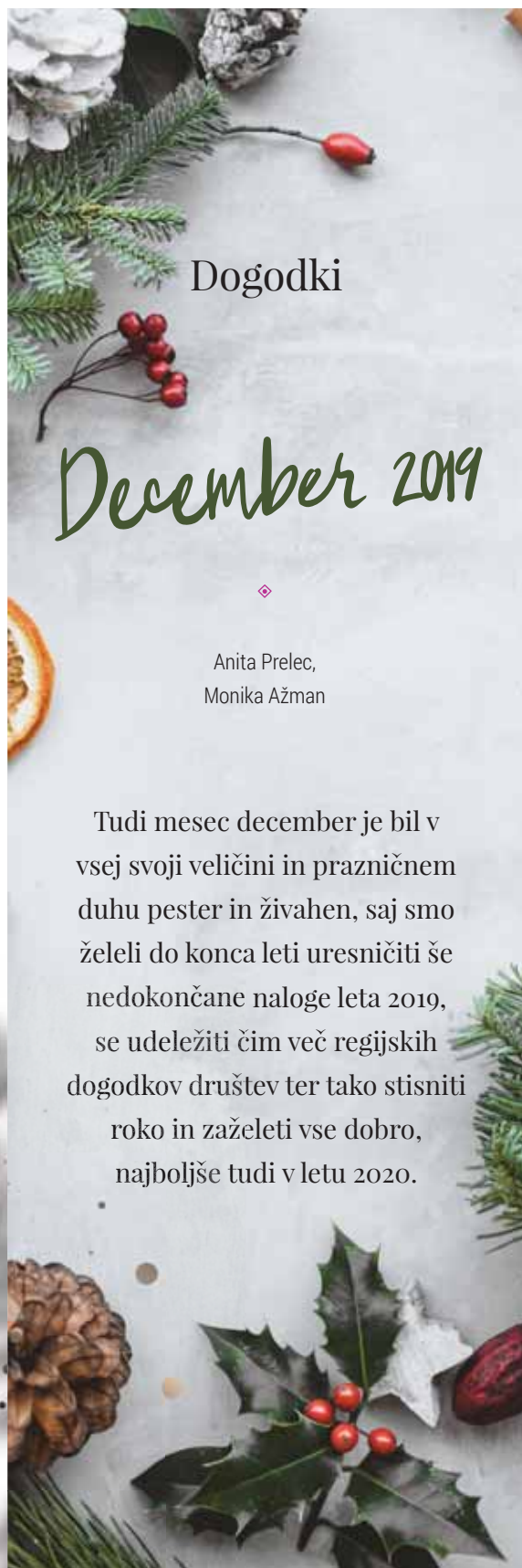
ŽIVIMO ZDRAVO

- 67 Igre s kakovostjo – ko nekaj postane kakovost, čeprav to ni

PREJELI SMO

- 70 Medicinske sestre ključne za razumevanje potreb pacienta

71 NAGRADNA KRIŽANKA Tosama d. o. o.**72 IZOBRAŽEVANJA**

Dogodki

December 2019

◆
Anita Prelec,
Monika Ažman

Tudi mesec december je bil v vsej svoji veličini in prazničnem duhu pester in živahen, saj smo želeli do konca leti uresničiti še nedokončane naloge leta 2019, se udeležiti čim več regijskih dogodkov društev ter tako stisniti roko in zaželeli vse dobro, najboljše tudi v letu 2020.

2. december

Zbornica – Zveza skozi strokovne nadzore pri izvajalcih zdravstvene in babiške nege ugotavlja največje neskladje prav na področju zdravil. V ta namen smo za širšo strokovno javnost pripravili izobraževanje, ki se ga je udeležilo 120 strokovnjakov. V program smo tako dodali različne vidike obvladovanja tveganj z zdravili, s predstavniki Javne agencije za zdravila in medicinske pripomočke, Zavoda za zdravstveno zavarovanje, Ministrstva za zdravje, Lekarniške zbornice, presojevalce in lastne strokovnjake, ki so pokrili različna področja delovanja v zdravstvenem sistemu, od psihiatrije, pediatrije do obravnave pacientov v domačem okolju.

3. december

Na seji IO Sekcije reševalcev v zdravstvu so bili prisotni vsi člani IO. Pregledali so vsa izobraževanja, ki jih ponujajo različnim delovnim organizacijam z namenom izobraževanja zdravstvenih delavcev in sodelavcev. Usmerjeni so predvsem v predbolnišnično oskrbo poškodovancev/obolelih. Močno se je povečalo število tečajev za obvezne vsebine TPO/AED. Oskrba dihalne poti v predbolnišničnem okolju in Interpretacija EKG zapisa sta enodnevnih delavnic, ki sta zapolnjeni takoj, ki so omogočene prijave.

Strokovna sekcija finančno posluje pozitivno, naravnani so tako, da večino sredstev vračajo v izobraževanje kolegic in kolegov, kjer jim največji strošek predstavlja izobraževalno tekmovanje ekip NMP na Rogli, ki ga organizirajo vsako leto v mesecu septembru. In ravno zaradi tega projekta je bila oblikovana manjša skupina, ki bo poskušala omejiti velik porast stroškov. Dogodka nikakor ne bi mogli speljati brez podpore Ministrstva za zdravje, ki nam prav zaradi izobraževalne note finančno pomaga.

Sprejet je bil tudi sklep o razširitvi lastne inštruktorske vrste, saj z obstoječim številom predavateljev in inštruktorjev komaj obvladujejo vse dogodke. Člani IO so potrdili tudi plan izobraževanj v letu 2020.

V letu 2020 praznuje strokovna sekcija 30 let delovanja, zato bo v ta namen organizirana tudi svečana akademija in sicer v sklopu dvodnevnega seminarja v Zrečah.

4. december

V prostorih Zbornice – Zveze je bila izvedena učna delavnica sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v anesteziologiji, intenzivni terapiji in transfuziologiji: Hemodinamski monitoring.

Ksenija Pirš se je udeležila slavnostnega dogodka Zdravniške zbornice Slovenije, ki je 4. decembra 2019 potekal na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru.

Zdravniška zbornica Slovenije je podelila odličja 15 zdravnikom in zobozdravnikom, med njimi sta bili podeljeni dve najvišji odličji za življenjsko delo – Hipokratovi priznanji. Hipokratovi priznanji sta prejeli: prof. dr. Metka Derganc, dr. med., v. svet., za življenjsko delo na področju multidisciplinarnе pediatrične medicine ter prim. Jožica Reberc, dr. dent. med., za izjemen prispevek k ugledu slovenskega

zobozdravništva in delo na področju preventivnega zobozdravstvenega varstva predšolskih in šolskih otrok.

Zahvale Zdravniške zbornice Slovenije se podeljujejo od leta 2009, letos je bilo podeljenih pet (Silvo Franci Lipovšek, dr. med., prim. Franc Marolt, dr. med., prim. mag. Karl Turk, dr. med., Beti Kruljc Korelc, dr. dent. med., Lučka Selič, dr. dent. med.). Osrednji gost in govornik je bil minister za zdravje Aleš Šabeder.

V Podgorici v Črni gori je potekalo že tretje regionalno srečanje predstavnikov nacionalnih združenj medicinskih sester, tokrat s poudarkom vpliva na politiko. Glavni gost konference je bil Mike Villeneuve, izvršni direktor kanadskega združenja medicinskih sester, ki je udeležencem pomagal z odgovori na postavljena vprašanja v zvezi z zdravstvom in varstvom v širšem kontekstu izzivov, s katerimi se srečujejo odločevalci v zdravstvenih sistemih. Predstavniki nacionalnih združenj Srbije, Črne gore, Bosne in Hercegovine, Makedonije, Albanije in Slovenije so v svojih predstavitvah strokovni javnosti Črne gore predstavili lastne izzive strateškega delovanja in povezovanja s ključnimi političnimi deležniki zdravstvenega varstva. Našo državo in strokovno organizacijo je predstavljala izvršna direktorica Zbornice – Zveze Anita Prelec. V predstavitvi je orisala aktivnosti, ki jih je naša organizacija izvajala preko vsega leta 2019 in zares jih ni bilo malo.

5. december

V prostorih Zbornice – Zveze je potekal sestanek Delovne skupine za okužbe, povezane z zdravstvom.

Potekala je 3. seja odbora strokovnih sekcij (OSS). Po uvodnem pozdravu koordinatorice OSS in predstavitvi dnevnega reda je sledila predstavitev vseh predsednic/kov SS, njihovih namestnic, novo izvoljenih predsednic, vodij delovnih skupin in vseh prisotnih. Prisotni na zapisnik 2. seje OSS v mesecu oktobru niso imeli pripomb. Nataša Piletič in Renata Batas sta poročali o delu UO Zbornice – Zveze. Naslednje leto bo simpozij Zbornice – Zveze 11. in 12. maja 2020 na Brdu pri Kranju.

Na 1. seji OSS je bila imenovana Komisija za pripravo kriterijev za imenovanje strokovnjakov za potrditev Nacionalnih protokolov (NP) v sestavi doc. dr. Saša Kadivec, Majda Oštir in Darko Lončnar. Komisija je predlog pripravila in predstavila. Člani OSS so se strinjali, da bi kriterije upoštevali tako za potrjevanje NP, kot za strokovne nadzore s svetovanjem.

Lojzka Prestor, vodja skupine za NP je opomnila, da protokoli še čakajo v Dropboxu za potrditev; čaka se na posodobitev NP (literatura se mora pregledovati vsake 3 leta, pri nekaterih NP je potrebna le novejša literatura in nov sklep sekcije, da se lahko pošlje nazaj na skupino za NP). Med prisotnimi so izrazili pomislek glede navedbe kompetenc v protokolih za tehnika zdravstvene nege, ki je preveden po 38. členu. Vodja DS za NP predlaga, da se pri posodabljanju navede dipl. med. sestra in se bodo v DS dogovorili, kako v bodoče.

Prisotni so mnenja, da bi s pošiljanjem linka do protokolov v Dropboxu preko e-mailov predsednikom sekcij, le-te opozorili, da jih

je potrebno pregledati. Potrebno je izdelati še nove NP. Preko izvedenih strokovnih nadzorov s svetovanjem se najbolj pokaže, katere protokole je nujno še izdelati.

Nataša Piletič je pozvala navzoče k pravočasnemu oddajanju poročil za leto 2019 in planov za 2020, v skladu z navodili tajništva Zbornice – Zveze, prav tako pa tudi k oddajanju zapisnikov sestankov SS. Vsaka strokovna sekcija bo imenovala dva nova člana v skupini za strokovne nadzore.

Na seji OSS je bila dana pobuda, da se kazalnik kakovosti Zdravila prenese v leto 2020.

Članom OSS je poročala tudi Irena Keršič, predsednica DS za ohranjanje zgodovine ZBN, ki pove, da je na UO naslovila predlog navodil za zbiranje in arhiviranje fotografij. Podali so predlog, da se vse preda v arhiv Republike Slovenije. V DS sedaj vsako fotografijo digitalizirajo.

Tatjana Požarnik je predstavila izdano publikacijo »Perioperativna zdravstvena nega«, ki jo lahko naročite v tajništvu Zbornice – Zveze. Publikacija je namenjena začetnikom v perioperativni ZN, specializantom in vsem drugim.

Irena Špela Cvetežar je seznanila vse prisotne, da so podali predlog o preimenovanju DS za nenasilje v ZN – imenu se doda še babiška nega.

6. december

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor je 6. decembra v Centru vojaških šol Kadetnice na Studencih izpeljalo 3. simpozij društva »Bolečina – tiha epidemija sodobnega časa«, v okviru katerega jim je uspelo slediti ciljem svetovne kampanje Nursing Now. V večernih urah pa so na prednovoletni svečanosti društva podelili najvišja priznanja društva za strokovno delo srebrni znak. Svečanosti se je udeležila predsednica Zbornice – Zveze, Monika Ažman, slavnostna govornica in državni svetnik za področje zdravstva, mag. Peter Požun. Prejemnice letošnjih priznanj so Janja Dajčman Waldhuber, Milena Šantl, Irena Tominc Krajnc, Lidija Vdernjak in Olga Žunkovič.

7. december

Tradicionalno prednovoletno druženje članov in prijateljev DMSBZT Gorenjske poteka že več kot petnajst let v enem od gorenjskih gledališč. Tokrat se nas je skoraj 300 zbralo v Gledališču Tone Čufar Jesenice. Še preden so se navzoči prepustili komediji Boksarsko srce, ki sta jo odigrala oče in sin Iztok in Domen Valič in nikogar v dvorani ni pustila ravnodušnega, je vodstvo društva predstavilo pregled dela v letu 2019 in podelilo priznanja. Priznanje srebrni znak, za leto 2019 so prejele: Stanka Fabjan, Ivanka Tkalec, Dubravka Karadžić Šmitran in Marta Smodiš. Častna članica društva je postala gospa Sonja Ravnik. Navzoče je v imenu Zbornice – Zveze nagovorila predsednica Monika Ažman.

9. december

Sestal se je izvršni odbor sekcije medicinskih sester v managementu, ki je pregledal opravljeno delo v letu 2019 in pripravil načrt dela in strokovnih izobraževanj za leto 2020.

Potekala je 20. nujna seja Odbora za zdravstvo katere sklicatelj je bila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke z naslovom Pomanjkanje kadra v zdravstveni negi v slovenskih bolnišnicah. Predlagatelji so nanizali nekatera znana dejstva o pomanjkanju kadra po bolnišnicah, o zapuščenju poklica, o migraciji kadra s terciarnega in sekundarnega na primarni nivo in predlagal nekatere sklepe. Na strani Ministrstva za zdravstvo je odgovore podal državni sekretar dr. Tomaž Pliberšek. V razpravi je sodelovala tudi predsednica Zbornice – Zveze, ki je opozorila na zagotavljanje ustreznih delovnih pogojev in izboljšano finančno nagrajevanje v zdravstveni in babiški negi, ki bodo poklic naredili privlačen za mlajše generacije. Sklepi, ki jih je predlagala Poslanska skupina, niso bili sprejeti, glasili pa so se takole:

1. Odbor za zdravstvo predlaga Vladi RS in MZ, da pripravi pregled manjkajočega zdravstvenega kadra v bolnišnicah ter načrt potreb specializacij za naslednjih deset let.
2. Odbor za zdravstvo predlaga Vladi RS in MZ, da nemudoma pristopi k pripravi dolgoročne strategije razvoja zdravstvene in babiške nege v Sloveniji.
3. Odbor za zdravstvo predlaga Vladi RS in MZ, da v roku treh mesecev pripravi javno zdravstveno mrežo in zakonodajo na področju vodenja javnih zdravstvenih zavodov.
4. Odbor za zdravstvo predlaga Vladi RS, da preuči možnosti, da bo v prihodnjem študijskem letu razpisanih več vpisnih mest na obeh medicinskih fakultetah.

10. december

Sekcije študentov zdravstvene nege in babištva je organizirala kongres z naslovom Varna uporaba zdravil, ki je potekal na Fakulteti za zdravstvene vede v Mariboru. Na povabilo organizatorja sta na kongresu s strani Zbornice - Zveze aktivno sodelovala pravnik Andrej Vojnovič in strokovna sodelavka Draga Štromajer. Andrej Vojnovič je predstavil predavanje z naslovom Odgovornost izvajalcev zdravstvene in babiške nege in predstavil nekaj primerov iz sodne prakse. Draga Štromajer je predstavila ugotovitve iz strokovnih nadzorov s svetovanjem pri pripravi in aplikaciji zdravil v zdravstvenih zavodih v Sloveniji v obdobju 2018 in 2019 in poudarila pomen prepoznavne odklonov na tem področju.

Kongresa se je udeležilo preko 100 študentov iz različnih fakultet po Sloveniji. Treba je pohvaliti organizacijo kongresa, ki jo je vodstvo sekcije profesionalno izvedlo. Udeleženci so kljub poznim popoldanskim uram spremljani predstavljene teme in aktivno sodelovali v razpravah.

11. december

Na prednovoletnem srečanju Zbornice – Zveze smo zbrali na enem mestu vse naše sodelavce, donatorje, poslovne partnerje in druge

pomembne deležnike, ki preko vsega leta soustvarjajo našo organizacijo. Po pregledu opravljenega dela smo podelili zahvale za uspešno sodelovanje ter posebne dosežke in dogodke v letošnjem letu. Prejeli so jih Vida Bračko, Lidija Fošnarič, Tatjana Gjergjek, Matjaž Mrhar, Majda Oštir, Dejan Doberšek, Stanka Popovič in Petra Štigl. Posebne zahvale za pomemben prispevek k nastanku publikacij Zbornice – Zveze so prejele Delovna skupina za negovalne diagnoze – SLONDA, Delovna skupina za preoblikovanje dokumenta poklicne aktivnosti in kompetence v zdravstveni in babiški negi ter Delovna skupina za pripravo dokumenta Splošna priporočila za duhovno oskrbo v zdravstveni negi. Posebno zahvalo za odlično sodelovanje so prejeli Sindikat delavcev v zdravstveni negi, Sindikat zdravstva in socialnega varstva Slovenije, Sindikat zdravstva in socialnega skrbstva Slovenije, Florence sindikat medicinskih sester – PERGAM, Sindikat Kliničnega centra Ljubljana in Konfederacija sindikatov Slovenije – PERGAM.

Zahvale za posebne dogodke in dosežke v letu 2019 so prejeli Tatjana Požarnik za izdajo nove monografije Perioperativna zdravstvena nega, Žan Čander, Thomas Germ, Andrej Kandido, Martin Kernc in Marko Kukovec za organizacijo 6. mednarodnega kongresa International Fire and EMS Motorcycle Response Unit Association, ki je potekal v Mariboru, ter Vida Bračko, Asja Jaklič in Drago Sotošek za organizacijo 8. mednarodnega kongresa European Federation of Critical Care Nursing Associations, ki je potekal v Ljubljani. Zahvale smo podelili tudi Antonu Posavcu za strokovno srečanje evropskega dela organizacije International Trauma Life Support, Ireni Keršič za kulturnozgodovinski prispevek ob 100-letnici poklica medicinske sestre na Slovenskem ter Dejanu Doberšku za koordiniranje vseh strokovnih sekcij Zbornice – Zveze in vodenje ekipe organizatorjev 8. mednarodnega kongresa European Federation of Critical Care Nursing Associations. Čestitke vsem prejemnikom!

Za posebno presenečenje sta letos poskrbela Diners in Citroen v sodelovanju z Avtohišo Kranj. Vse leto je potekala nagradna igra za izbranega lepotca C3 in vsi, ki ste sodelovali in oddali svoj kuponček ste bili do zadnjega dne med možnimi dobitniki brezplačne uporabe avtomobila C3 za leto dni. Žreb je izbral srečnico, našo dolgoletno članico, ki je zaposlena v Zavodu za usposabljanje invalidne mladine – CIRIUS Kamnik. Pokroviteljem te lepe nagrade smo zaželeli, da nas spremljajo tudi v letu 2020 – mednarodnem letu medicinskih sester in babic, ko bi bila nagrada prav tako na mestu. Letošnji srečni izžrebanci želimo srečno vožnjo!

13. december

Petek 13. je bil še posebno prazničen decembrski dan za vse prejemnike diplomskih listin I. in II stopnje študijskega programa zdravstvena nega na Fakulteti za zdravstvo Angele Boškin na Jesenicah. V svečani zaprisegi pred prižgano oljno svetilko so se študenti zavezali k predanemu poslanstvu medicinske sestre. Predsednica Zbornice – Zveze je med nagovorom poudarila, da predstavljajo pomemben člen pri zagotavljanju zdravstvenega varstva v slovenskem prostoru in jih zaprosila, da bi svoje znanje in delo delili doma in ne na tujem.

Predsednica Zbornice – Zveze se je odzvala povabilu študentk Lize, Damaris in Sabine in študentom 3. letnika Zdravstvene fakultete v Ljubljani, smer zdravstvena nega, predstavila pomen moči medicinskih sester in babic. V kratki razpravi so študenti podali pomembno pobudo o možnosti brezplačnega cepljenja proti gripi, ki naj bi jo fakulteta zagotovila za vse študente omenjene fakultete. Predsednica se je zavezala, da bo pobudo naslovila na vse dekane fakultet in visokih šol, naj pobudo študentov sprejmejo kot zavezujočo.

Svečano je bilo tudi ob morju. Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Koper je pripravilo svečano slovesnost v počastitev 60-letnice delovanja društva. Izjemen glasbeni program mladih umetnikov, humorističen nastop naše strokovne kolegice iz Koroške, zahvale za predano delo kolegicam, ki so se upokojile, vse to je popestrilo svečan nagovor predsednice društva in predsednice Zbornice – Zveze, ki je društvu predala tudi zahvalno listino. Posebno mesto svečanemu dogodku gre pripisati tudi izdaji jubilejnega zbornika, ki so ga pripravili v društvu. Srečno še v naslednjih desetletjih.

14. december

Svečano je bilo tudi v Velenju. DMSBZT Velenje je leto, tudi že tradicionalno, zaključilo s svečanostjo in podelitvijo priznanj Srebrni znak. V imenu stanovske organizacije je zbrane v dvorani hotela Paka nagovorila predsednica Monika Ažman. Za veselo razpoloženje je poskrbel violončelist in interpret Tilen Artač in nas nasmeljal do solz.

16. december

V novi sestavi in pod vodstvom predsednice Ivanke Limonšek se je sestel izvršni odbor strokovne sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pediatriji. Pripravili so načrt dela s strokovnimi izobraževanji za 2020, se pogovorili o pobudi sklicevanja sestankov z glavnimi medicinskimi sestrami v pediatriji in pripravili pripombe za dva nova predloga pravilnikov, ki sta bila v javni obravnavi.

18. december

Potekala je 7. redna seja Statutarne komisije Zbornice – Zveze.

Še zadnjič v letu 2019 se je sestala komisija za dodeljevanje sredstev iz sklada za izobraževanje, ki je obravnavala 42 vlog in za potrebe pokritja stroškov izobraževanja članov in članic na seji razdelila 4.610 evrov in 815 USD.

19. december

Še zadnjič pred oddajo potrebnih programov specializacij in kazalnikov za izvajanje programov specializacij so se sestali člani delovne skupine pri Zbornici – Zvezi. V skladu s pogodbo o izvajanju nalog javnega pooblastila so bile do 31. 12. 2019 oddani na Ministrstvo za zdravje programi specializacij s področja urgentnih stanj, s področja duševnega zdravja, psihiatrije in nevrologije ter s področja promocije zdravja in integrirane obravnave oseb s kroničnimi boleznimi na primarni ravni zdravstvene dejavnosti. Iskrena hvala širši skupini strokovnjakov s posameznih področij strokovnega dela!

Utrinki iz prednovoletnega srečanja.
(Fotografije: Tjaša Barbo)

V skladu z 8., 16., 17., 45. in 46. členom Statuta Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zbornica – Zveza) ter v skladu z določili Pravilnika o volitvah in imenovanjih

Zbornica – Zveza

objavlja

R A Z P I S

za volitve

predsednika oz. predsednice Zbornice – Zveze

za mandatno obdobje od **marca 2020** do **marca 2024**.

V skladu s 16. členom Statuta Zbornice – Zveze lahko kandidira vsak član oz. članica Zbornice – Zveze, ki ustreza razpisnim pogojem, opredeljenim v Pravilniku o volitvah in imenovanjih.

V skladu s 7. členom Pravilnika o volitvah in imenovanjih mora kandidat oz. kandidatka izpolnjevati naslednje pogoje:

- je zaposlen/a medicinska sestra, babica, zdravstveni tehnik ali bolničar-negovalec,
- je član oz. članica Zbornice – Zveze najmanj deset let,
- ima ugled v strokovni javnosti.

Kandidati morajo k vlogi predložiti:

- življenjepis s poudarkom na dosedanjih društvenih in strokovnih aktivnostih,
- program dela Zbornice – Zveze za razpisani mandat.

Življenjepis in program dela Zbornice – Zveze se posredujeta v naslednji obliki:

- življenjepis na Europass obrazcu (dostopen na <http://www.europass.si/>) na največ petih straneh formata A4,
- program dela Zbornice – Zveze za razpisani mandat na največ petih straneh formata A4.

Način in rok za oddajo kandidatur

Kandidati naj kandidaturo v zaprti pisemski ovojnici naslovijo na kandidacijsko komisijo Zbornice – Zveze, Ob železnici 30a, 1000 Ljubljana s pripisom »Kandidatura za predsednika/co – Ne odpiraj!«

Rok za oddajo kandidatur je **petek, 31. 1. 2020**. Kandidatura se pošlje priporočeno po pošti na zgoraj navedeni naslov, lahko pa se odda osebno v tajništvu Zbornice – Zveze do **petka, 31. 1. 2020 do 12. ure**. Če se kandidatura pošlje priporočeno po pošti, se za dan, ko je Zbornica – Zveza prejela kandidaturo, šteje dan priporočene oddaje na pošti.

Monika Ažman,

predsednica Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Zadeva: Mnenje Zbornice – Zveze o zdravstveni negi in oskrbi v domovih za starejše

Spoštovani,

uredništvo biltena Utrip Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zbornica – Zveza) je prejelo vaše vprašanje o izvajanju zdravstvene nege v domovih za starejše.

Navajate, da pogosteje zahajate v bližnji dom za starejše in opazujete zdravstveno nego in oskrbo stanovalcev. Ob tem ob opazovanju opazite marsikaj, kar se vam ne zdi strokovno pravilno. Ko se kot diplomirana medicinska sestra pogovarjate s kolegicami, vedno ne najdete odgovora na vprašanja, zato prosite za pojasnila o izvajanju higienske oskrbe v domovih starejših, o dokumentu Poklicne kompetence in aktivnosti izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege ter aktivnosti prevezovanja kroničnih ran in zdravstveni negi vnete kože pri stanovalcih.

Posredujemo vam naslednje pojasnilo oziroma mnenje.

Standardi in normativi socialnovarstvenih storitev spadajo v delovno področje Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki je tudi pristojno za vsa pojasnila v zvezi s tem.

V domovih za starejše in v drugih socialnovarstvenih zavodih higiensko oskrbo izvajajo tudi zaposleni iz vira financiranja socialne oskrbe – oskrbnine.

Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev (Uradni list RS, št. 45/10, 28/11, 104/11, 111/13, 102/15, 76/17 in 54/19) določa standarde in normative za socialnovarstvene storitve, med katerimi je opredeljeno tudi institucionalno varstvo.

V skladu z 8. členom je institucionalno varstvo oblika obravnave v zavodu, drugi družini ali drugi organizirani obliki, ki upravičencem nadomešča, dopolnjuje ali zagotavlja funkcijo doma ali lastne družine.

Institucionalno varstvo obsega:

- **osnovno oskrbo,**
- **socialno oskrbo** v skladu s tem pravilnikom in
- **zdravstveno varstvo** po predpisih s področja zdravstvenega varstva.

Osnovna oskrba zajema bivanje, organiziranje prehrane, tehnično oskrbo in prevoz.

Bivanje se organizira v opremljenih in vzdrževanih sobah z ustrezno uravnavano temperaturo. Sobe so eno ali dvoposteljne za odrasle osebe in starejše od 65 let ter eno, dvo ali triposteljne za otroke in mladostnike. Vključuje zagotavljanje sanitarnih prostorov, prostorov za osebno higieno, skupnih prostorov ter prostorov za izvajanje programov. Bivanje zajema tudi čiščenje bivalnih prostorov in pranje, čiščenje ter vzdrževanje oblačil ter osebne in skupnega perila.

Organiziranje prehrane zajema nabavo, pripravo in ustrezno postrežbo (tudi razrezane, sesekljane in pasirane) celodnevne, starosti in zdravstvenemu stanju primerne hrane in napitkov.

Tehnična oskrba je organizirana dejavnost za zagotavljanje tehničnih pogojev za optimalno izvajanje institucionalnega varstva ter vključuje naloge vzdrževanja opreme, prostorov, objekta in okolice.

Prevozi vključujejo organizacijo in izvedbo prevozov v zvezi z uveljavljanjem zakonskih pravic in obveznosti v nujnih primerih za vse upravičence, za otroke in mladostnike v dnevnem varstvu pa tudi v zvezi s prihodom in odhodom upravičencev k izvajalcu storitve.

Socialna oskrba je **strokovno vodena dejavnost**, namenjena izvajanju vsebin socialne preventive, terapije in vodenja upravičencev. Vključuje izvajanje **nalog varstva**, posebnih oblik varstva, vzgoje in priprave na življenje in nalog vodenja.

Varstvo pomeni nudenje pomoči pri vzdrževanju osebne higiene in izvajanju dnevnih aktivnosti (vstajanju, oblačenju, premikanju, hoji, komunikaciji in pri orientaciji).

Posebne oblike varstva so namenjene ohranjanju in razvoju samostojnosti, razvoju socialnih odnosov, delovni okupaciji, korekciji in terapiji motenj, aktivnemu preživljanju prostega časa ter reševanju osebnih in socialnih stisk.

Osnovno oskrbo izvajajo zaposleni na delovnih mestih: vratar – receptor, čistilka, strežnica, perica, šivilja, servirka, pomočnik (dietnega) kuharja, kuhar/dietni/kuhar, ekonom. vzdrževalec, vzdrževalec – tehnik, voznik oseb s posebnimi potrebami, voznik.

Socialno oskrbo izvajajo zaposleni na delovnih mestih: oskrbovalka, gospodinja oskrbovalka, varuhinja, delovni inštruktor, animator, skupinski habilitator, individualni habilitator, socialni delavec, psiholog.

Kategorije oskrbe v domu se razlikujejo glede na zdravstveno stanje in posledično potrebo po pomoči in nadzoru ter so opredeljene v 24. členu Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialnovarstvenih storitev (Uradni list RS, št. 87/06, 127/06, 8/07, 51/08, 5/09 in 6/12):

- oskrba I za osebe, ki zaradi starosti ali drugih razlogov, ki spremljajo starost, niso sposobne za popolnoma samostojno življenje in potrebujejo manjši obseg neposredne osebne pomoči;
- oskrba II za osebe z zmernimi starostnimi in zdravstvenimi težavami, ki potrebujejo večji obseg neposredne osebne pomoči;
- oskrba III za osebe z najzahtevnejšimi starostnimi in zdravstvenimi težavami, ki v celoti potrebujejo neposredno osebno pomoč, in sicer:
 - a.) za osebe, ki potrebujejo neposredno osebno pomoč za opravljanje vseh osnovnih življenjskih potreb,
 - b.) za najtežje prizadete osebe;
- oskrba IV za osebe z zahtevnejšimi dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju, ki zaradi starostne demence ali sorodnih stanj potrebujejo delno ali popolno osebno pomoč in nadzor (oskrba oseb z demenco).

Podrobnejše standarde za izvajanje posameznih vrst oskrbe za področji institucionalnega varstva starejših in institucionalnega varstva posebnih skupin odraslega prebivalstva določa Skupnost socialnih zavodov Slovenije, skladno z javnim pooblastilom iz 68.b člena Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ, 29/17, 54/17, 21/18 – ZNOrg, 31/18 – ZOA-A in 28/19).

Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev določa, da je potrebno število strokovnih delavcev in strokovnih sodelavcev za izvajanje storitve institucionalnega varstva glede na posamezne vrste upravičencev razvidno iz priloge 1, ki je sestavni del pravilnika.

Priloga 1 Pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev – Kadrovske normativi za upravičence v institucionalnem varstvu določa kadrovske normativ za institucionalno varstvo starejših samo za **osnovno oskrbo**, za storitve socialne oskrbe pa je določen kadrovske normativ le za **oskrbo oseb z dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju**, ki zaradi starostne demence ali sorodnih stanj potrebujejo delno ali popolno osebno pomoč in nadzor (oskrba IV), ne pa tudi za osebe, starejše od 65 let, ki potrebujejo oskrbo I, II ali III.

Te storitve zato opravljajo tudi izvajalci zdravstvene nege, ki jih plača Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Ob tem je treba opozoriti, da zaradi nedefiniranega kadrovskega normativa v socialni oskrbi prihaja do pretirane obremenitve zdravstvenega kadra, do izgorevanja zaposlenih, večjega absentizma in fluktuacije. Posledica je pomanjkanje kadra.

Glede vašega vprašanja v zvezi z upoštevanjem dokumenta Poklicne kompetence in aktivnosti izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege (2019) pojasnjujemo, da Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPa-cP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17 in 1/19 – odl. US, v nadaljnjem besedilu ZZDej) v 55. členu določa, da lahko zdravstveni delavec samostojno opravlja vsako delo, za katero ima ustrezno izobrazbo in je zanj usposobljen ter ima na razpolago ustrezno opremo. Za svoje delo prevzema etično, strokovno, kazensko in materialno odgovornost.

V skladu s 45. členom ZZDej morajo zdravstveni delavci in zdravstveni sodelavci opravljati zdravstveno dejavnost v skladu s sprejeto zdravstveno doktrino in s kodeksom medicinske deontologije oziroma z drugimi strokovnimi in etičnimi kodeksi. Zdravstveno dejavnost lahko opravljajo samo tisti zdravstveni delavci, ki imajo ustrezno strokovno izobrazbo, so strokovno usposobljeni za samostojno opravljanje dela v svojem poklicu in izpolnjujejo druge pogoje (kvalifikacija), določene s tem zakonom in z drugimi predpisi (62. člen ZZDej).

ZZDej delovno področje posameznih zdravstvenih delavcev prepušča ureditvi v podzakonskem aktu, ko v tretjem odstavku 62. člena določa, da minister, pristojen za zdravje, predpiše seznam poklicev za zdravstveno dejavnost, v katerem so določeni poklici zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev, njihovo delovno področje in stopnje zahtevnosti dela na področju zdravstvene dejavnosti.

Na podlagi omenjenega zakonskega pooblastila je bila izdana Odredba o seznamu poklicev v zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 4/14), ki določa seznam poklicev zdravstvenih delavcev, njihovo kvalifikacijo, delovno področje in poklicne dejavnosti (kompetence) na področju zdravstvene dejavnosti.

Poklicne kompetence in aktivnosti izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege (2019) so na podlagi zakonskega pooblastila, opredeljenega v 38. členu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 64/17, v nadaljnjem besedilu: ZZDej-K), strokovni dokument, ki opredeljuje kompetence in poklicne aktivnosti različnih poklicnih skupin izvajalcev zdravstvene nege pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti v R Sloveniji.

Delo skladno s poklicnimi kompetencami je tako odgovornost vsakega zaposlenega, organizacija dela in zakonitost pa skladno z določbami 31. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP) odgovornost poslovodstva zavoda.

Oskrbo poškodovane kože starostnikov v socialnovarstvenem zavodu oz. zdravstveno nego lahko izvajajo samo **izvajalci zdravstvene nege**.

Če gre za **akutno rano v kožnih gubah**, mora rano **pogledati osebni zdravnik** in dati **navodila za zdravljenje**, sicer pa mora oceno stanja kože in vidnih sluznic v skladu s Poklicnimi kompetencami in aktivnostmi izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege **podati diplomirana medicinska sestra**, ki mora tudi načrtovati aktivnost zdravstvene nege.

Izvajalci posamezne aktivnosti pa so lahko tudi tehniki zdravstvene nege in bolničarji-negovalci, ki so tudi dolžni poročati nosilcu zdravstvene nege o vsaki zaznani spremembi kože oziroma vidnih sluznic.

Odgovorne v domu za starejše lahko opozorite na morebitno neustrezno oziroma nestrokovno izvajanje zdravstvene nege in oskrbe.

Če menite, da storitev socialne oskrbe ni ustrezna, se lahko obrnete tudi na socialno inšpekcijo, v primeru, da imate pomisleke v zvezi z zdravstveno dejavnostjo oziroma izvajanjem zdravstvene nege, lahko podate pobudo na Zdravstveni inšpektorat R Slovenije oziroma na Zbornico – Zvezo, ki na podlagi javnega pooblastila izvaja strokovne nadzore s svetovanjem v dejavnosti zdravstvene nege.

S pozdravi.

Monika Ažman,
predsednica Zbornice – Zveze

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije -
Zveza društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih
tehnikov Slovenije

**Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v
oftalmologiji**

**OBVESTILO O RAZPISU ZA VOLITVE
PRESEDNIKA OZ. PRESEDNICE IN ČLANOV
OZ. ČLANIC IZVRŠNEGA ODBORA**

Na podlagi 13. in 15. člena Pravilnika o delu strokovnih
sekcij Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije
– Zveze strokovnih društev medicinskih sester in
zdravstvenih tehnikov Slovenije Sekcija medicinskih
sester in zdravstvenih tehnikov v oftalmologiji
razpisuje volitve za štiriletno mandatno obdobje
(marec 2020–2024):

- za predsednika oz. predsednico strokovne
Sekcije MS in ZT v oftalmologiji Slovenije
- za člane oz. članice IO strokovne Sekcije MS in
ZT v oftalmologiji Slovenije (8 članov/članic)

Rok za oddajo kandidature je 21. 2. 2020.

Volilna komisija bo pregledala vse pravočasno
prispеле prijave in pripravila kandidacijsko listo.
Volitve bodo izvedene na strokovnem srečanju, ki bo
6. 3. 2020 v Ljubljani.

Pri izvolitvi članov izvršnega odbora se upošteva
regijsko in strokovno načelo. Vloge s potrebnimi
dokazili pošljite v zaprti ovojnici na sedež volilno-
kandidacijske komisije na naslov: Zbornica – Zveza,
Ob železnici 30a, 1000 Ljubljana s pripisom »Volitve
Sekcije MS in ZT v oftalmologiji – NE ODPIRAJ!«.

**Celotno besedilo razpisa je objavljeno na spletni
strani Zbornice – Zveze v rubriki aktualni razpisi.**

Lucija Grudnik,
predsednica strokovne sekcije

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije -
Zveza društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih
tehnikov Slovenije

**Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v
oftalmologiji**

**OBVESTILO O RAZPISU ZA PODELITEV
PRIZNANJ ZA DOSEŽKE NA OŽJEM
STROKOVNEM PODROČJU ZA LETO 2020**

Na podlagi 4. člena Statuta Zbornice zdravstvene in
babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev
medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov
Slovenije in v skladu s Pravilnikom o priznanjih
Zbornice – Zveze in na podlagi sklepa 3/2/2019 ter
na podlagi sprejetega sklepa 4/2/2019 izvršilni odbor
strokovne sekcije objavlja

**razpis za podelitev do dveh (2) priznanj Sekcije
medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v
oftalmologiji za dosežke na ožjem strokovnem
področju za leto 2020.**

Rok za prijavo kandidatov: 10. 2. 2020

**Celotno besedilo razpisa bo objavljeno na spletni
strani Zbornice – Zveze (zavihek aktualni razpisi).**

Lucija Grudnik,
predsednica strokovne sekcije

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije -
Zveza društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih
tehnikov Slovenije

**Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v
rehabilitaciji in zdraviliški dejavnosti**

**OBVESTILO O RAZPISU ZA VOLITVE
PRESEDNIKA OZ. PRESEDNICE IN ČLANOV
OZ. ČLANIC IZVRŠNEGA ODBORA**

Sekcija MS in ZT v rehabilitaciji in zdraviliški dejavnosti razpisuje volitve za štiriletno obdobje (marec 2020–marec 2024) za:

- **predsednika oz. predsednico sekcije – 1 mesto**
- **člana oz. članice izvršnega odbora – 2 mesti**

Kandidati pošljite prijave na sedež volilne komisije v zaprti pisemski ovojnici na naslov: Zbornica – Zveza, volitve Sekcije MS in ZT v rehabilitaciji in zdraviliški dejavnosti – NE ODPIRAJ!, Ob železnici 30a, 1000 Ljubljana. **Rok za prijavo kandidatov je do vključno 20. 3. 2020.**

Kandidat/kandidatka vloži pisno kandidaturo, iz katere je razvidno, za katero funkcijo kandidira, življenjepis z navedbo izobrazbe, delovnih izkušenj in dosedanjih aktivnosti na ožjem strokovnem področju, izjavo, da je član/članica Zbornice – Zveze in od kdaj. Kandidat/kandidatka za predsednika/predsednico naj priloži program dela in razvoja Sekcije MS in ZT v rehabilitaciji in zdraviliški dejavnosti za obdobje 2020–2024, kandidat/kandidatka za člana/članico izvršnega odbora pa naj navede področja, na katerih bi želela aktivno delovati v obdobju 2020–2024.

Volilna komisija bo pripravila kandidacijsko listo za predsednika/predsednico in člane/članice izvršnega odbora. Na volilno listo se uvrstijo kandidati, ki izpolnjujejo razpisne pogoje in pravočasno vložijo pisno kandidaturo.

Volitve bodo izvedene na strokovnem seminarju Sekcije MS in ZT v rehabilitaciji in zdraviliški dejavnosti **26. marca 2020.**

Celotno besedilo razpisa je objavljeno na spletni strani Zbornice – Zveze v rubriki aktualni razpisi.

Bojana Hočevnar Posavec,
predsednica strokovne sekcije

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije -
Zveza društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih
tehnikov Slovenije

**Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v
zobozdravstvu**

**OBVESTILO O RAZPISU VOLITEV
PRESEDNIKA IN ČLANOV IZVRŠILNEGA
ODBORA**

Strokovna sekcija MS in ZT v zobozdravstvu, ki deluje v okviru Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zbornica – Zveza) je na svoji 19. seji 27. 11. 2019 sprejela sklep o razpisu volitev za predsednika oz. predsednico, sekcije in člane oz. članice izvršilnega odbora strokovne sekcije za mandatno obdobje 2020–2024.

Na podlagi 13. in 15. člena Pravilnika o delu strokovnih sekcij Zbornice – Zveze in v skladu s Pravilnikom o volitvah in imenovanjih Zbornice – Zveze zaradi poteka mandata predsednika in članov IO, Strokovna sekcija MS in ZT v zobozdravstvu razpisuje **volitve za štiriletno obdobje (2020–2024) za:**

- **predsednika oz. predsednico sekcije in**
- **člane oz. članice izvršilnega odbora (8 mest).**

Kandidati pošljejo kandidature na sedež volilno-kandidacijske komisije do vključno **15. 2. 2020** v zaprti ovojnici s pripisom »**Volitve Sekcija MS in ZT v zobozdravstvu**« – **Ne odpiraj!** na naslov: Zbornica – Zveza, Ob železnici 30a, 1000 Ljubljana.

Volitve bodo izvedene na strokovnem srečanju **marca 2020.** Komisija za volitve Sekcije MS in ZT v zobozdravstvu bo pregledala vse prispele kandidature in upoštevala samo tiste, ki bodo ustrezale razpisnim pogojem ter bodo prispele v razpisanem roku.

Celotno besedilo razpisa je objavljeno na spletni strani Zbornice – Zveze v rubriki aktualni razpisi.

Marina Čok,
predsednica strokovne sekcije

Pismo Catherine, Vojvode Cambriške,
poslano 27. decembra 2019

KENSINGTON PALACE

Drage babice,

naslednje leto bo ves svet usmerjen v mednarodno leto medicinske sestre in babice ter prepoznavanje in praznovanje ponižnega (humbling) dela, ki ga opravljate vi in vaši sodelavci, da bi izboljšali življenja drugih. Tam ste za ženske, ki so najbolj ranljive; ste priča moči, bolečini in nepredstavljenemu veselju vsaki dan.

Vaše delo se pogosto nadaljuje v zakulisju in daleč od oči javnosti.

Nedavno sem imela možnost, da sem bila del vaše babiške obravnave v porodnišnici v Kingstonu. Čeprav to ni bilo moje prvo srečanje s skrbnostjo in prijaznostjo, ki so jo nudile babice, mi je ta izkušnja dala širši vpogled v resnični vpliv, ki ga imate na vse tiste, ki jim nudite pomoč.

V zadnjih nekaj letih sem posvetila velik del svojega dela v projekt Zgodnja leta - najpomembnejše obdobje razvoja med nosečnostjo in petim letom starosti, kjer otroci gradijo ključne temelje za življenje. Vaša vloga pri podpiranju te kritične faze razvoja je še bolj ključna kot pri uspešnem porodu. Pomoč in pomiritev, ki ga zagotavljate bodočim staršem in staršem z novorojenčki, so prav tako ključnega pomena. Vse od prvih dni starševstva se krepí zaupanje staršev, kar vseživljenjsko vpliva na prihodnjo srečo njihovih otrok.

Zgodnja leta so bolj pomembna za zdravje in srečo v prihodnosti kot katera koli drugi trenutek našega življenja. Še preden se rodimo, ima materino čustveno in telesno zdravje neposreden vpliv na naš razvoj in do 5. leta otrokove starosti se možgani razvijajo do 90 odstotkov velikosti odraslih. Vaša vloga na samem začetku tega obdobje je torej temeljnega pomena.

Med obiskom v Kingstonu sem spremljala babice na terenu in povsod so me prijazno sprejeli v domove ljudi. Resnično me je dotaknil odziv ljudi, ki so mi zaupali, delili svoje izkušnje in izrazili svoje strahove povsem odkrito. Nekaj časa sem preživela tudi v bolnišnicah in na poporodnih oddelkih. Ne glede na to, kjer sem bila - navdušilo me je vaše nenehno sočutje in neverjetna delovna etika, ki ste jo demonstrirali v svojem imenu za celotno babiško profesijo - ne samo da opravljate svoje delo, ampak tudi neumorno delate skozi noči za podporo ljudem, ki so bili najbolj ranljivi.

Ustanoviteljica sodobne zdravstvene nege, Florence Nightingale, katere 200. obletnico rojstva praznujemo prihodnje leto, je nekoč dejala: "Temu pripisujem svoj uspeh: nikoli nisem priznavala opravičila" in to je tista mantra, ki jo vedno znova vidim na vseh svojih srečanjih z vami. Ne prosite za pohvalo ali za priznanje, ampak namesto tega neomajno nadaljujte s svojim neverjetnim delom, ki prinaša novo življenje v naš svet. Tako še naprej dokazujete, da je kljub vašim tehničnim sposobnostim in napredku sodobne medicine odnos med vami in ljudmi preprosto dejanje prijaznosti, ki včasih pomenijo največ.

Ker se bomo veselili prihodnjega leta, se vam želim zahvaliti za vse, kar počnete. Skozi vsa moje srečanja z vami sem bila resnično privilegirana učiti se od vas in veselim se srečanj v prihodnjih letih in desetletjih, ko se bom od vas naučila še več.

Catherine.

V preteklem letu smo v znamenju 100 letnice svojega
človekoljubnega poklica v rubriki iz zgodovine nizali zgodbe,
stlane iz spominov naših upokojenih kolegic in kolegov.

Tudi v letu 2020 obeležujemo pomemben mejnik svojega poklica.
12. maja 1820 se je v Firencah rodila Florence Nightingale.

V počastitev 200 letnice rojstva utemeljiteljice sodobne
zdravstvene nege in zaradi ključne vloge medicinskih sester
in babic pri varovanju in ohranjanju zdravja je Svetovna
zdravstvena organizacija (SZO) leto 2020 razglasila za
mednarodno leto medicinskih sester in babic.

**MEDICINSKE SESTRE IN BABICE SO TEMELJ VSAKEGA
ZDRAVSTVENEGA SISTEMA.**

SZO ocenjuje, da bomo za doseganje splošnega zdravstvenega
varstva do leta 2030 v svetu potrebovali še 9 milijonov
medicinskih sester in babic.

Zavezani našemu poslanstvu bomo nadaljevali z objavami zgodb.

Vabimo vas k sodelovanju.
Zapišite spomine na svoja poklicna leta,
zgodbe, ki ste jih slišali od starejših sodelavcev
in povabite k sodelovanju svoje upokojene kolege.
Vsaka zgodba šteje, vsak zapis,
ki ga bomo rešili pred pozabo, je dragocen.

Uredniški odbor

1965 - 1969 - 2019

50. obletnica mature Šole
za zdravstvene delavce za
ginekološko – porodniško smer

Sonja Zatler, Milenka Lapuh, Ana Kralj

Uniforme drugi letnik babiške šole
(Fotografije: osebni arhiv Sonje Zatler)

Junija 1965 smo se spoznale na sprejemnih izpitih, jeseni pa se je začela pot do željenega poklica.

Ko smo v drugem letniku dobile naše prve uniforme, lepe bele, kapico s svetlomodrim trakom na robu in svetlomodro jopico se je začelo zares.

Tri štiri dni po pet ur prakse na oddelkih na dan ,dopoldan ali popoldan

pa še veliko ur predavanj za splošno in strokovno izobrazbo. Praktično šolanje ob delu.

Po drugem letniku in obvezni enomesečni počitniški praksi v porodnih sobah po vsej Sloveniji, pa tudi že nočne. Morale smo zbrati določeno število samostojnih posegov in porodov do mature.

Med tretjim in četrtem letnikom smo opravile enomesečno počitniško prakso patronažne babice.

Bilo je naporno , a je šlo!

Bile smo mlade polne mladostne energije, smeha, entuziazma pa tudi želje do poklica, ki smo ga v teoriji in praktičnim delom z nosečnicami, porodnicami, novorojenci in drugimi bolniki ob podpori številnih odličnih učiteljev in inštruktoric na različnih oddelkih kjer smo ob »postelji« vse bolj spoznavale.

Maturirale smo 1969. leta. 32 nas je bilo v razredu sr. Hermine Klun, ki nam je bila ne samo razredničarka vsa štiri leta šolanja, ampak skoraj druga mama.

Podelitev diplom smo organizirale na Ljubljanskem magistratu. Bilo je prav slovesno, prisotnih je bilo večina profesorjev , inštruktoric pa tudi diplomantke študija ob delu.

Takrat ni bilo lahko dobiti zaposlitve, pa se je kljub temu večina zaposlila v babiškem poklicu, nekatere pa na drugih zdravstvenih področjih.

Nekaj pa jih je svoje znanje poneslo tudi v svet. V Švici, Nemčiji in na Švedskem so kot medicinske sestre ali babice pokazale kaj so se naučile v Ljubljanski babiški šoli.

Kar nekaj se nas je kasneje ob delu izobrazilo za višje medicinske sestre a smo ostale zveste porodništvu in ginekologiji.

Z leti so prišle nove zadolžitve tako poklicne kot zasebne, a smo se občasno sestajale. Na obletnice, še posebej na »okrogle« se nas je zbralo vsaj 15 – 20 iz vse Slovenije in tudi iz tujine. Velikokrat so se nam pridružili tudi profesorji in inštruktorice.

Maturantke brez profesorjev in maturantke s profesorji

Tudi letos 2019 na naši 50 obletnici smo se zbrale. Bilo nas je 22, vsaka s težo svojih življenjskih izkušenj.

Ponovno so oživele spomini na najstniške vragolije in na vse, kar nas je v tistih letih oblikovalo v osebe, kakršne smo.

50 let babiške mature z dvema profesorjema

Spomnile smo se tudi na tiste, ki niso prišle in seveda tudi na sošolke in učitelje, ki jih žal ni več med nami.

Vesele smo bile, da sta se nam pridružila tudi naš prof. dr. Andrej Kocijan, ki nas je naučil porodništva in gospa Slavica Navinšek, ki nas je učila slovenščino. Sestre Kristine Grm žal ni bilo.

Spomini na najstniška leta in teža življenja nas je ob slovesu opomnilo, da morda ne bi bilo slabo, da se srečamo že za 51. obletnico.

Obvestilo

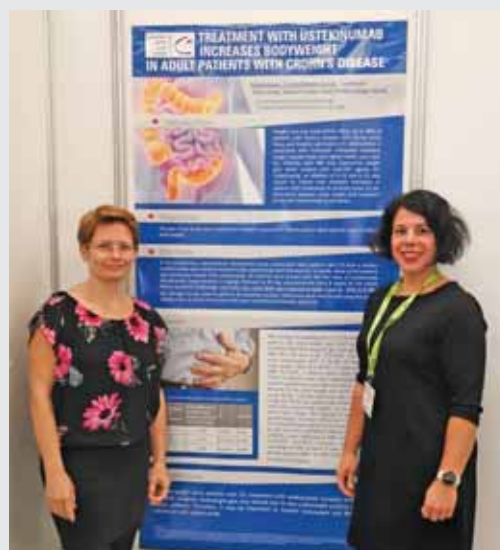
*Spoštovani,
naslednja številka Utripa je dvojna
(februar/marec) in izide v začetku
februarja 2020.*

Prispevke sprejemamo do 20. januarja.

Uredništvo

OPRAVIČILO

Pri objavi članka v Utripu december 2019, stran 37, 38 - Treatment with Ustekinumab Increases Bodyweight in adult patients with Crohn's disease je prišlo do neljubega izpada navedbe oblikovalca tega plakata. Oblikoval ga je gospod Ivan Mori.

Znanje o elektronskih cigaretah je med zdravstvenimi delavci v Sloveniji treba okrepiti

Helena Koprivnikar¹, mag. Tina Zupanič¹, doc. dr. Jerneja Farkaš Lainščak^{1,2}

¹Nacionalni inštitut za javno zdravje, ²Splošna bolnišnica Murska Sobota

Elektronske cigarete (EC) so izdelki, ki s pomočjo baterije segrevajo tekočino, da se ta spremeni v aerosol, ki ga nato vdihuje uporabnik. Glavne sestavine tekočine za EC so nikotin, vlažilci, arome in voda, na voljo so tudi tekočine brez nikotina. EC so novejši izdelki, na trgu dostopni približno 15 let, ter zelo raznolika skupina izdelkov, ki se hitro spreminjajo. Učinki dolgotrajne uporabe EC še niso raziskani/znani.

Uporabnik EC je izpostavljen znatnim količinam zdravju škodljivih snovi, ki v tkivih različnih organov povzročijo spremembe, ki lahko vodijo v številne bolezni. Uporaba EC predstavlja tveganje za zdravje. EC se pogosto štejejo kot pripomoček za opuščanje kajenja, vendar je na voljo premalo dokazov, da bi lahko podali zaključke o njihovi vlogi v opuščanju kajenja in EC ne priporočamo za opuščanje kajenja.

Zdravstveni delavci so za paciente pomemben vir informacij o vplivih kajenja na zdravje in pomoči pri opuščanju kajenja, pa tudi o EC. Raziskave iz tujine kažejo, da se zdravstveni delavci pogosto srečujejo z vprašanji pacientov o EC in potrebo po svetovanju, a tudi, da je znanje o EC med zdravstvenimi delavci pomanjkljivo, stališča in prepričanja o njih neenotna ter pogosto neskladna z obstoječimi dokazi. Znatno delež zdravstvenih delavcev jih kljub pomanjkanju dokazov priporoča za opuščanje kajenja.

V Sloveniji smo v okviru raziskovalnega projekta »Pregled stališč, znanja in trenutnih praks glede elektronskih cigaret med zdravstvenimi delavci, ki delajo na področju preventivne zdravstvene dejavnosti in opuščanja kajenja, ter priprava izobraževalnih gradiv za enotno in z dokazi podprto svetovanje pacientom (V3-1729)«, ki ga v okviru ciljnega raziskovalnega programa »CRP 2017« sofinancirata Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije in Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, izvedli prvo raziskavo z namenom, da pridobimo vpogled v stališča, znanje in svetovalne prakse zdravstvenih delavcev o EC. K sodelovanju smo povabili zdravstvene delavce, ki delajo na področju preventivne zdravstvene dejavnosti in opuščanja kajenja. Podatki, ki smo jih pridobili od 479 zdravstvenih delavcev, zaposlenih v zdravstvenovzgojnih centrih oziroma centrih za krepitev zdravja, ambulantah družinske medicine, patronažni zdravstveni dejavnosti, enotah za ambulantno kardiološko rehabilitacijo ter telefonu za pomoč pri opuščanju kajenja, so pokazali, da je stanje v Sloveniji podobno kot v tujini. Znanje o EC je bilo med anketiranimi zdravstvenimi delavci omejeno, kar je bil tudi glavni razlog, da v visokem deležu niso mogli svetovati pacientom o varnosti EC in njihovi škodljivosti ali učinkovitosti pri opuščanju kajenja. Kljub temu je znatni delež sodelujočih navedel, da so oziroma bi priporočili EC za opuščanje kajenja, še posebej določenim skupinam kadilcev. Večina anketiranih ni poznala priporočil Nacionalnega inštituta za javno zdravje o vlogi EC pri opuščanju kajenja. Preverjanje uporabe EC pri pacientih med anketiranimi zdravstvenimi delavci ni bilo razširjeno. Približno tretjina se je že srečala z vprašanji pacientov o EC, predvsem o njihovi varnosti, ško-

dljivosti in učinkovitosti pri opuščanju kajenja. Glavni viri anketiranih zdravstvenih delavcev o EC so bili odvisni viri oziroma tisti v navzkrižju interesov, kar polovica je uporabljala izključno to vrsto virov, kar je posebej skrb vzbujajoče. Izbor virov namreč lahko pomembno vpliva na stališča in znanje o EC, saj objave z navzkrižjem interesov pomembno redkeje navajajo škodljive učinke EC kot članki brez navzkrižja interesov. V eni od raziskav so bili obeti za to, da raziskava ni našla škodljivih učinkov ali sestavin, kar 67-krat višji pri raziskavah z navzkrižjem interesov v primerjavi s tistimi brez. Podrobnejši rezultati raziskave in gradivo z informacijami o EC za zdravstvene delavce bodo objavljeni v elektronskih publikacijah na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje (www.nijz.si).

Priporočila Nacionalnega inštituta za javno zdravje o elektronskih cigaretah (EC):

Uporabo EC odsvetujemo, še posebej otrokom, mladostnikom, nosečnicam, ženskam, ki načrtujejo nosečnost, bolnikom s kroničnimi obolenji (predvsem dihal) in nekadilcem. EC ne priporočamo za opuščanje kajenja, tudi ne za zmanjševanje kajenja. Kadilcem, ki želijo opustiti kajenje, svetujemo preverjene in dokazano učinkovite ter varne vrste pomoči za opuščanje kajenja, kot so pomoč usposobljenih terapevtov, skupinsko ali individualno terapijo ali farmakološko zdravljenje (nikotinska nadomestna terapija ali zdravila na recept).

V primeru, da posameznik želi za opuščanje kajenja uporabiti EC, mu predstavimo informacije o različnih vrstah pomoči, o EC in o tem, da niso vrsta pomoči pri opuščanju kajenja ter ga spodbujamo k uporabi dokazano učinkovitih in varnih vrst pomoči za opuščanje kajenja. Če posameznik vztraja pri uporabi EC, ga informiramo o tem, kaj danes vemo o EC, predstavimo tveganja, povezana z EC in dvojno uporabo, ter ga spodbujamo, da čim prej po popolnem prehodu s kajenja na uporabo EC opusti tudi EC.

Radisson BLU

Organizacija dogodkov v Radisson Blu Ljubljana z izvrstnim izborom jedi in prigrizkov ter storitvijo na najvišjem nivoju.

VEČ INFORMACIJ
NA E-NASLOVU:
events.lju@radissonblu.com

RADISSON
MEETINGS™

NEGOVALNE DIAGNOZE: Definicije in klasifikacija 2018–2020

V novi izdaji so bile opravljene spremembe na podlagi povratnih informacij uporabnikov, da bi ugodili potrebam študentov in zaposlenih v zdravstveni negi, ter zagotovili dodatno podporo učiteljem. Dodane so nove informacije na podlagi klinične presoje; vsa poglavja v tej izdaji so revidirana. Knjiga je prevedena v več kot 20 svetovnih jezikov in predstavlja pomemben prispevek v razvoju zdravstvene nege tako v svetu kot v Sloveniji.

Knjiga je namenjena tako tistim, ki se šele učijo diagnosticiranja – dijakom, študentom zdravstvene nege, kot vsem, ki jim to bogato znanje posredujejo, torej srednješolskim in visokošolskim učiteljem, profesorjem, mentorjem in predvsem zaposlenim v zdravstveni negi, saj pravilno postavljena negovalna diagnoza bistveno prispeva k hitrejšemu okrevanju pacienta in njegovemu boljšemu počutju med samo zdravstveno obravnavo.

Za prevod in strokovni pregled knjige so poskrbele strokovnjakinje, ki delujejo na različnih področjih zdravstvene nege in babištva.

NAROČILNICA

Prosimo vas, da izpolnjeno naročilnico pošljete na naslov Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, Ob železnici 30a, 1000 Ljubljana ali po mailu: informacije@zbornica-zveza.si.

PODJETJE/IME IN PRIIMEK: _____

NASLOV: _____

POŠTNA ŠTEVILKA IN KRAJ: _____

DAVČNA ŠTEVILKA: _____

ELEKTRONSKI NASLOV: _____

IME IN PRIIMEK ODGOVORNE OSEBE: _____

NAROČAM:

izvodov knjige Negovalne diagnoze: definicije in klasifikacija 2018–2020 (CENA: 50 evrov + poština)

Podpis in žig: _____

Kraj in datum: _____

Odgiv na izdajo prevoda knjige: Negovalne diagnoze 2018 - 2020

Draga predsednica,

Vam in vsem kolegicam, ki so pripravile Negovalne diagnoze, se zahvaljujem za poslano knjigo.

Prav ste napisali, res mi vzbuja spomine na začetke zelo daleč nazaj.

Zagrebško društvo je obiskala skupina ameriških kolegic, organiziranih v skupini People for people. Napovedale so, da bodo predstavile nekaj pomembnih strokovnih novosti pa se je nam na srečo pokazalo, da hrvaško društvo nima prevajalke za strokovne tekste in so porabile mene.

O tem, kaj so negovalne diagnoze, nismo imele nobene predstave. Mi je pa tematika postala zelo zanimiva in sem dobila dovoljenje, da smo knjigo brez plačila stroškov ameriškim kolegicam prevedle v slovenščino.

Tako smo prišle do Uvoda v negovalne diagnoze, mogoče se knjižica še nahaja v kakšnem arhivu. Je preprosto in jasno napisana in je bila dobra osnova za nadaljnje delo.

S strani kar nekaterih profesorjev Medicinske fakultete sem doživela nekaj hudih napadov in zahtevo, da se tekst odstrani iz strokovne javnosti. Eden od profesorjev se je celo spomnil, da so se že ob vpisu v ljubljansko šolo spraševali, kaj je narobe z vnukinjo slavnega kirurga Šlajmerja, da ni mogla na medicinsko fakulteto, je moralo biti kaj zelo narobe, zdaj si pa celo dovolim posegati na področje medicine. Kot diagnoza velja lahko le medicinska diagnoza in se tega poimenovanja še ne sme uporabljati v nobeni drugi povezavi, so dokazovali.

Včasih pa olajša zadeve tudi kakšno srečno naključje: ko sem se vozila proti domu nekje na obrobju Ljubljane, sem ob cesti videla Avtomobilski servis z veliko ponudbo - Opravljam rentgensko diagnostiko avtomobilskih motorjev! Ponudbo so nam fotografirali in smo diapozitiv predstavile na enem od napornih sestankov s fakulteto. Vsaj v mojem času so nato divji napadi na naše negovalne diagnoze ponehali. V okviru naše slovenske strokovne organizacije smo nato lahko veliko naredili.

Vesela sem, da ste delo tako učinkovito izpeljali in upam, da boste prispevali lahko tudi veliko novih diagnoz, saj jih NANDA za področje primarnega zdravstvene ga varstva ni veliko pripravila, je pa že June Clark menila, da bi to slovenske kolegice in kolegi najbolj uspešno opravili in iskreno verjamem, da boste še nadalje tako zavzeto in uspešno delovali ter s sodobno tehnologijo umestili naše diagnoze v vse elemente zdravstvenega sistema.

Vsem želim vse lepo in uspešno v Novem in vseh naslednjih letih.

Vaša Majda Šlajmer Japelj

Delovno srečanje partnerjev prevajalcev NANDA International

Maja Klančnik Gruden, Andreja Mihelič Zajec

Hotel Maritim, kraj delovnega sestanka partnerjev Thieme
(Fotografija: Arhiv Zbornica - Zveza)

Na povabilo založbe Thieme, ki od leta 2017 izdaja originalno (angleško) verzijo klasifikacije negovalnih diagnoz NANDA International (v nadaljevanju NANDA-I), smo se oktobra v Frankfurtu udeležili delovnega sestanka partnerjev. Poleg nas so bili prisotni še predstavniki Hrvaške, Italije, Nemčije, Estonije, Japonske, Indonezije, Brazilije, Španije in Združenih držav Amerike.

Sestanka sta se udeležili tudi urednica knjige T. Heather Herdman in Carme Espinosa i Fresnedo, ki bo predsednica NANDA-I od 2020 dalje. T. Heather Herdman je predstavila prednosti sodelovanja z založbo Thieme. Z založbo Thieme so razvili napredno prevajalsko orodje (NANDA-I translation tool), ki omogoča hitrejše prevajanje v druge jezike ter večji nadzor nad neskladji v prevodu (npr. neenotno zapisovanje fraz z enakim pomenom, podvajanje). Opozorila je na njuno rabe zadnje različice klasifikacije negovalnih diagnoz v publikacijah in raziskavah, sicer bodo znanstvene revije s področja zdravstvene nege zavračale objave.

Založnik nam je predstavil posodobitve prevajalskega orodja. Posodobitve bodo avtorjem knjige omogočale sprotno

vnašanje sprememb ter sprotno opozarjanje prevajalcev na spremembe. Tako obstaja možnost, da prevajalci iz angleškega jezika lahko sinhrono oziroma sproti prevedejo spremembe v svoj jezik. Predvideno je, da bi tako prevodi lahko bili izdani v 6 mesecih od izdaje originala. Takšna sprememba je predvidena za 12. izdajo klasifikacije. V Sloveniji smo se z omenjenim orodjem uskladili pri pripravi prevoda 11. (2. slovenske) izdaje.

NANDA-I je kompatibilna s SNOMED-CT (Systematized Nomenclature in Medicine Clinical Terms). SNOMED-CT je standardiziran, večjezični slovar kliničnih izrazov na področju medicine. Vse spremembe klasifikacije NANDA-I se neposredno prenesejo v SNOMED-CT.

V času od 15. do 20. oktobra je v Frankfurtu potekal 71. mednarodni knjižni sejem. Na sejmu se je predstavilo približno 7500 razstavljalcev iz 150 držav. Med slovenskimi smo zasledili naslednje založbe: ZRC, Mladinska knjiga, Pivec, Sodobnost International, Goga, Miš, Sanje in Morfem. Obiskali smo tudi založbe, ki izdajajo literaturo s področja zdravstvene nege. Najbolj vidne založbe s področja zdravstvene nege so: Springer, Thieme, Elsevier, Ebsco Host, Wolters Kluwer, SAGE, Hogrefe, CBS, MacMillan itd. Med.

Ugotovili smo, da sejem ni namenjen le neposredni prodaji literature, temveč predvsem sklepanju pogodb med založniki. Na voljo je bilo malo znanstvenega knjižnega in revijalnega gradiva v fizični obliki. Ponudba je bila predstavljena s pomočjo katalogov in spletnih strani.

Bela štacunca

Kupon ugodnosti

10% popusta na celoten nakup

15% popusta na vse higienske vložke in tampone

- **Vir**, Šaranovičeva cesta 35, 1230 Domžale
- **Maribor**, Jezdarska ulica 4, 2000 Maribor
- **Koper**, Pristaniška 19, 6000 Koper
- **Izola**, Ljubljanska ulica 1, 6310 Izola
- **Ljubljana**, BTC - Hala A, Šmartinska 152, 1000 Ljubljana
- **Jesenice**, Center Tuš Jesenice, Cesta železarjev 4b, 4270 Jesenice
- **Idrija**, Drogerija Tuš Idrija, Lapajnetova ulica 33, 5280 Idrija
- **Kranj**, Planet Tuš Kranj, Cesta Jaka Platiše 18, 4000 Kranj
- **Litija**, V stavbi Socialno-varstvenega centra, Ljubljanska cesta 3, 1270 Litija

www.tosama.si

Kupon ugodnosti velja do 31. 12. 2020 ob predložitvi ID kartice Zbornice-Zveze. Popusti se ne seštevajo in ne veljajo na izdelke na naročilnico, ki jo predpiše zdravnik, na izdelke v akciji, darilne bone in izdelke z zaklenjeno ceno.

Skrb za kakovost zdravja žensk, otrok in družin

Gordana Njenjić

Sekcija medicinskih sester in babic

Ljubljana, hotel Radisson Blu, 8. november 2019

Tokratno srečanje babic je bilo le eno od več aktivnosti, ki ga je v letošnjem letu pripravila in organizirala Sekcija medicinskih sester in babic z namenom, da se z novostmi na področju babištva, ginekologije, reprodukcije in porodništva seznanijo čim več udeležencev.

Srečanje se je začelo s slovensko in evropsko himno na violini v izvedbi Maje Drčar, naše stanovske kolegice, ki nas je počastila še z izvedbo Johanna Sebastiana Bacha: Air. Tega srečanja smo bili posebno veseli, ker se je nanj odzvalo nekaj naših predhodnih, že upokojenih predsednic združenja. Izjemno smo bili veseli naših gostov iz Hrvaške, Srbije ter Bosne in Hercegovine, ki so se odzvali našemu vabilu in želji po povezovanju v regiji. Vse navzoče je pozdravila predsednica Zbornice – Zveze Monika Ažman.

V različnih družbah in različnih zgodovinskih obdobjih lahko najdemo zelo različna prepričanja, vrednote in vedenja, ki so povezani z zanositvijo in rojstvom otroka. V zadnjih desetletjih je v svetovnih pa tudi evropskih zdravstvenih sistemih prišlo do korenitih sprememb na področju organizacije in delovanja zdravstvenega varstva žensk. K tem spremembam in izboljšavam stremimo tudi pri nas. Vsi zdravstveni delavci, vpeti v močna čustvena obdobja nosečnosti, poroda in poporodnega obdobja kot tudi v mladostniškem in menopavzalnem obdobju, se po svojih najboljših močeh trudijo ugoditi željam in potrebam žensk.

Ključna sporočila dogodka:

- **Metodo zamrzovanja jajčnika za ohranjanje plodnosti (pri npr. onkoloških pacientkah) izvajamo tudi v Sloveniji, doslej je bilo opravljenih 65 odvzemov.**
- **Uporaba različnih aplikacij o nosečnosti in porodu je zelo pogosta med nosečnicami. Še vedno ni popolnoma razjasnjen vpliv elektromagnetnega delovanja mobilnih naprav na plod.**
- **Pritisk na fundus je eden najbolj kontroverznih porodniških postopkov med porodom, ki večinoma ni zabeležen v porodni zapisnik. Če je potreba po tem dejanju in se izvede, je obvezno, da se tudi vpiše v porodni zapisnik.**

V predavanjih je bila predstavljena vloga različnih strokovnjakov. Predstavljena nam je bila metoda zamrzovanje tkiva

jajčnika za ohranjanje plodnosti pri neplodnih pacientkah in onkoloških pacientkah pred kemoterapijo in radioterapijo. Poudarili so pravno pot postopka kot tudi prečiščevanje pripravljenega tkiva za zamrznitev, proces zamrzovanja ter postopek odmrzovanja, kar je še bolj zahtevno delo. Kasneje se tkivo jajčnika avtologno prenese (transplantira) nazaj v telo, večinoma na jajčnike pacientke ali mesto, kje so ti nekoč bili, pri čemer lahko pride do spontane zanositve v prihodnjih mesecih ali pa po postopku zunajtelesne oploditve, nam je povedala prof. dr. Irma Virant Klun. Na Ginekološki kliniki UKC Ljubljana so do zdaj zamrzili tkivo jajčnika pri 65 ženskah, tako pri neplodnih kot onkoloških pacientkah z različnimi oblikami raka.

Ena naslednjih tem v povezavi z zamrzovanjem in odmrzovanjem tkiva je bila transplantacija jajčnika. Vesna Šalamun, spec. gin. in por., nam je izvedbo tega postopka pokazala s predstavitvenim filmom. Sama pravi, da se postopek še vedno uvršča med eksperimentalne postopke in se izvaja v veliko državah. Da gre za uspešen postopek, priča podatek o več kot 100 rojenih otrocih v 20 različnih državah.

V nadaljevanju smo slišali zelo čustveno predavanje o soočanju para z neplodnostjo. Neplodnost je tema, o kateri je zelo težko spregovoriti. Glede na to, da se z neplodnostjo srečuje že vsak šesti par, je čas, da neplodnost ni več tabu in se začne o tem tudi govoriti, nam je povedala Nina Pogačnik, ki sestavlja multidisciplinarni tim na oddelku za oploditev z biomedicinsko pomočjo. Povedala je, da je biti član tega tima velik poklon. Delati s pari, ki prestajajo različne posege, priprave, operacije, kemoterapije in jemanje različnih zdravil, je stresno.

Zelo so nas presenetile različne motnje in sindromi v otroški ginekologiji. Videli smo nekaj slikic prirojjenih napak, a težave so lahko veliko večje kasneje, v dobi odraščanja. Obstajajo motnje v diferenciaciji spola. Razlikujemo kromosomski, gonadni in somatski spol. Motnje v diferenciaciji spola so stanja, pri katerih kromosomski, gonadni in anatomski spol niso skladni.

Slišali smo veliko prispevkov tudi s področja nosečnosti. Nosečnost in večkratne odporne bakterije za preprečevanje zgodnjih neonatalnih SGB seps nam je predstavila Saša Matko. Zelo zanimiva tema je bila uporaba mobilnih aplikacij v nosečnosti kolegice Rosemarie Franc. Uporaba aplikacij med nosečnostjo je zelo pogosta. Še vedno ni popolnoma razjasnjen vpliv elektromagnetnega delovanja mobilnih naprav na plod.

Na srečanju smo se dotaknili tudi perečih tem ob porodu. Seznanili smo se z informacijami o vakuumski ekstrakciji, pogostnosti te izhodne operacije, indikacijah, kontraindikacijah, tehniki izvedbe, pa tudi morebitnih zapletih. Ena od tem v obporodnem obdobju je bila tudi pritisk na fundus v drugi porodni dobi ali Kristellerjev manever. Kot pravi mag. Gorazd Kavšek, je manever težko natančno definirati in standardizirati, ker je odvisen od več faktorjev. Pritisk na fundus je eden najbolj kontroverznih porodniških postopkov, ki večinoma ni zabeležen v porodni zapisnik. O uporabi manevra obstaja malo kakovostnih podatkov, četudi ga v svetovnem merilu še vedno precej uporabljajo. Najpogostejše indikacije za uporabo Kristellerjevega manevra so: akutni fetalni distress v drugi porodni dobi, podaljšana druga porodna doba, nepravilno spuščanje vodilnega plodovega dela, utrujenost in slabše pritiskanje porodnice, kot tudi materine bolezni. V razpravi so se vsi strinjali, da če je potreba po tem manevru in se izvede, je obvezno, da se tudi vpiše v porodni zapisnik. Naslednja tema je bila še epiziotomija – rutinski ali upravičen poseg. Obširen pregled literature, ki ga je opravila Rosemarie Franc, je pokazal, da ni dokazov za rutinsko uporabo epiziotomije in da bi se ji morali izogibati. Za ohranitev sodobne babiške skrbi je nujno skladno delovanje med izobraževanjem babic in opravljanjem dela v klinični praksi. Nujno potrebno je ozaveščanje tako babic kakor tudi žensk o prednostih in slabostih epiziotomije. Priporočljivo je nadaljnje spremljanje deleža epiziotomij na nacionalni ravni, na ravni posamezne porodnišnice kakor tudi posamezne babice.

Babice se večinoma srečujemo z lepimi, veselimi dogodki, pa vendarle nas občasno doletijo tudi žalostne zgodbe žensk po spolni zlorabi. Klavdija Slapar je povedala, da spolno nasilje za sabo pušča veliko posledic, ki med drugim vplivajo tudi na doživljanje nosečnosti, poroda in materinstva. Kljub vedno večji ozaveščenosti ljudi o nasilju se vedno več zdravstvenih delavcev kot tudi babic pri svojem delu srečuje s primeri, na katere zaradi pomanjkanja znanja niso dobro pripravljene. Poleg tega, da se o področju nasilja izobražujejo, je pomembno tudi razumevanje razsežnosti zlorab ter vpliv travmatičnih izkušenj na odnos med zdravstvenim delavcem in pacientko. Babica naj bo pri svojem delu zelo pozorna na to, da upošteva meje, ki jih postavi ženska, saj ji s

tem zagotavlja občutek nadzora in varnosti, ki sta ključnega pomena pri obravnavi.

Neonatalni abstinenčni sindrom ali odtegnitveni sindrom se kaže pri tistih novorojenčkih, ki so bili v času nosečnosti izpostavljeni delovanju prepovedanih drog, ki jih je mati uživala med nosečnostjo, posledično pa postanejo novorojenčki telesno odvisni od njih. Plod, ki je odvisen od prepovedanih drog že pred rojstvom zaradi matere odvisnice, ima lahko pred rojstvom in po njem številne težave. Prepoznavanje in zdravljenje abstinenčnega sindroma pri novorojenčku olajša težave in prepreči nevarne zaplete. Skrb vzbujajoče je, da zelo mladi ljudje in ženske v rodnem obdobju vedno pogosteje zlorabljajo prepovedane droge. Kolegica Jelka Kolakovič nam je povedala, da se rodi vedno več novorojenčkov, ki imajo neonatalno abstinenčni sindrom, in so že intrauterino prikrajšani za zdravo normalno rast in razvoj.

Srečanje je bilo zelo aktivno, saj so udeleženci delili mnenja s predavatelji. Navkljub 120 udeležencem smo po vsakem sklopu imeli zelo aktivne in konstruktivne debate, izmenjave izkušenj, v katerih so sodelovale tudi naše gostje iz tujine. V imenitnem ambientu, z zelo dobrimi strokovnimi predavatelji in aktivnem avditoriju smo uspešno zaključili srečanje. Vsa predavanja so bila objavljena tudi v zborniku, ki je dosegljiv na spletni strani Zbornice – Zveze.

Erika Špirić, Gordana Njenjič, Marjana Drčar in Alenka Zega, bivši predsednici strokovne sekcije, in Marjana Adamič, članica IO. (Fotografija: Arhiv Zbornica – Zveza)

ITERO – nove možnosti na področju nevrorehabilitacije

Gabrijela Valenčič, Ivana Popović

Itero simpozij
Rehabilitacija roke z Armeo spring

(Fotografiji: Grega Žnidaršič)

Ko nekdo doživi poškodbo možganov, se njegovo življenje in njegovih bližnjih v trenutku spremeni. Po zaključenem zdravljenju in rehabilitaciji pa ostaja vprašanje, ali lahko zmorem več? V iskanju odgovora se začne iskanje novih ustreznih oblik nevrorehabilitacije. Ob razvijanju ideje za vzpostavitev novega nevrorehabilitacijskega centra v slovenskem prostoru nas je vodila želja, da bi v iskanju odgovora bolniki v našem prostoru imeli novo možnost.

Tako smo v Ljubljani v Trnovem odprli sodoben nevrorehabilitacijski center Itero, ki ponuja celostno obravnavo nevroloških bolnikov. Ob reki Gradaščici v bližini trnovske cerkve je center umeščen v prijetno okolje, z razgledom na vodo in zelenje. Nevrorehabilitacije izvajamo za prirojene in pridobljene poškodbe in bolezni, predvsem za stanja po možganski kapi, travmatski poškodbi možganov, po poškodbah hrbtenjače in cerebralni paralizi. Poleg najsodobnejše opremljenosti je ena glavnih prednosti nevrorehabilitacijskega centra, pomenovali smo ga po latinski besedi, ki v prvi osebi ednine pomeni glagol »ponovim«, multidisciplinarna oziroma celostna obravnava bolnikov. Gre za načrtovane, individualne intenzivne terapije, ki trajajo do 12 tednov, do 6 dni v tednu in do 6 ur na dan. Intenzivna terapija je odvisna od diagnoze, zdravstvenega stanja in starosti bolnika.

Poslanstvo družbe je usmerjeno v celostno, multidisciplinarno, nevrorehabilitacijsko obravnavo bolnika. Njen namen je izboljšati kakovost življenja bolnikov in vrnitev v ustrezno, zanje prilagojeno življenjsko okolje.

V multidisciplinarnem timu je vloga zdravstvene nege in diplomirane medicinske sestre prepoznavna. Skupaj z drugimi člani tima sodeluje pri pripravi načrta nevrorehabilitacije, ki temelji na bolnikovih ciljih in njegovih potencialih za njihovo doseganje.

Itero v slovenskem prostoru poleg možnosti celostne obravnave izstopa po svoji opremljenosti. Ob klasičnih metodah obravnave nevroloških in travmatskih stanj pri vseh starostnih skupinah uporabnikov razpolagamo z najsodobnejšimi robotskimi napravami, kot so: Lokomat, Vibramoove, Anda-

go, Tymo, Pablo, Amadeo in Armeo Spring. Sodobna oprema nam omogoča izvajanje diagnostike, natančnejše ocenjevanje telesnih funkcij ter rehabilitacijo vseh telesnih struktur in sistemov. Omogoča nam tudi izkoristiti sposobnost nevroplastičnosti možganov. Kako telo, ki je pozabilo, kako hoditi, to spet naučiti? Plastičnost možganov, kaj je to?

Plastičnost oziroma nevroplastičnost je vseživljenjska zmožnost možganov, da na podlagi novih izkušenj prerazporejajo živčne poti. Ko se učimo, pridobivamo novo znanje. Z izkušnjami in urjenjem novih spretnosti pridobivamo nove zmožnosti. Da se lahko naučimo ali si zapomnimo dejstvo ali spretnost, morajo v možganih neprestano potekati funkcijske spremembe. Te spremembe predstavljajo novo znanje. Nevroplastičnost je sposobnost možganov, da se z učenjem spreminjajo. Uporaba robotskih naprav nam omogoča, da dosežemo veliko število ponovljenih gibov in pravilne vzorce giba, ki vplivajo na kakovost in hitrost učenja.

Itero je prvi tovrstni center zunaj javne mreže v Sloveniji. Namenjen je nevrorehabilitaciji odraslih in otrok ter zapolnjuje področje, ki je v Sloveniji zelo podhranjeno. Vsaj polovica pacientov, ki potrebujejo kakovostno rehabilitacijo, je v okviru javne mreže zaradi premajhnih kapacitet ne dobi. Večina ostane brez nje, del pa jo najde v tujini. Ob zapolnjevanju podhranjenega področja pa nudi velike možnosti za razvoj sodobne rehabilitacijske obravnave in s tem tudi zdravstvene nege.

Sredi oktobra je potekal 1. simpozij Itero, na katerem so sodelovali domači in tuji strokovnjaki. Sklenili smo ga z besedami o robotski terapiji, ki je najsodobnejša metoda v rehabilitaciji, vendar se moramo zavedati, da so to vendarle samo naprave, ki nujno potrebujejo možgane in empatijo terapevta, da razume, zakaj nekaj dela in kako bo s tem koristil bolniku.

Spoštovani člani,

*če še ne prejemate aktualnih e novic
Zbornice – Zveze, se na njih naročite na
email: clanarina@zbornica-zveza.si.
Spremljajte nas tudi na Facebooku:
www.facebook.com/zbornica.zveza/*

Zbornica – Zveza

Predpraznično dogajanje v Psihiatrični bolnišnici Ormož

Romana Nedog, Helena Šalamon, Katja Krajnc, Marija Kokol, Petra Bokša,
Majda Horvat, Valči Kosi

Božič je, za vse nas (Fotografije: Tanja Žmauc, Majda Horvat, Ksenija Pirš)

V decembrskem blišču luči in izobilja vseh vrst so nas zgodbe ljudi, ki praznike preživijo osamljeni, bolni in v osebnih stiskah, znova spomnile na to, kaj je v življenju pomembno in za kaj smo resnično hvaležni. Pri svojem delu spoznavamo, da nobeno darilo ni tako dragoceno, kot je naš čas. Podarili smo ga ljudem, ki jih srečujemo pri svojem delu in jim morda ponudili vsaj malo tistega, kar so izgubili, sodelavcem na svojih delovnih mestih, svojim najbližjim, prijateljem.

December v službi

Naš božič je letos prišel prej. V dnevih pred svojim zadnjim dopustom letos sem mrzlično iskala nekaj, kar bom lahko podarila našim uporabnikom, ljudem, ki so se zaradi različnih stisk znašli znotraj zidov naše stare obdravske stavbe, ki nam na desni strani hriba zaželi dobrodošlico, ko se pripeljem v v prleški kraj Ormož.

Ljudje so kot mi, le da smo trenutno eni na eni, drugi na drugi strani. Krhka resničnost, ki se lahko hitro spremeni ...

Naš mešani odprti oddelek je poln. Kako privabiti ljudi, nagovoriti njihovo raznolikost in jih povabiti v čas praznikov ...?

Tvegala sem. Zbrali smo se v praznično okrašenem prostoru, diskretno nas je spremljala instrumentalna, praznična glasba. Nekaj besed o praznikih, uvodu v »veseli« december, stiskah, bolečini, toplini, darilih ... Na pripravljene kartice smo, vsak zase, zapisali svoje misli, želje, odobravanje ali odklanjanje prihajajočega, kar ponujajo prazniki. Zapisano smo si delili in tako risali nasmeha in solze na obraze. Tudi odhod iz prostora, ponovno vrnitev ... Veliko se je odpiralo, odstiralo, še več je ostalo neizrečenega. In tako je prišel prvič ... božič namreč. S toplim čajem in dišečimi medenjaki. Dobili smo več, kot smo pričakovali.

Drugo dejanje

Polna sem zamisli, idej, načrtov, časa za vse, kar bi želela, mi zmanjkuje. Samo vprašanje glavnega bolnišničnega kuharja je bilo dovolj, da je padla odločitev. Pekli bomo!

Aktivnosti so stekle in pacientke so me pričakale v predpasnikih, z nasmehi na obrazih in rokami, vajenimi gnetenja testa, v naročju. Čipkasti, rdeči z belimi pikami, pa tak s potovanja, karirast, nov, ponošen ... Kolegica Tanja nam je posadila na glave še Božičkove kape. Gospodje so nas spremljali in čakali na pokušino pečenih dobrot.

Nastajali so rogljički, medenjaki, piškotki, vsak drugačen. Majhen, velik, bolj ali manj ukrivljen, gladek, spet drugi ne tako, kot so različne naše življenjske poti, usode. Smeh, zgodbe, petje, pričakovanja, na koncu pa velik HVALA. Študentki, ki sta bili na »najboljši praksi«, sta dobrote delili tudi na drugih oddelkih.

Uspelo je in božič je spet potrkal na naša vrata.

Čez dva dni. Popoldne. Sem na oddelku in v ambulanti. Še zmorem, čeprav v sebi čutim napetost, ki mi govori: »preveč si si naložila«. Bliža se večer, toliko bi še rada postorila. »Bom jaz, govorim kolegici Ani, »to pusti meni«. Ko me vodja pevskega zbora že tretjič nagovori, naj pridem na pevske vaje, popustim in pustim delo v oddelčni ambulanti. Vaje so v »steklenjaku«. Mize so postavljene v dolgo, skoraj grajsko jedilnico. Miza, okoli katere so zasedeni skoraj vsi stoli, razen enega. Ozrem se naokrog in z očmi ujamem obraze, ki strmijo v besedilo pred seboj. Tudi jaz dobim list, začnemo peti. ... Glej zvezdice božje ... Pa Mirko tudi poje, pomislim. Pa Špela, Sonja, Peter so tudi z nami ... ne morem verjeti.

Danes smo vsi eno, božič je, za vse nas!

V imenu zaposlenih Odprtega oddelka, Romana Nedog

Božični duh se je širil po hiši. Vzdušje je bilo pravo, zbrali smo se na oddelku za psihogeriatrijo. Ob pesmih smo obujali spomine, ki so v nas vzbudili občutke bližine in naklonjenosti. Spominjali smo se piškotov, ki smo jih pekli skupaj s svojimi babicami, dedki, vnukinjami, vnuki ... Medicinske sestre smo s pomočjo sodelavk, delovnih terapevtk na obraze starejših, ki že dolgo niso poprijeli za kuhinjska opravila, ki so včasih predstavljala pomembne dnevne aktivnosti, privabili veselje in marsikateri nasmeh. Peka v naši kuhinji in na koncu pika na i. Za okrasitev je poskrbela naša Petra, ki je mojstrica peke domačih dobrot. Okusno, diši po domu! Božič je, za vse nas!

Intenzivni oddelki

*V imenu zaposlenih Oddelka za psihogeriatrijo, Katja Krajnc,
Petra Bokša*

Vzemimo si čas

V iztekajočem se letu nam misli pogosto uhajajo nazaj. Vprašanja, ki se nam porajajo, ostajajo pogosto neodgovorjena, vendar so že del načrtov za leto, ki prihaja.

Pomembno je, da se za trenutek ustavimo. Naš vsakdan na delovnem mestu nas usmerja k delu v skladu z usmeritvami stroke, naša komunikacija vsebuje številne strokovne izraze, veliko časa namenimo aktivnostim, ki nas oddaljujejo od pacienta.

Posameznik, naš pacient, ki s svojimi potrebami usmerja naš proces dela, pogosto potrebuje naš čas. Govorimo o trenutkih ob njegovi postelji, ki so namenjeni njemu.

V decembru smo s sodelavci postali samo sopotniki naših pacientov. Naše sodelavke so oblekle predpasnike, pekle piškote skupaj s pacienti in tako ustvarile vzdušje domačnosti in toplote. Pacienti na našem oddelku se v veliki večini soočajo z demenco. Govorimo in pišemo, kaj bolezen odvzame posamezniku – pacientu. Ne more pa mu odvzeti tistega, kar ni zapisano. Pomembno je prepoznati tudi to plat življenja naših pacientov. Ustavimo se, ponovno odgovorimo na vprašanje, ki se ponavlja, preusmerimo pogovor, v katerem se naš pacient izgublja, dovolimo si dotik roke, ki usmerja. Pred nami so pacienti, ki se izgublajo, ne

prepoznajo sorodnikov, ne zmorejo preprostih opravil. Bodimo njihovi prijazni sopotniki na poti njihove bolezni. Dovolj je čas, ki jih popelje v preteklost. Takrat so bili suvereni, samostojni ustvarjalci svojih življenjskih zgodb.

Danes je bila dovolj peka piškotov, ki jim je pričarala čas, ki jim je bolj znan in jim nudi občutek varnosti.

Marija Kokol

Po aktivnem in uspešnem letu 2019 je konec leta priložnost za »bilančni obračun«. V okviru dnevne bolnišnice smo pripravili srečanje z vsemi, s katerimi smo bili v tem obdobju sopotniki. Delili smo stiske, osebne zgodbe in nezgode, začutili spoštovanje, razumevanje, varnost in hvaležnost. Spoznali smo, da ne potrebujemo materialnega bogastva, potrebujemo le drug drugega. Skupaj smo okrasili božično drevo, z mislimi smo ga odeli v najlepšo zgodbo. Naj bo srečno 2020!

Majda Horvat, Valči Kosi

Veseli december!

DECEMBER – poseben, praznični čas, poln pričakovanja, veselja, druženja, pa morda kančka skrbi, dvomov ... Povsod okrog nas praznične luči, okrašena mesta, ki vabijo na

sprehod in druženje, okrašeni vrtovi pred hišami. V domovih pa vonj po cimetu, klinčkih, piškotih, božičnem kruhu ...

Nekaj tega prazničnega vzdušja želimo prenesti med ljudi, s katerimi smo vsak dan v odnosu: med sodelavce, paciente ...

December je čas, ko se preprosto moramo ustaviti, umiriti in zadihati. Morda je to edini čas v letu, ko se nehamo spraševati, dvomiti in prebujati s skrbmi. Preprosto moramo verjeti, da bodo stvari delovale, kot morajo. Morda vedno ne bo tako, kot si predstavljamo, bo pa tako, kot je prav in nam je namenjeno.

In namenjeno nam je bilo, da tim na Oddelku za bolezni odvisnosti prispeva svoj kamenček v mozaiku »veselega decembra.« Priprave na božičkovanje so v polnem teku, zdravljeni sodelujejo, vadijo, trudijo se po svojih najboljših močeh. Glasilo, uprto s pogledom v prihodnost, je nared, pripravljeno kot dragoceno darilo.

Ostane še skupina, ob četrtek večer. Skoraj leto je okoli. Začeli smo jo aprila. Se redno, tedensko družili. Na začetku s pridihom skepse, nadaljevali pa z vedno večjim optimizmom. Zdravljeni so dobili varen prostor, kjer lahko izrazijo svoje skrbi, dvome, misli, občutke, potrditev, da delajo dobro. So vedno bolj veseli, sproščeni, samozavestni, zadovoljni, rišejo se jim nasmehi na obrazih. Naša srečanja so se me vedno tudi osebno dotaknila. So priložnost za rast, razvoj. Ugotovila sem, da so edina stalnica v našem življenju spremembe. Tiste pozitivne dvignejo našega duha visoko nad vsakdanje malenkosti in dobimo občutek, da zmoremo previhariti vse viharje ob pomoči in podpori. Takšno je bilo tudi naše zadnje četrtekovo srečanje v tem letu. Ob čaju, kavi, piškotih iz naše bolnišnične kuhinje smo polni hvaležnosti in upanja zrlji v prihodnja srečanja – v novem letu!

Ob koncu srečanja, ko so misli odplavale daleč nazaj, ko smo doživeli vse te lepe trenutke, smo imeli občutek, da smo se za hip dotaknili sreče. V prazničnih dneh pa želimo vsem, da bi bili vaši koraki odmevni, vaše besede pogumne, vaše življenje pa iskrivo, ustvarjalno in polno ... SREČNO!

V imenu zaposlenih Oddelka za bolezni odvisnosti,
Helena Šalamon

*Spoštovane kolegice in kolegi,
tudi vsem vam želimo veliko zdravja,
osebne moči, zadovoljstva in miru
ter srčnih medosebnih odnosov na
delovnih mestih.
Vse dobro v letu 2020.*

Zavezani poslanstvu tudi v času praznikov

Metka Lipič Baligač

Božič je čas veselja, radosti, ki naj bi ga preživljali v krogu svoje družine in se spominjali vsega lepega, kar smo skupaj preživeli. Žal nekaterim to ni dano. Številni so zaradi bolezni prisiljeni praznike namesto v toplini doma preživeti v bolnišnici, v bolniških posteljah, nekateri pa jih preživijo tudi na svojih delovnih mestih. Medicinske sestre smo ob bolnikih štiriindvajset ur na dan, sedem dni v tednu, 365 dni v letu, torej tudi vse praznike in med konci tedna, ko so drugi praviloma prosti. Prav božič pa je družinski praznik, ki ga podaljšane v novejše praznike vsi želimo preživeti z družino.

Že deset let sama ob praznikih ne dežuram, a ravno božične praznike doživljam empatično tako do bolnikov kot tudi do svojih sodelavcev, kolegic, ki so te dni v bolnišnici. Vedno se spomnim tudi praznikov, ko sem bila na svojem delovnem mestu ob bolniški postelji tudi sama.

Medicinske sestre živimo zgodbe svojih pacientov. Ob njih preživimo več časa kot s svojimi najbližjimi, zato na svoje paciente, ki jih imamo v oskrbi, gledamo kot na svojo družino. Največkrat smo jim velika opora v najtežjih trenutkih življenja; ob izgubi zdravja, ob soočanju z neozdravljivo boleznijo, ob bolečinah in stiskah. Zaradi večje bližine ob negovanju in bolj osebnega odnosa smo jim ravno medicinske sestre steber, ki jim pomaga nositi trpljenje in nemoč. In to je ob božičnih in novoletnih praznikih še posebej izraženo.

Težko je pozabiti na svojo družino in se tudi ob praznikih predano posvetiti pomoči in negi potrebnim, saj si družina ravno v teh dneh želi v domu svojo mamo, soprogo, skrbno gospodinjjo, ki pričara toplo ognjišče in praznično vzdušje z malimi pozornostmi in obloženo mizo. Ko pa po opravljenem delu ob bolniški postelji vidiš hvaležnost in zahvalo v očeh bolnika, ko se v očeh velikokrat zalesketajo tudi solze hvaležnosti, je to resnično poplačano. Začuti se kot nagrada za plemenito dejanje. Tako je lepo preživeti praznične dni z njimi, s svojimi bolniki.

Vsaka medicinska sestra, ki svoj poklic doživlja kot poslanstvo, to začuti.

Na vseh oddelkih naše bolnišnice se potrudijo in pričarajo bolnikom praznični utrinek; vsak oddelek ima lepo okrašeno jelko, na nekaterih oddelkih postavijo tudi jaslice in razne okraske. Da praznike začutijo vsi, bolniki, njihovi svojci in tudi zaposleni. Poskrbljeno je tudi za duhovno oskrbo, v kuhinji pa poskrbijo, da je tudi hrana bolj praznična, tako kot bi bila na domačih mizah.

Kot vsako leto smo tudi letos, že enaindvajseto leto po vrsti, pod vodstvom Gene Virag s pevci Turističnega društva Bratonci in mladimi prostovoljci na božični dan v bolnišnici pričarali praznično vzdušje. Bolnikom ter sodelavcem, ki so bili ta dan na svojih delovnih mestih, smo božič polepšali s pesmijo, z nasmehom in s simboličnim darilom.

Z veseljem tudi sama vedno preživim to popoldne v bolnišnici in ravno to naredi moj božični dan lepši in bogatejši. Petje božičnih pesmi po oddelkih in ob bolniških posteljah na sam božič je zelo čustveno, marsikomu stečejo po licih solze. Včasih komu zapojemo tudi v trenutkih, ko preživlja težko in neozdravljivo bolezen. A tudi takim bolnikom in tudi njihovim svojcem prinese naš obisk velikokrat pomiritev in notranji mir.

Najpomembnejše je, da ob zdravljenju in strokovni skrbi, še posebej v prazničnih dneh, ne pozabimo na človečnost, toplino in prijaznost. Predvsem na toplo besedo tolažbe, ki je velikokrat tako pomembna kot zdravljenje samo. Saj je ne nazadnje sporočilo božiča ravno to: osrečevati ljudi in jim prinašati mir in toplino.

Božič v Splošni bolnišnici Murska Sobota
(Fotografiji: arhiv bolnišnice)

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER,
BABIČ IN ZDRAVSTVENIH
TEHNIKOV CELJE

Mojca Stopar, prostovoljka leta 2019

Tomislava Kordiš,
predsednica DMSBZT Celje

Mojca Stopar v družbi predsednika Državnega
sveta RS, Alojza Kovšca

Fotografiji: Tomislava Kordiš

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Celje je na oktobrski seji predlagalo, da članico Mojco Stopar predlagajo za prejem plakete Državnega sveta Republike Slovenije kot najzaslužnejši prostovoljki leta 2019. Državnemu svetu smo poslali predlog in bila je izbrana.

Kot prostovoljka se že vsa leta ukvarja s težavami demence, ki je v zadnjem času zelo v porastu. Dejansko je to postala velika družbena težava. Pacienti z demenco nimajo ustrezne podpore, določeni kadri pa so na tem področju premalo izobraženi. Ker je to težava, o kateri se je začelo na glas govoriti šele v zadnjih letih, čeprav je ta prisotna že dlje, se morajo socialne in zdravstvene institucije šele dodobra seznaniti in naučiti, država pa mora zavestno dojeti, da je tovrstnih težav vedno več. Naši državljani praktično nimajo prave pomoči in niso pravilno vodeni. Usoda teh ljudi je, da so večinoma v domovih za starejše, vendar domovi nimajo toliko kapacitet in možnosti, kot kažejo potrebe, zato ostajajo doma sami, večinoma zapuščeni in izkoriščani. Nema lokrat je problem, ker patronažna zdravstvena nega nima vseh vzvodov in kompetenc in ne možnosti, da bi lahko pomagala tem bolnikom. Socialne ustanove, ki zaposlujejo socialne oskrbovalke, pa nikakor niso dovolj in pravilno izobražene za vodenje demence na domu. Osebi z demenco je treba ohraniti dostojanstvo in integriteto. Svoji in skrbniki osebe z demenco pogosto prepoznajo ugotovijo, da potrebuje pomoč in ustrezno zdravljenje. Naša članica Mojca Stopar ves čas deluje na tem zelo velikem in težavnem področju, čeprav svoje delo opravlja na neonatalni enoti Ginekološko-porodniškega oddelka Splošne bolnišnice Celje, kjer opravlja triizmensko delo in še vedno najde čas za delo z osebami z demenco in njihovimi svojci ter skrbniki.

Mojca Stopar je od julija 1984 zaposlena na neonatalni enoti Ginekološko-porodniškega oddelka Splošne bolnišnice Celje. Opravlja delo srednje medicinske sestre. Leta 2014 je kot organizator socialne mreže diplomirala na Ekonomski šoli Celje – višja strokovna šola. Ves čas se je dodatno izobraževala, najprej v službi na področju dojenja, kajti njihova ustanova je leta 1998 pridobila naziv novorojencu prijazna porodnišnica.

Kasneje jo je življenje »prisililo«, da si je začela dodatna znanja pridobivati tudi na področju demence. Njena mama je namreč

zbolela za Alzheimerjevo boleznijo, ki je najpogostejši vzrok demence in bili so popolnoma nemočni, kako ji pomagati. Ravno leta 2008 se je v Šentjurju ustanovilo društvo za pomoč demenci – združenje zahodnoštajerske pokrajine za pomoč pri demenci Spominčica Šentjur. Leta 2010 je začela aktivno delovati v Spominčici Šentjur. Najprej kot njihov uporabnik, kasneje pa kot članica upravnega odbora. Po spletu okoliščin je leta 2013 postala predsednica Spominčice Šentjur in že drugi mandat opravlja funkcijo predsednice. V tem obdobju je pridobila veliko novih znanj in tudi zdaj se kot predsednica trudi, da skrbnikom in obolelim za demenco nudi pomoč v obliki predavanj, delavnic in medsebojnega druženja z izmenjavo izkušenj. Ker v njihovem društvu delujejo samo prostovoljci, skrbijo tudi za njihovo izobraževanje, kajti zavedajo se, da so le tako lahko na tekočem z vsemi novostmi in lahko objektivno pomagajo vsem, ki seveda želijo njihovo pomoč.

Vsekakor je njeno delo v službi (triizmensko delo) zelo naporno, veliko prostega časa pa ji vzame tudi delo v Spominčici. Zato se poskuša sprostiti predvsem v naravi: hribi, kolesarjenje, pozimi smučanje in potovanja. Seveda si vzame čas za družino, ki ji ves čas stoji ob strani in jo podpira.

Ve, da ji je Spominčica veliko pomagala pri poznavanju bolezni in predvsem, kako s pravim pristopom živeti in delati z nekom, ki zbolil za demenco. Zato se njej in vsem, ki delajo v Spominčici, zdi pomembno dosedanje delo in veseli so vsakega odziva, ki ga dobijo od njihovih uporabnikov. V posebno veselje pa jim je, da so odzivi pozitivni.

Utrinki s podelitve

Seveda se pogosto zgodi, da je dela preprosto preveč in se zdi, da ne bo več zmogla. Vendar ji to delo daje dodatno energijo in zadovoljstvo. Srečna je, ko ve, da so nekomu polepšali dan vsaj za kakšno urico, kajti zavedajo se, da je pomoč Spominčice ljudem, ki jo potrebujejo, še kako dobrodošla.

*Za njeno delo se ji zahvaljujemo in čestitamo
za prejeto plaketo Državnega sveta
Republike Slovenije za prostovoljko
leta 2019.*

*Čestitki se pridružuje tudi vodstvo Zbornice –
Zveze in uredniški odbor Utripa!*

Spoštovane članice in člani DMSBZT Ljubljana,
vabimo vas na srečanje z naslovom:

BOWNOVA TERAPIJA – NAJLEPŠA SIMFONIJA

Srečanje bo potekalo 15. 1. 2020 ob 16.30 v prostorih
DMSBZT Ljubljana, na Poljanski ul. 14 v Ljubljani.

Bownova terapija je nežna manualna tehnika, ki pomaga telesu, da znova najde ravnovesje. Prilagojena je potrebam posameznika. Zaradi širokega spektra delovanja in učinkovitosti se je iz Avstralije hitro razširila po svetu. Narejenih je bilo veliko raziskav, ki potrjujejo njene pozitivne učinke.

Spoznali bomo principe delovanja Bownove terapije, pri katerih težavah se uporablja in komu je namenjena, kakšne so priprave na terapijo in priporočila po terapiji.

Za ohranjanje zdravja, lajšanje težav in dobro počutje lahko veliko naredimo sami – le odločiti se moramo.

Bownovo terapijo nam bo predstavila kolegica **Alenka Ostaneč**, dipl. m. s. in Bownova terapevtka.

Prijave sprejemamo preko elektronske prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana na www.drustvo-med-sester-lj.si do zapolnitve prostih mest (**30**) ali na telefonski številki: 041 754 695, pri Irmi Kiprijanović.

Delavnica je namenjena članom DMSBZT Ljubljana in je zanje udeležba **brezplačna**. Za druge udeležence osebni prispevek znaša **10 €**. **Dodatne informacije** na telefonski številki 031 329 360 Nada Sirnik.

Za področje komplementarnega in naravnega
zdravilstva pri DMSBZT Ljubljana:
Nada Sirnik

Predsednica DMSBZT Ljubljana:
Đurđa Sima

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov
Ljubljana vabi na zvočno sprostitvev in psihofizično
regeneracijo s

POJOČIMI TIBETANSKIMI SKLEDAMI in drugimi glasbili

v prostorih DMSBZT Ljubljana, na Poljanski ul. 14,
Ljubljana

Zvočno regeneracijo bo izvajala medicinska sestra
Yania Lesar.

Tibetanske zvočne skledje so mali gongi, ki izjemno hitro in močno sproščajo psihofizične blokade, vplivajo na uravnovešanje čustev, odpravljanje strahu, tesnobe, jeze in depresivna stanja. Sposobnost imunskega odziva se poveča in vpliva na hitrejšo regeneracijo tkiv, na primer po bolezni ali poškodbah. Poveča se občutek, da smo povezani sami s sabo, saj začutimo notranji mir in pojavi se močnejša želja po ustvarjanju.

Delavnice bodo potekale od **17.00 do 18.30**, in sicer **20. januarja, 17. februarja in 16. marca 2020**.

Prijavite se lahko z e-prijavnico na spletni strani društva <http://www.drustvo-med-sester-lj.si> do zasedbe prostih mest (15) ali na številki 041 754 695, pri Irmi Kiprijanović.

Prispevek udeleženke/ca znaša 10 €. Za udobnejše počutje s sabo prinesite odejo, podloge imamo na društvu.

Za področje komplementarnega in naravnega
zdravilstva pri DMSBZT Ljubljana:
Nada Sirnik

Predsednica DMSBZT Ljubljana:
Đurđa Sima

Zdravi in zadovoljni, pripravljani za dolgo in polno življenje

Đurđa Sima,
predsednica DMSBZT Ljubljana

Predstavniki delegacij s člani vodstva društva

Fotografiji: Foto Bammera

Kako ohraniti zdravje in zadovoljstvo oziroma kako ju doseči, je vprašanje, ki si ga zastavljajo mnogi. Z zdravim življenjskim slogom, dobrimi prehranjevalnimi navadami in redno telesno dejavnostjo je mogoče živeti dolgo in polno življenje.

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana (v nad. DMSBZT Ljubljana) je 22. novembra 2019 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani v dvorani Urška organiziralo 20. simpozij z mednarodno udeležbo z naslovom: »ZDRAVJE IN ZADOVOLJSTVO POSAMEZNIKA KOT ELIKSIR DOLGEGA IN POLNEGA ŽIVLJENJA«.

DMSBZT Ljubljana je največje regijsko društvo, ki združuje vse sodelavce s področja zdravstvene in babiške nege in šteje več kot 5.000 članic in članov. V času več kot 90-letnega delovanja posveča posebno pozornost prav izobraževanju članstva in širše družbe.

Kot je uvodoma povedala predsednica društva **Đurđa Sima, dipl. m. s.**, sta tako zdravje kot zadovoljstvo kljub različnim definicijam in razumevanju tako pomembna za celotno družbo, da potrebujeta posebno pozornost ne samo na tem simpoziju, ampak na različnih izobraževanjih, ki redno potekajo v okviru društva in širše.

Še posebej je skrb vzbujajoče dejstvo, da izgorelost in depresija postajata glavni poklicni bolezni 21. stoletja in prav zdravstveni poklici zaradi izjemne zahtevnosti veljajo za močno izpostavljene stresu. Bolezni, ki so posledica stresa na delovnem mestu, so vzrok za 50 do 60 odstotkov odsotnosti

z dela. Redna gibalna vadba spodbudno vpliva na mehanizme preprečevanja stresa, bolezni in odvisnosti sodobnega časa, zato ji v programu regijskega strokovnega društva Ljubljana posvečajo posebno pozornost.

Tako ustrezna prehrana kot redna telesna aktivnost pripomoreta k boljšemu zdravju, poudarja tudi **doc. dr. Nada Rotovnik Kozjek, dr. med.**

Priporočila Svetovne zdravstvene organizacije za odrasle obsegajo splošne napotke za pestro prehrano, ki pa jih je treba prilagoditi posamezniku, njegovemu prehranskemu, presnovnemu stanju in življenjskemu slogu, še posebej pa je treba prilagoditi prehrano pri ogroženi populaciji in tudi pri vrhunskih športnikih. »Zato je s sedanjo stopnjo znanja na področju klinične prehrane pred današnjim zdravstvenim sistemom nov izziv: treba je smiselno integrirati javnozdravstvena prehranska navodila, ki izhajajo iz preventivne prehrane, z znanji klinične športne prehrane. Le tako bomo lahko smiselno približali prehrano aktivnemu zdravemu posamezniku, ne glede na starost, pa tudi bolnikom, pri katerih telesna dejavnost vstopa kot terapijska modaliteta na področje medicine (Rotovnik Kozjek, 2019)«.

Izr. prof. dr. Saša Cecić Erpič, dipl. psih., je poudarila pomembnost redne telesne dejavnosti in njen pozitivni vpliv na različne vidike psihološkega zdravja. Zato sodi spodbujanje zdravega in aktivnega življenjskega sloga med učinkovite strategije za povečevanje virov spoprijemanja s stresom in preprečevanje izgorevanja.

Gibanje za voljo in volja za gibanje (GiVo), ki so jo razvili na Fakulteti za šport, so jasno pokazali na številne pozitivne učinke, ki jih ima gibanje.

Zadostna telesna dejavnost je pomembna v vseh življenjskih obdobjih. V skladu s smernicami WHO (2010) za telesno dejavnost in njen vpliv na zdravje bi morali biti odrasli, starejši od 18 let, zmerno telesno dejavni vsaj 150 minut na teden ali intenzivno telesno dejavni vsaj 75 minut na teden.

Dr. Karin Kanc, dr. med., specialistka internistka diabetologinja in certificirana integrativna psihoterapevtka (IIPA), ugotavlja, da je v vsakdanji praksi pri delu z ljudmi, ki imajo kronično bolezen, vedno manj časa. Sladkorna bolezen je zahtevna tako za človeka, ki jo ima, kot tudi za zdravstveni tim. Zdravljenje kronične bolezni, kot je sladkorna bolezen, je lahko drugačno, če upoštevamo njene psihološke vidike. Zato se vedno bolj uveljavlja pristop opolnomočenja oseb s

sladkorno boleznijo na način, da je oseba v središču zdravljenja. Potem je samovodenje bolezni bolj uspešno.

Gordana Njenjič, mag. zdr. nege, dipl. m. s., je poudarila, da se današnje babištvo srečuje z novimi izzivi. Ženske želijo vedno bolj sodelovati in soodločati o porodu. Želijo si sprejemanja informiranih odločitev in za lastne odločitve sprejemati odgovornost. Uveljavlja se babiški model zdravstvene obravnave in ženske, ki sodelujejo v babiškem modelu, izražajo večje zadovoljstvo pri zdravstveni obravnavi.

Pripravek o načinu učinkovitega in ustvarjalnega razmišljanja **Nastje Mulej, mag. kom., univ. dipl. ekon., univ. dipl. soc., višja predavateljica UMNA Šest klobukov,** je namenjen izboljševanju skupinskega dela. Predstavljene večšine vodijo k bolj učinkovitemu strokovnemu delu brez konfliktov in vsakdanji strokovni praksi.

Valerija Palkovič, dipl. m. s. s spec. znanji, Tea Kosmač, dipl. m. s. s spec. znanji, mag. org. in menedžmenta soc. dej., Mojca Kroflič, prof. ped., Polona Tanšek Aškerc, dipl. m. s., Naomi Mermolja, dipl. fiziot., iz Zdravstvenega doma Ljubljana so predstavile potek zdravstvene ter zobozdravstvene vzgoje in preventive v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah in v vseh zdravstvenovzgojnih delavnicah z odraslimi osebami. Rdeča nit promocije zdravja je razumevanje in učenje zdravega življenjskega sloga ter zdravih življenjskih navad, ki ohranjajo ustno, telesno in duševno zdravje posameznika.

Mag. Barbara Švigelj Rogelj, dipl. m. s., univ. dipl. org., je predstavila delo referenčnih ambulant, ki delujejo od leta 2011 in so se leta 2018 preimenovali v ambulante družinske medicine (ADM). Diplomirana medicinska sestra (DMS) je po opravljenih dodatnih izobraževanjih suverena nosilka preventivnih dejavnosti ter lahko ustrezno spremlja parametre urejenih kroničnih bolnikov.

Živana Vuković-Kostić mr., Željko Vuković, dipl. med. zdr. nege, Ranka Stanar, višja med. sestra, iz Udruženja medicinskih sestara, tehničara i babica Republike Srpske iz Banjaluke

so predstavili raziskavo o oceni kakovosti življenja žensk, zdravljenih za rakom dojke, in relativno zdravih žensk brez navedene bolezni.

Ugotovili so, da rak dojke vpliva na vsa področja kakovosti življenja, vendar se najbolj izraža na področju

Udeleženci 20. simpozija DMSBZT Ljubljana

čustvenega in družbenega delovanja kot tudi glede funkcionalne vloge. Čustvena podpora za zdravljene ženske je izjemno pomembna kot tudi socialna podpora za zmanjšanje socialne negotovosti, ki se pojavi zaradi finančnih težav zdravljenih žensk. Zaradi tega bi bilo treba razviti zdravstvene programe s ciljem nudenja socialne in čustvene podpore tej skupini žensk za njihovo rehabilitacijo in vključevanje v običajni potek življenja.

Zorica Mihajlo, diplomirana medicinska sestra, specialistka, podpredsednica Zveze združenj zdravstvenih delavcev Beograda, je ugotavljala, kaj vse vpliva na človekovo doživetje zdravja in zadovoljstva. Poudarja, da posameznik za svoje zdravje lahko največ naredi sam s primerno prehrano, telesno dejavnostjo ter izogibanjem kajenju ter alkoholu. Na doseganje cilja, da smo zdravi in zadovoljni, pa vplivajo še naša družina, prijatelji, delovno okolje in zdravstveno varstvo. Poudarila je, da tudi ko nimate težav z zdravjem, obvezno enkrat na leto obiščite izbranega zdravnika. Če ste zdravi, ste tudi zadovoljni.

Simpozij smo zaključili z vajami čuječnosti pod vodstvom **Lea Ivandiča**, kajti tudi vaje iz čuječnosti so ena od poti do čilosti in zdravja.

DSMBZT je združenje, ki na svojih izobraževanjih vedno opira aktualne teme, ki vplivajo na delovanje in obstoj zdravstvene in babiške nege. Zato so se vsi izbrani predavatelji dotaknili pomembne teme ne samo za zdravstveno in babiško nego, temveč tudi za korist širše družbe.

»Zdravje in zadovoljstvo sta kompleksna in neločljivo povezana pojma, zato je treba v proces ohranjanja in iskanja poti do zdravja in zadovoljstva tako posameznikov kot skupin vključiti številne dejavnosti, znanja in veščine. Za doseganje zdravja in zadovoljstva tako zdravstvenih delavcev kot splošne populacije so pomembni kakovostna prehrana, aktiven življenjski stil in redna telesna dejavnost, ki predstavljajo učinkovit način za preprečevanje stresa in bolezni. Tega se v DMSBZT Ljubljana dobro zavedamo, zato smo tem pomembnim vsebinam posvetili jubilejni, že 20. simpozij«.

Durda Sima

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov
Ljubljana vabi na srečanje

VPLIV BARV NA ZDRAVJE, POČUTJE TER OSNOVE BARVNE TERAPIJE,

ki bo **14. in 15. februarja 2020**, v petek od 16.00 do 20.00 ter v soboto, od 8.30 do 12.30 v prostorih DMSBZT Ljubljana, na Poljanski ul. 14, Ljubljana.

Predavanje in delavnico bo vodila **Branka Urbanija**, univ. dipl. kult. antropologinja, dipl. oblikovalka za interier, praktik barvne terapije, INLPTA trenerka, osebnostni, karierni in poslovni coach, praktik Feng shui. Eden od osnovnih elementov za življenje poleg vode in zraka je tudi svetloba, barve pa so le manifestacija svetlobe in imajo izjemen in bistven pomen na človeško energijsko in fizično telo.

Barvna terapija, ki izhaja iz zdravstvenih praks starih civilizacij, se kot posodobljena alternativna medicinska veja znova vrača in je kot učinkovita terapevtska metoda vedno bolj prisotna v sodobni zahodni medicini. Barve in spoznanja o barvah vplivajo na vsa področja – sfere v človeški družbi in so najpriročajši pripomoček za delo na sebi, preseganje omejitev, osebnostno rast, učinkovito komunikacijo, skladno ureditev spodbudnega okolja, lahkotnejše doseganje ciljev, oblikovanje učinkovitih timov, nepogrešljiv pripomoček na področju HRM (human resorce managementa) ter ne nazadnje terapevtski pripomoček.

Na predavanju s praktično delavnico se bodo udeleženci seznanili z naslednjimi temami: osnovni pojmi in vpliv barv na človeka in okolje, lastnosti in učinki posameznih barv, barvni tipi osebnosti, preseganje omejitev, barve in učinkovita komunikacija, sidranje virov moči s pomočjo barv, oblikovanje interierja, ki uporabnika podpira v njegovih namerah in odločitvah, barve, ki ugodno vplivajo na čustveno stanje in fizično počutje, osnova izdelave tablice stapljanja blokad, praktična izdelava tablice stapljanja blokad, vizualizacija barv, tehnike za razvijanje intuicije, meditacija dihanje barv.

Udeleženci naj s sabo prinesejo komplet barvic
ter trdo podlago za liste papirja.

Prijave sprejemamo preko elektronske prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana na www.drustvo-med-sester-lj.si do 10. 2. 2020 oz. do zapolnitve prostih mest (20).

Prispevek za člane DMSBZT Ljubljana znaša **20 €**. Kotizacija znaša **60 €** z vključenim DDV. Člani Zbornice – Zveze, ki imajo poravnane članke obveznosti, so upravičeni do 50-odstotnega popusta (plačajo 30 € z vključenim DDV). **Razliko do polne cene članom krije društvo iz lastnih sredstev oziroma iz naslova plačanih članarin.**

Dodatne informacije na telefonski številki 031 329 360 Nada Sirnik.

Za področje osebnostnega razvoja podpredsednica za interesne dejavnosti pri DMSBZT Ljubljana:
Nada Sirnik

Predsednica DMSBZT Ljubljana:
Durda Sima

Podelitev priznanj Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana 2019

Peter Koren

Dobitnice priznanj z vodstvom
DMSBZT Ljubljana

Fotografije: Foto Bammera

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov (DMSBZT) Ljubljana je letos, že enaindvajseto leto, podelilo priznanja društva za aktivno delo v društvu, za dosežke v praksi zdravstvene in babiške nege ter za osebni prispevek k delu in razvoju društva.

Komisija za priznanja v sestavi Marija Vidrih, Marina Velepč in Peter Koren je obravnavala vse pravočasno prispelle vloge na razpis za priznanja, ki je bil objavljen na spletni strani društva in v glasilu Zbornice – Zveze, Utrip. Prispelo je sedem predlogov za priznanja in komisija je na osnovi kriterijev, ki jih določa Pravilnik o priznanjih DMSBZT Ljubljana, izbrala dobitnike priznanj. Priznanja so bila podeljena v okviru 20. simpozija DMSBZT Ljubljana z mednarodno udeležbo pod naslovom: »Zdravje in zadovoljstvo posameznika kot eliksir dolgega in polnega življenja« in je potekal 20. 11. 2019 v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču.

Srebrni znak je najvišje priznanje društva, ki ga prejme član društva za dolgoletno aktivno delovanje v društvu, še posebej za aktivno delovanje in sodelovanje pri ohranjanju in razvijanju kulturne in zgodovinske dediščine medicinskih sester in babic; skrb za kulturno, stanovsko, izobraževalno, raziskovalno, socialno in športno delovanje svojih članov, razvijanje stikov med člani in med društvi ter krepitev vloge in pomena dela medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov v slovenskem in mednarodnem prostoru.

Dobitniki priznanja srebrni znak DMSBZT Ljubljana v letu 2019 so:

Julijana Bekš

Julijana Bekš je po končani gimnaziji v Ljubljani nadaljevala študij na Višji šoli za zdravstvene delavce v Ljubljani in leta 1985

diplomirala. Kot višja medicinska sestra se je takoj zaposlila v Univerzitetnem kliničnem centru (UKC) Ljubljana na oddelku za anesteziologijo in reanimacijo kot anestezijska medicinska sestra in timska medicinska sestra. Med delom je nadalje-

vala študij na pedagoški fakulteti in visoki šoli za zdravstvo ter leta 1997 pridobila naziv profesorica zdravstvene vzgoje.

Od leta 1996 je kot učiteljica strokovno teoretičnih predmetov in praktičnega pouka zaposlena na Srednji zdravstveni šoli Ljubljana. Poučuje predmete Vzgoja za zdravje, Kakovost v zdravstveni negi in Zdravstveno nego. Vsa leta zelo uspešno izvaja praktični pouk prve pomoči in nujne medicinske pomoči. Sodelovala je pri pripravi izobraževalnih programov, pripravila katalogov in vprašanj za poklicno maturo. Tri leta je vodila študijsko skupino in bila vodja strokovnega aktiva zdravstvene nege. Štiri leta je bila tudi predsednica sveta šola.

Večkrat je na povabilo osnovnih šol izvajala predavanja za starše: Vzgoja za zdravo spolnost mladostnika. Izvajala je predavanja na izbrane teme iz zdravstvene vzgoje v okviru obveznih izbirnih vsebin za dijake 1. letnika programov predšolska vzgoja, gimnazija in umetniška gimnazija.

Leta 2007 je pridobila licenco za poučevanje prve pomoči pri Rdečem križu Slovenije in je aktivna predavateljica še danes. Od leta 2008 je imenovana članica komisije za opravljanje preizkusa iz zdravstvenih vsebin za zdravnice, ki nimajo zdravstvene izobrazbe, na ministrstvu za zdravje.

Od leta 2013 je koordinatorica sodelovanja z Območnim združenjem rdečega križa Ljubljana. Kot mentorica dijakom sodeluje v projektu Samo eno življenje imaš, projektu Prva pomoč – pomagam prvi, Klubu 25. Je mentorica ekipi prve pomoči, ki vsako leto sodeluje na regijskem tekmovanju znanja iz prve pomoči. Opravlja tudi vlogo ocenjevalke na raznih tekmovanjih iz prve pomoči.

Leta 2017 je pridobila licenco za ITLS (International Trauma Life Support) - Advanced Provider Course. Vsa leta skrbi za promocijo znanja iz prve pomoči. Skupaj z dijaki je večkrat sodelovala na sejmu Narava-zdravje in na drugih javnih prireditvah z delavnicami temeljnih postopkov oživljanja. V reviji Zdravje so bili objavljeni njeni strokovni članki. Kot mentorica dijakom je večkrat sodelovala na državnih tekmovanjih iz zdravstvene nege.

Julijana Bekš je s svojim zgledom številne dijake usmerila na poklicno pot v zdravstveni negi. Mnogi so nadaljevali študij zdravstvene nege in so danes priznani strokovnjaki na svojem področju, zagotovo tudi pomembni člani DMSBZT Ljubljana.

Predlagatelj: Nevenka Kralj, Sabina Egart, vodji strokovnega aktiva za zdravstveno nego Srednje zdravstvene šole Ljubljana in ravnateljica šole mag. Silva Kastelic.

Magda Lorbek

Magdalena (Magda) Lorbek je ena od devetih otrok, rojena v Preserju v občini Domžale. Kot triletna deklica je odšla k stari materi v Selšček in tam živela do vstopa v šolo, ki jo je obiskovala v Mengšu in Domžalah. Po končani gimnaziji v Domžalah se je vpisala v šolo za medicinske sestre v Ljubljani. Srednjo medicinsko šolo je zaključila leta 1953. V času šolanja je opravila veliko obvezne prakse v bolnici in bivala v internatu v uršulinskem samostanu. Leta 1966 je diplomirala na višji zdravstveni šoli in si pridobila naziv višje medicinske sestre. 1953 leta se je zaposlila Na Onkološkem inštitutu v Ljubljani in mu ostala zvesta do upokojitve leta 1989. Glede na potrebe je delala na različnih oddelkih. Od leta 1955 do 1963 je bila glavna medicinska sestra Onkološkega inštituta. Veliko energije je potrebovala pri razporejanju negovalnega osebja na oddelkih. Bilo je pomanjkanje kadra, ni bilo dovolj strokovno izobraženega osebja. Ni bilo dvigal in ustreznih nosil za prenašanje negibnih bolnikov. Sanitetni material za preveze so pripravljali sami. Rezali so na stotine metrov gaze, delali vatrance, vatrane palčke, trakove za različne tamponade in jih v kasetah ali v tako imenovanih "punklih" nosili v sterilizacijo v klinične bolnice. Povoje so prali v pralnici in jih v nočni službi pripravljali za ponovno uporabo. Ogrevanje je bilo z Lucovimi pečmi v vsaki sobi. Dnevno je kurjač v košu nanosil premog v sobe in zakuril.

V obdobju vodenja in opravljanja del glavne medicinske sestre je bila manj ob pacientih. Sama pravi, da jih je zelo pogrešala. Zato je leta 1963 na lastno željo začela delati v prizidku na oddelku pacientov po obsevanjih. Ko je bil leta 1965 zgrajen lesen paviljon – oddelek za ginekološka obolenja, je nadaljevala z delom na tem oddelku. Še istega leta pa je prevzela organizacijo in vodenje oddelka stavbe B, nekdanje gluhonemnice, kot "hišna sestra", kjer so bili nameščeni bolniki po operacijah in kemoterapiji. Magda Lorbek se je nenehno izobraževala in pridobivala nova znanja o negi bolnika, transfuzijski medicini. Uvajala je novosti. Tako je zamenjala veliko brizgalko »rotunda« za aplikacijo krvi z infuzijskim sistemom. Le teh je bilo malo, medicinske sestre so jih same prale in sterilizirale. Že leta 1957 je vodila izobraževanje »higienski minimum« za bolniške strežnice. Velika pridobitev za uspešnejše delo so bili vozički na kolesih s košem za odpadke, za dokumentacijo, za čisto in umazano

perilo. Te so naredili v hišni delavnici na podlagi njenih idej. Magda pove, da je bilo delo medicinske sestre odgovorno, velikokrat stresno in žalostno, pa tudi veselo in srečno. Za poklic medicinske sestre bi se odločila še enkrat, saj prinaša poleg hudega tudi veliko lepega.

Močna opora ji je bil mož, ki je bil zelo razumevajoč, potrpežljiv in dober poslušalec. Za njeno vsestransko in nesebično delo v zdravstveni negi in oskrbi bolnika je leta 2008 prejela priznanje **pisno zahvalo Onkološkega inštituta**.

Od upokojite dalje je tudi članica Sekcije upokojenih medicinskih sester pri DMSBZT Ljubljana in se udeležuje aktivnosti sekcije. Je tudi članica društva diabetikov ter aktivna v Karitasu župnije Homec. Rada bere in rešuje križanke, hodi na izlete in gleda dokumentarne filme.

Predlagatelj: Sekcija upokojenih medicinskih sester pri DMSBZT Ljubljana, predsednica sekcije Olga Marija Koblar

Ana Strauch Petan

Ana Strauch Petan se je rodila v Ljubljani, kjer je tudi maturirala. Leta 2006 je diplomirala na Visoki šoli za zdravstvo v Ljubljani. Že med študijem je bila vključena v projekt tutorstva. Po študiju se je zaposlila kot diplomirana medicinska sestra v Univerzitetnem kliničnem centru (UKC) Ljubljana na Kliničnem oddelku za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok. Poleg rednega dela deluje tudi v programu EUROTRANSPLANT v pripravljenosti za eksplantacijo organov ter transplantacijo srca, jeter in pljuč. Udeležena je tudi v zagotavljanju neprekinjenega zdravstvenega varstva kot nadzorna anestezijska medicinska sestra, opravlja tudi izmensko delo za potrebe kardiovaskularne anestezije.

Leta 2012 je magistrirala na Ekonomski fakulteti v Ljubljani z magistrskim delom »Izgorelost pri delu medicinskih sester kot psihološki in ekonomski dejavnik« in pridobila naziv magister ekonomskih in poslovnih ved. Svoje magistrsko delo je predstavila na svetovnem kongresu anestezijskih medicinskih sester. Objavila je več strokovnih člankov in aktivno sodelovala na različnih kongresih in seminarjih. Je aktivna članica Sekcije medicinskih sester v anesteziologiji, intenzivni terapiji in transfuziologiji pri Zbornici – Zvezi ter Slovenskem združenju za urgentno medicino.

Svoje delo rada opravlja, čeprav je težko in naporno. Zaveda se pomembnosti sodelovanja med vsemi sodelavci. Je učeča, rada se izobražuje, veseli se uspehov in žalosti neuspehov. Razmišlja o tem, kako bi prispevala za boljši danes in jutri.

Septembra leta 2010, ko so precejšnji del države prizadele poplave, je na Viču v kleti stanovanjskega bloka s svojo iznajdljivostjo in hitrim ukrepanjem uspešno rešila mlajšega moškega, uklešččenega med vrati. Za to pogumno dejanje je tudi dobitnica plakete DMSBZT Ljubljana.

Ana Strauch Petan je članica DMSBZT Ljubljana od začetka zaposlitve. Je tudi članica upravnega odbora društva. Večkrat je bila poslanka društva na skupščini Zbornice – Zveze. Kar nekaj let je bila tudi članica ženskega PZ Florence. Že vrsto let aktivno deluje pri likovni dejavnosti DMSBZT Ljubljana. Poznamo jo tudi kot izvrstno povezovalko na odprtih likovnih razstav. Likovnice so nanjo ponosne, ker je zavzeta, zanesljiva, iskrena, delavna in rada pomaga. V likovnem ustvarjanju najde sprostitvev; med naslikanimi vrtnicami zaživi in se veseli iskrenih ljudi.

Ana Strauch Petan je medicinska sestra, ki s svojim strokovnim znanjem že vrsto let riše pot razvoju stroke zdravstvene nege. Je kolegica, ki zna nesebično nuditi oporo svojim sodelavcem. Vodijo jo natančnost, nesebičnost, kolegialnost in predanost poklicu. Nepogrešljiva je tudi v likovni skupini DMSBZT Ljubljana. Zaradi vsega navedenega Ana Strauch Petan prejme najvišje priznanje društva »srebrni znak«.

Predlagatelj: Likovna dejavnost DMSBZT Ljubljana, Majda Jarem Brunšek

Andreja Vovk

Andreja Vovk je bila rojena v Domžalah, prelepem malem mestu ob Kamniški Bistrici. V tem kraju je odrasla in obiskovala osnovno šolo, ki jo je zaključila leta 1989. Kasneje se je vpisala na srednjo zdravstveno šolo in nato še na Visoko šolo za zdravstvo v Ljubljani. Šolanje je zaključila leta 1996 kot višja medicinska sestra in leta 2001 kot diplomirana medicinska sestra na isti fakulteti.

Kot višja medicinska sestra se je zaposlila v operacijskem bloku Ginekološke klinike v Ljubljani. Po diplomi leta 2001

je delala na oddelku otročnic, najprej v enoti intenzivne nege in nato na hospitalnem oddelku kliničnega oddelka za perinatologijo.

Leta 2006 je prevzela področje kakovosti. Je koordinatorica za področje kakovosti v zdravstveni in babiški negi na Ginekološki kliniki. Na tem področju je orala ledino s postavitvijo in umestitvijo standardov in protokolov v vsakdanjo prakso. Z dodatnim izobraževanjem s področja kakovosti je pridobila naziv manager sistemov kakovosti. Aktivno se vključuje v notranje presoje različnih enot v okviru UKC Ljubljana. Po dodatnih usposabljanjih s področja kakovosti se je začela ukvarjati s prenosom znanja na sodelavce v okviru Ginekološke klinike, UKC Ljubljana in tudi izven. Na področju kakovosti je na Ginekološki kliniki v Ljubljani in UKC Ljubljana postavila pomembne temelje, ki so in bodo pomenili velik premik v razvoju zdravstvene in babiške nege.

Andreja Vovk je aktivna tudi v delovanju DMSBZT Ljubljana. Je članica upravnega odbora društva. Poleg tega je aktivna na področju izobraževanj in usposabljanj članic in članov društva, saj je predavateljica iz vsebin varnosti in kakovosti v okviru izobraževanja Kakovost in varnost v zdravstvu – obvladovanje z zdravstvom povezanih okužb – modul licenca.

Zaradi njenega dela in zavzetosti, s katerima rešuje vse težave, nastale na tem področju, je prejemnica priznanja srebrni znak društva.

Predlagatelj: Kolegij zdravstvene in babiške nege Ginekološke klinike

Plaketa društva je pisno priznanje članu društva za posebne dosežke in/ali kakovostno izvajanje zdravstvene in babiške nege v praksi ter human odnos do pacientov in sodelavcev.

Dobitniki priznanja plaketa DMSBZT Ljubljana v letu 2019 so:

Valerija Palkovič

Valerija Palkovič je svojo poklicno pot začela leta 1987 v Kliničnem centru Ljubljana, na oddelku Centralne intenzivne terapije kot srednja medicinska sestra. Ko je končala študij na višji šoli za zdravstveno nego v Beogradu je prevzela vodenje timov in kot timska medicinska sestra delala do 1998. Tu si je nabrala strokovne izkušnje pri najtežjih pacientih s

poškodbami, stomami in drugimi obolenji, ki so potrebovali kompleksno zdravstveno nego.

Leta 1998 je strokovno pot nadaljevala v Zdravstvenem domu (ZD) Ljubljana, enota Šiška, kot patronažna medicinska sestra. V tem času je nadaljevala študij na Zdravstveni fakulteti Univerze v Ljubljani. Diplomirala je leta 2007.

Leta 2005 se je od patronažnega dela poslovila in svojo kariero nadaljevala v zdravstveni vzgoji. Kot diplomirana medicinska sestra v promociji zdravja in zdravstveni vzgoji s specialnimi znanji je leta 2011 postala vodja Zdravstvenovzgojnega centra ZD Ljubljana Šiška. Leta 2011 je bila imenovana za predsednico komisije za zdravstveno vzgojo ZD Ljubljana. Kot predsednica komisije koordinira delo zdravstvenovzgojnih centrov (ZVC) ZD Ljubljana, ki obsega 6 takšnih centrov, kjer so redno zaposleni kadri različnih profilov. V Komisiji za zdravstveno vzgojo so zastopane vse delovne skupine različnih področij dela v zdravstveni vzgoji (šola za starše, edukacija sladkornih bolnikov, zobozdravstvena vzgoja in zdravstvena vzgoja otrok, šolarjev in mladine).

Gospa Palkovič krepi dobre medsebojne odnose v timu, spodbuja profesionalno delo s pacienti in njihovimi svojci. Pomaga posamezniku oblikovati stališča in vedenjske vzorce za zdrav način življenja in jih usmerja pri spreminjanju življenjskega sloga. Opravila je tudi šolo klinične prehrane. Senat Zdravstvene fakultete Univerze v Ljubljani jo je na podlagi strokovnih ocen poročevalcev izvolil v naziv strokovna sodelavka za področje Zdravstvene vzgoje.

Valerija Palkovič je članica Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije in Slovenskega združenja za klinično prehrano. Na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani sodeluje pri modulih družinske medicine. Od leta 2013 je notranja presojevalka sistema vodenja kakovosti v ZD Ljubljana.

Je avtorica in soavtorica več strokovnih člankov, s katerimi je sodelovala na različnih seminarjih in konferencah. Leta 2011 je sodelovala pri nastajanju članka »Izzivi zdravstvenovzgojnih centrov v Zdravstvenem domu Ljubljana«, ki je bil predstavljen na 12. simpoziju DMSBZT Ljubljana. Kot soavtor je sodelovala pri nastanku priročnika za izvajalce družinske obravnave debelosti otrok in mladostnikov. Sodelovala je pri pripravi članka »Promocija zdravja za dolgo in polno življenje«, ki je bil predstavljen na 20. simpoziju DMSBZT Ljubljana.

Pri svojem delu vedno išče nove izzive in priložnosti za strokovno rast ter sledi visokim etičnim in moralnim vrednotam. Ima občutek za odgovornost, kar prepoznavajo tudi v njeni

delovni sredini. Čeprav je polno zaposlena z delovnimi obveznostmi, pa ji veliko pomeni družina. Je ponosna mami treh odraslih otrok.

Predlagatelj: Kolektiv ZD Ljubljana, Renata Batas

Nada Vigec

Nada Vigec je že dolgo zaposlena na Ginekološki kliniki in se bo letos decembra poslovila s tega delovnega mesta. Je profesorica zdravstvene vzgoje; spoštovana in cenjena sodelavka, ki svoje delo – prej anestezijske medicinske sestre, kasneje pedagoške medicinske sestre – opravlja s predanostjo in zavzetostjo. Z neizmernim optimizmom, profesionalnim in pristnim odnosom si uspe pridobiti zaupanje sogovornikov. Pri delu jo vselej vodi težnja k napredku ter na dokazih temelječi priznani in prepoznavni stroki zdravstvene in babiške nege. Zaveda se pomena znanstvenoraziskovalnega dela v stroki, spremljanja strokovne literature in pomena vseživljenjskega učenja, kar dokazuje z nenehno podporo strokovnemu izpopolnjevanju zaposlenih na Ginekološki kliniki.

Ves čas aktivno sodeluje pri uvajanju in razvijanju sodobne in kakovostne zdravstvene in babiške nege tako na področju raziskovanja kot tudi uvajanja negovalnih diagnoz. Je aktivna članica različnih projektnih skupin v UKC Ljubljana.

Kot članica programsko-organizacijskega odbora je aktivno sodelovala pri pripravi več kliničnih popoldnevov DMSBZT Ljubljana. Odlikujejo jo intelekt, strast, vztrajnost, profesionalnost, zanesljivost, visoka stopnja etičnosti in humanosti. Predvsem pa izreden občutek in posluš za prepoznavanje stisk in težav sočloveka naj si bo sodelavca ali pacienta.

Tako je v svoji iskrovosti in inovativnosti v vseh letih pedagoškega delovanja na Ginekološki kliniki vedno verjela v zaposlene v zdravstveni in babiški negi in nam dopovedovala, da smo vsi skupaj sposobni izpeljati spremembe, ki so pomembne za rast in razvoj zdravstvene in babiške nege.

Zaradi njenega predanega dela, osebnih in profesionalnih vrednot, vere v znanje in poslanstvo medicinske sestre je prejemnica priznanja **plaketa društva**.

Predlagatelj: Kolegij zdravstvene in babiške nege Ginekološke klinike

Sekcija upokojenih medicinskih sester pri DMSBZT

Ljubljana vabi na strokovno srečanje

"Ko bledijo spomini, je to demenca",

ki bo v ponedeljek, 20. januarja 2020 v predavalnici
Onkološkega inštituta v Ljubljani, stavba »C«, ob 9 uri.
Predavala bo doc. dr. Milica Gregorič Kramberger, dr. med.

Demenca je neozdravljiva kronična možganska bolezen, ki prizadene višje možganske funkcije. Vsako pozabljanje še ni demenca. O njej govorimo, ko prvi znaki postanejo tako pogosti, da motijo posameznikovo vsakdanje življenje.

Pri Alzheimerjevi demenci se v možganih nalagajo določene beljakovine. V določeni fazi spanja poteka proces "čiščenja" teh beljakovin. Brez kakovostnega spanja se ti skupki beljakovin še učvrstijo.

Pomembna je zgodna diagnostika. Seznanili se bomo o vplivu prehrane, spanja, sluha, telesne in miselne aktivnosti na demenco in o pomenu izobraževanja.

Ali je depresija začetni znak demence ali pa je morda depresija, zlasti dolgotrajna in nezdravljena, dejavnik tveganja za nastanek demence? Želimo zmanjšati stigmo, povezano z demenco in povečati razumevanje bolezni, ki se jo z zgodnjim odkrivanjem da upočasniti, bolniku pa z zdravili in ustreznimi pristopi zagotovi kakovostno življenje. V drugem delu strokovnega srečanja nas bo Marjana Bernot, dipl. m. s., univ. dipl. org. seznanila o paliativnem pristopu k neozdravljivo bolnemu. Skupaj si bomo ogledali "Akutni oddelek za paliativno oskrbo" na Onkološkem inštitutu v stavbi "C".

Prijave sprejema Olga Koblar, na tel. št. 031 495 456, 13. januarja 2020 med 16.00 in 18.00 uro. Možna predčasna prijava pri Irmi Kiprijanović, na tel. št. 041 754 695 (med 9.00 – 15.00 uro). Izobraževanje bo trajalo do 12.30 ure.

Prispevek znaša 5,00 €.

Predsednica Sekcije upokojenih medicinskih sester
pri DMSBZT Ljubljana:
Olga Marija Koblar

Predsednica DMSBZT Ljubljana:
Đurđa Sima

Sprejem in druženje z upokoženimi jubilatnkami DMSBZT Ljubljana

Fani Poberaj

Utrinek z druženja (Fotografija: arhiv društva)

2. decembra 2019 je vodstvo Sekcije upokojenih medicinskih sester s podporo vodstva DMSBZT Ljubljana v prostorih društva pripravilo srečanje jubilatnk, ki so v tem letu dopolnile sedemdeset, osemdeset in devetdeset let. Od dvajsetih jubilatnk, ki so članice Zbornice – Zveze in DMSBZT Ljubljana se je vabilu odzvalo deset jubilatnk, druge so svojo odsotnost opravičile (predvsem zaradi bolezni).

Na srečanju so izrazile veliko veselje nad tem, da niso pozabljene, da so cenjene tudi kot upokoženke in da sta jih vodstvo društva DMSBZT in vodstvo sekcije upokojenih medicinskih sester povabila na praznovanje okroglih osebnih jubilejev. Srečanje je bilo zares veselo in prisrčno.

Jubilantke je najprej pozdravila predsednica sekcije Olga Koblar, nato jim je prisrčen pozdravni nagovor namenila predsednica DMSBZT Ljubljana Đurđa Sima. Srečanju so poleg članic upravnega odbora sekcije prisostvovala tudi Gordana Lokajner, Irma Kiprijanovič in Magda Lorbek, dobitnica najvišjega priznanja društva srebrni znak, ki je bil podeljen novembra 2019.

Že nekajletna navada je, da jubilatke predstavijo svojo življenjsko pot, službovanje, prijetne in manj prijetne izkušnje pri delu. Delovale so v različnih službah. Slišali smo, kako so v povojnem času morale skozi neštete težke preizkušnje. Vsaka od njih je imela svojo zgodbo, ki smo ji z zanimanjem prisluhnili. Povedale so, da so pogosto organizirale zdravstveno nego tako rekoč iz nič. Ni bilo ustreznih prostorov za delo, ni bilo materialov, zdravil in drugih pripomočkov. Odrejeno jim je bilo, da morajo delati, izvajati in organizirati zdravstveno nego, seveda brez podpore zdravnika ali pomoči drugih. Pri delu so se zanašale na lastno znanje, izkušnje in intuicijo. Delo na terenu je bilo zelo naporno, sploh na podeželju. Vasi oddaljene, prevoza ni bilo, pozimi pa izjemno veliko snega. Nič nas ni ustavilo, povedo. Bili so trenutki, ko se je zdelo, da ni poti naprej, bil je tudi jok, a trma in delovna zagnanost sta bili močni. Vse povedo, da so se zelo veliko izobraževale, da je bila to nujna za napredek v zdravstveni negi. S stalnim izobraževanjem so pridobivale nova znanja, samozavest in kompetentnost. Na delovnem mestu so tako lahko napredovale. Nekatere so bile na zelo odgovornih in zahtevnih delovnih mestih, glavne medicinske sestre in tudi predavateljice na zdravstveni fakulteti. Na delovnem mestu so bile strokovne in suverene, cilj jim je bil skrb za bolnika. Povedale so, da so bile zelo predane delu, zato je bilo tudi njihovo družinsko življenje večkrat na preizkušnji.

Današnje upokoženke, jubilatke so še vedno aktivne v našem društvu, sledijo napredku v zdravstveni negi, aktivne pa so tudi v lokalnih društvih.

Srečanje je potekalo ob prijetnem klepetu, obujanju spominov, pogostitvi in obdaritvi z delom likovnic društva. Ob slovesu smo si zaželeli zdravja in veliko lepega v prihajajočem letu in čimprejšnje ponovno druženje.

Veseli smo, da vodstvo društva DMSBZT podpira Sekcijo upokojenih medicinskih sester in srečanje jubilatnk.

Seminar Integracija osebnosti skozi osebno življenjsko zgodbo v zasavski podružnici

Mag. Boža Pirkovič,
predstavnica za podružnico Zasavje

Srednja šola Zagorje (z leve proti desni):
Silvo Šinkovec, Aljaša Urbanija, Boža Pirkovič
(Fotografija: Boža Pirkovič)

V Društvu medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana smo na podružnici Zasavje novembra 2018 in decembra 2019 izvedli I. in II. del seminarja z naslovom: Integracija osebnosti skozi osebno življenjsko zgodbo. Seminar je vodil dr. Silvo Šinkovec. Seminar je voditelj oblikoval po ameriškem psihologu Iri Progoffu, ta je razvil praktično metodo, ki v človeku razvija ustvarjalne možnosti.

Seminar smo imeli v prostorih Srednje šole Zagorje. Prijazno nas je gostila ravnateljica Aljaša Urbanija, ki nas je na začetku tudi pozdravila. Predstavila je različne programe, v katere so vključeni dijaki, med drugim imajo tudi program zdravstvene nege. V šoli si prizadevajo za razvoj kritičnega mišljenja in ustvarjalnosti, vrednot, kar je nujno za odgovorno opravljanje poklica in poslanstva.

V dveh delih vikenda smo udeleženci pregledovali obdobja svojega življenja in raziskali odnos z osebami, z delom, odnos do svojega telesa, do skupin, ki jim pripadamo. Povezali in osmislili smo pretekle dogodke, ki so bili del naše življenjske zgodbe.

Vsak udeleženeec je pisal svojo življenjsko zgodbo in skozi njo iskal ustvarjalnost za nadaljnjo življenjsko pot. Odkrivali smo možnosti in potenciale, kako bi najbolje živeli v skladu s sabo. Spoznali smo, da je življenje bogato, lepo in polno in da smo veliko stvari v življenju že opravili, srečali že veliko ljudi in se že veliko naučili. Hvaležni smo bili za to izkušnjo, da bomo zmogli nadaljevati načrtano pot in tako vstopati v odnose, ki bodo temeljili na razumevanju in spoštovanju.

In na koncu še misli Ivana Cankarja, ki pravi:

»Zdi se mi, da bi bilo koristno, če bi vsak človek povedal o svojem življenju vse, kar more. Nikakor ne zato, da bi se razkazoval po vlačugarsko, tudi zato ne, da bi pisal povesti ljudem v poduk in zabavo, temveč edinole zato, da se razgleda sam po prostranih poljih svoje duše, da sega mukoma in trepetoma iz prepada v prepad svojega bitja, da išče do dna.«

društvo
medicinskih sester, babic
in zdravstvenih tehnikov
Novo mesto

Srebrni znaki DMSBZT Novo mesto

Marjeta Berkopec

*Človek ima samo dve roki,
pomagati pa bi moral tisočdirim.
Bodi zato obcestna svetilka,
ki sveti tisoč veselim v obraz,
ki sveti samotnemu, blodečemu.
Bodi svetilka, iz ero lučjo,
človek v magičnem kvadratu,
iz zelero roko z namerja dajajoč.
Bodi svetilka, svetilka,
svetilka.
Srečko Kosovel*

V začetku decembra smo za prepoznavno in uspešno poklicno delo na področju zdravstvene in babiške nege v DMSBZT Novo mesto podelili najvišje priznanje društva. Srebrni znak za leto 2019 so prejele:

Branka Makarovič

Branka Makarovič se je po končani srednji zdravstveni šoli leta 1986 zaposlila na kardiološkem odseku internega oddelka v Splošni bolnišnici Novo mesto. Po desetih letih se je v želji po dodatnem znanju vpisala na Visoko šolo za zdravstvo v Ljubljani, kjer je leta 2001 diplomirala ter si pridobila naziv diplomirana medicinska sestra.

Po diplomi je bila razporejena v interno intenzivno terapijo, kjer je leta 2003 prevzela delovno mesto odgovorne medicinske sestre in oddelk vodila polnih 15 let. Ob selitvi in reorganizaciji intenzivne terapije v bolnišnici je sodelovala pri projektu postavitve prostorov, nabave aparatur in celotne organizacije delovanja novega centra intenzivne medicine. V ta projekt je vložila ves svoj čas, znanje in izkušnje na področju dela v intenzivni terapiji. Branka sodeluje v različnih projektih skupinah v bolnišnici, v skupini za standarde zdravstvene nege, spremljanju kazalnikov kakovosti, predvsem na področju preprečevanja bolnišničnih okužb in spremljanju higiene rok kot opazovalka.

Branka se zaveda pomena kontinuiranega izobraževanja. Opravila je podiplomski študij iz bolnišnične higiene. Redno se udeležuje strokovnih izobraževanj, predvsem s področja urgentne medicine ter intenzivne nege in terapije. Večkrat je sodelovala tudi z aktivno udeležbo. Predavanje s področja neinvazivne mehanske ventilacije kritično bolnega je bilo predstavljeno tudi na mednarodnem simpoziju intenzivne medicine na Bledu. Aktivno je sodelovala v IO strokovne Sekcije medicinskih sester v urgentni medicini, intenzivni terapiji in transfuziologiji. Aktivno je sodelovala na učnih delavnicah o neinvazivni mehanski ventilaciji in pri pripravi drugih strokovnih srečanj, ki jih je organizirala sekcija. Sodelovala je pri pripravi in prenovi strokovnih standardov zdravstvene nege za intenzivne terapije. Svoje široko znanje na področju zdravstvene nege in oskrbe kritično bolnega pacienta z veseljem podaja naprej med sodelavce. Vedno je pripravljena na nove izzive in na reševanje problemov.

Je mentorica dijakom in študentom, ki opravljajo klinične vaje. Z visoko ravno znanja in potrpežljivosti jim posreduje svoje znanje in izkušnje. Pri opravljanju strokovnega izpita za dijake Srednje zdravstvene šole Novo mesto pa je do lani sodelovala kot izpraševalka prve pomoči.

V okviru Evropskega reanimacijskega sveta ter Slovenskega združenja za urgentno medicino je bila prva medicinska sestra iz bolnišnice, ki se je udeležila tečaja dodatnih postopkov oživljanja ter uspešno opravila pisni in praktični izpit s področja oskrbe dihalnih poti, pristopa ogroženemu bolniku, temeljnih postopkov oživljanja in defibrilacije ter zdravljenje simuliranega srčnega zastoja in si s tem pridobila certifikat ERC.

Branka je od vsega začetka članica Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Novo mesto. Rada ima svoj poklic, z veseljem priskoči na pomoč vsem sodelavcem. Je dosledna, nepristranska in kolegialna. Je medicinska sestra z veliko mero odgovornosti, spretnosti, znanja in s poslušom za bolnika ter ljudi nasploh. Njena skrb so ves čas dobri medsebojni odnosi in strokovna rast zaposlenih v timu. Ima tudi dobre organizacijske spretnosti. Nesebičnost, delavnost, razdajanje in skrb za ljudi okoli sebe potrjuje z vsakim dnem znova ter daje številnim sodelavcem vzgled, ki bi ga bilo vredno posnemati.

Branka je resna, temperamentna in zanesljiva oseba, na katero se vedno lahko zanesesh. Nikoli ji ni nič pretežko in vedno najde pozitivne stvari. Njena velika strast sta glasba in ples, pa tudi spoznavanje novih dežel in kultur. Sicer pa je predana mama svojim trem otrokom in vnučku, ki jo razveseljuje s svojimi vragolijami in ji popestri čas, ki ga preživi z njim.

Vida Novinec

Vida Novinec je po končani gimnaziji v Novem mestu nadaljevala izobraževanje na Višji šoli za zdravstvene delavce v Ljubljani, kjer je leta 1984 diplomirala. Prvo zaposlitev je kot višja medicinska sestra dobila v Splošni bolnišnici Novo mesto. Po opravljenem pripravništvu je delo nadaljevala na ginekološkem oddelku. Leta 1987 je za nekaj let prevzela naloge glavne medicinske sestre ginekološko-porodniškega oddelka. Leta 1995 se je odločila, da svojo profesionalno pot nadaljuje na Srednji zdravstveni in kemijski šoli Novo mesto, kjer poučuje strokovno teoretične predmete. Opravila je pedagoško andragoško izobraževanje in strokovni izpit za delo v vzgoji in izobraževanju. Leta 2003 je diplomirala na Visoki šoli za zdravstvo v Ljubljani in si pridobila naziv diplomirana medicinska sestra. Že v času pripravništva se je na prijazno prigovarjanje kolegic iz oddelka vpisala v regijsko strokovno Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Novo mesto.

Pri Rdečem križu je pridobila licenco za predavateljke prve pomoči pri RKS. Vodi tečajne prve pomoči in je prostovoljka v KORK Dolenjske Toplice. Redno se udeležuje seminarjev in predavanj s strokovnega področja. Aktivno sodeluje v projektih in si prizadeva za napredek stroke. Poklica srednje medicinske sestre in bolničar-negovalec predstavlja na dnevih odprtih vrat, informativnih dnevih, sejnih in drugih prireditvah. Je članica šolske izpitne komisije za področje zdravstvene nege in nege in oskrbe. Leta 2009 si je na področju vzgoje in izobraževanja pridobila naziv svetovalka. Po prenovi poklicnega izobraževanja leta 2009 je prevzela delo organizatorice praktičnega usposabljanja. Tako je vsa leta pomembna vez med vsaj 50 delodajalci in dijaki. Je članica organizacijskega odbora in aktivna predavateljica na izobraževanjih za mentorje praktičnega usposabljanja. Zadnja leta s sodelavko vodita na šoli projekt Zdrava šola, kjer ob večjih mednarodnih in svetovnih dnevih, povezanih z zdravjem, z različnimi aktivnostmi promovirata zdrav način življenja med dijaki. V preteklem šolskem letu se je zelo dobro obnesel celoletni projekt nekadilski razred. V letošnjem šolskem letu so aktivnosti usmerjene v preprečevanje digitalne odvisnosti med mladimi. Vodi krožek krvodajalstva za dijake in organizira krvodajalske akcije za sodelavce šolskega centra.

Nekaj let je bila mentorica dijakom prostovoljcem na prostovoljnem delu v DSO NM. Aktivno je sodelovala s prispevki na Dnevih Marije Tomšič in na 11. kongresu Zbornice zdravstvene in babiške nege. Delo na šoli redno predstavlja v časopisu Utrip.

Njen čut do dela se vidi tudi pri delu z mlajšimi kolegi, ki v aktivu zdravstvene nege začenejo svojo delovno pot. Svoje delo opravi vestno, zaveda se, da je promocija poklica in promocija šole izredno pomembna za razvoj stroke. Ima nešteto pozitivnih lastnosti in smo ponosni, da je del našega kolektiva, so zapisali predlagatelji.

Slavka Zore

Slavka se je po srednji zdravstveni šoli, ki jo je obiskovala v Novem mestu in jo zaključila leta 1983, za pol leta zaposlila v tovarni zdravil Krka d. d., Novo mesto. Zaradi velike želje delati v zdravstvu se je leta 1984 zaposlila v Zdravstvenem domu Novo mesto, kjer poklic medicinske sestre predano opravlja že 35 let. V tem času je delovala na različnih oddelkih Zdravstvenega doma Novo mesto, zadnjih 30 let pa dela v ambulanti družinske medicine. Svoj poklic opravlja z dušo in srcem.

Po zaposlitvi v Zdravstvenem domu Novo mesto se je takoj včlanila tudi v Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Novo mesto, kjer je tudi že sodelovala pri aktivnostih društva, vselej kot zanesljiva in delovna medicinska sestra. Vsa leta sodeluje pri organizaciji strokovnih srečanj v zdravstvenem domu, predvsem v družinski medicini. Aktivno sodeluje pri promociji zdravlja v lokalni skupnosti. Deluje tudi v sindikatu, kjer je nepogrešljiv član. V skrbi za strokovno rast in napredek se redno udeležuje strokovnih izobraževanj, ki jih organizira DMSBZT Novo mesto, Sekcija MS in ZT v družinski medicini ter internih strokovnih izobraževanj v Zdravstvenem domu Novo mesto. Pridobila si je naziv srednja medicinska sestra s specialnimi znanji. Tudi sama z veseljem preko mentorstva predaja svoje znanje mlajšim kolegicam, saj je že vrsto let mentorica zdravstvenim tehnikom pripravnikom in dijakom srednje zdravstvene šole. Vsa leta se je redno vključevala v dežurno službo tako v ambulanti kot tudi na terenu. V času osamosvojitvene vojne je bila del prve ekipe NMP na prizorišču spopadov na Medvedjeku. Po vojni je bila odlikovana kot vojni veteran.

Slavka je izredno pozitivna oseba, ki motivirana tudi druge kolegice in kolege in je nepogrešljiva v kolektivu. S svojo pozitivno energijo in dobro voljo je nepogrešljiva pri organizaciji družabnih srečanj. Sodelavci jo poznajo tudi kot resno in samozavestno osebo, ki pa zna biti, kadar je treba, tudi odločna in kritična, ki ne klone pred ovirami, ampak jih vedno znova premaga in pogumno stopa naprej. S svojim optimizmom in pozitivno naravnostjo je zgled in spodbuda tako sodelavcem kot pacientom v ambulanti, ki se zaupajo njeni oskrbi in skrbni roki. Predlagatelji so v obrazložitvi zapisali: »Je pa naša Slavka tudi vir informacij, se pravi, če želiš kaj izvedeti, se oglasi pri njej. Slavka je sodelavka, ki je s svojim delom in vedenjem lahko vzor vsaki medicinski sestri in si za svoje predano delo zasluži srebrni znak«.

društvo
medicinskih sester, babic
in zdravstvenih tehnikov
Novo mesto

Novi prostori Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Novo mesto

Kristina Novak

Članice izvršilnega odbora DMSBZT NM v
novi pisarni (Fotografija: Gloria Šepec)

Sobota, 23. novembra 2019, je bila za DMSBZT Novo mesto zelo pomemben dan. Po več kot 56-letnem delovanju je društvo končno dobilo svoje prostore. Vsa ta leta so se naše kolegice trudile, da bi društvo nekje dobilo svoj prostor za sestanke in shranjevanje arhivskega gradiva in predmetov, ki so povezani z zgodovino društva in razvojem poklica medicinske sestre na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju.

DMSBZT Novo mesto je bilo ustanovljeno leta 1963 in trenutno šteje več kot 1300 članov. V zadnjih letih so potekale aktivnosti za pridobitev lastnih prostorov, kar nam je letos tudi uspelo. Naši prošnji je prisluhnila Mestna občina Novo mesto. V samem centru Novega mesta ima občina stavbo, v kateri so prostori, namenjeni različnim društvom in nevladnim organizacijam. V tej stavbi so našli prazno sobo, ki so jo bili pripravljene oddati našemu društvu brezplačno. Pisarno smo očistili, preuredili, opremili z novo opremo in 23. novembra smo imele članice izvršilnega odbora v njej prvič svoj redni sestanek. Načrtujemo, da bodo v pisarni poleg sestankov izvršilnega odbora tudi srečanja drugih skupin, ki delujejo v okviru društva. Tu se bodo lahko srečevale naše upokojene kolegice, dijaki in študenti zdravstvene nege, prostovoljci, predstavniki strokovnih sekcij in vsi drugi, ki sodelujejo z društvom. Pripravljali bomo tudi izobraževanja za manjše skupine udeležencev. Poleg pisarne pa lahko uporabljamo tudi sejno sobo, ki je v skupni uporabi za vse najemnike pisarn v stavbi in omogoča udeležbo večji skupini udeležencev.

Zdaj, ko imamo prostor, bomo začeli urejati arhivsko gradivo po navodilih za arhiviranje arhivskega gradiva, ki jih je pripravila DS za ohranjanje zgodovine zdravstvene in babiške nege. Med pripravo jubilejne obletnice društva smo našli del zaprašene ga arhiva, ki ga bomo zdaj lahko shranili na enem mestu.

Uredili pa bomo tudi društveni arhiv zadnjega desetletja, ki se zdaj razpršeno hrani po omarah in kletah članov društva. Vse člane društva bomo zaprosili, predvsem pa upokojene kolegice in kolege, ki imajo doma ali na svojih delovnih mestih stare uniforme, predmete, ki so jih v preteklosti uporabljali pri svojem delu ali izobraževanju, revije, knjige, zbornike in vse drugo, kar bi bili pripravljene deliti z nami, da prinesejo v pisarno.

Ob koncu sestanka nas je prijetno presenetila upokojena kolegica in nekdanja predsednica društva Slavica Krošelj Naumov. Predsednici je čestitala za novo pridobitev in nam vsem zaželela veliko delovne vneme. Podarila nam je prelepo orhidejo, ki bo krasila našo novo pisarno. Gospa Slavica, iskrena hvala za vaš obisk in lepe želje.

Zahvaljujemo se Mestni občini Novo mesto za pomoč in veliko razumevanje za naše prošnje, da se nam je po več kot pol stoletja delovanja končno uspelo vseliti v svoje prostore. Želimo, da pisarna društva postane prostor srečevanja, izobraževanja, druženja in načrtovanja nadaljnjega razvoja društva. Tu bo vedno prostor za vse, ki se in se še bodo trudili za razvoj stroke zdravstvene nege in promocijo poklica medicinske sestre.

organizira **4. znanstveni simpozij z mednarodno udeležbo** s področja zagotavljanja razvoja v zdravstveni negi z naslovom

Izzivi in priložnosti v zdravstvu: ZNAJJE IN POVEZOVANJE ZA RAZVOJ IN PRIHODNOST

Simpozij bo potekal v **četrtek, 12. in petek, 13. novembra 2020**,
v prostorih mariborske Kadetnice na Studencih
(Center vojaških šol, Engelsova ulica 15, Maribor).

Uradna jezika na simpoziju sta angleški in slovenski. Predavanja tujih predavateljev v plenarnem delu bodo simultano prevajana. Na mednarodnem simpoziju bodo v plenarnem delu sodelovali ugledni tuji in domači predavatelji s strokovnega področja zdravstvene in babiške nege ter strokovnjaki s področja vodenja, upravljanja sprememb, inovacij, razvoja in transformacij (poslovnih) procesov v zdravstvu in gospodarstvu.

Vabljeni ste strokovnjaki zdravstvene in babiške nege iz zdravstvenih domov, bolnišnic, klinik, socialnovarstvenih zavodov, izobraževalnih institucij ali iz drugih okolij. Želimo, da bi s sodelovanjem na simpoziju prispevali uporabno, v praksi preverjeno in oplemeniteno znanje in izkušnje tako s področja zdravstva kot gospodarstva.

Področja vsebinskih sklopov za aktivno udeležbo:

- ravnanje z ljudmi pri delu: vodenje/voditeljstvo;
- razvoj zaposlenih (vloga zaposlenih pri izboljšavah, motivacija, poklicna in osebna rast);
- inovacije, spremembe in transformacije procesov;
- učimo se od najboljših: aktualni trendi in primeri uspešnih praks;
- timsko delo: razmejevanje ali sodelovanje – odgovornost in poklicne kompetence;
- pacient, partner v zdravstveni obravnavi;
- komunikacija in medosebni odnosi;
- kakovost in odličnost.

Pomembni datumi za avtorje prispevkov (podaljšani):

- do 13. 4. 2020: prijava teme v obliki izvlečka prispevka,
- do 20. 4. 2020: odgovor o sprejetju izvlečka in posredovanje navodil za pripravo prispevka,
- do 22. 5. 2020: oddaja prispevkov po navodilih organizatorja,
- do 8. 6. 2020: opravljena strokovna recenzija prispevkov,
- do 11. 9. 2020: dopolnitev prispevkov avtorjev po navodilih recenzenta in oddaja dokončnega prispevka v e-obliki,
- po 11. 9. 2020 oddaja prispevka ne bo več mogoča (priprava in oblikovanje zbornika predavanj s CIP kataložnim zapisom).

Naslov prispevka in povzetek (do 500 besed) pošljite po e-pošti na naslov:
info@dmsbzt-mb.si s pripisom za **4. znanstveni simpozij z mednarodno udeležbo**.

Vabljeni k sodelovanju.

Programsko - organizacijski odbor:

Ksenija Pirš, Barbara Donik, Tamara Lubi, Danijela Pušnik, Mojca Dobnik, Sabina Finžgar, Irena Hödl, Nada Kunstek, Lea Roj.

Podpredsednica društva:
Barbara Donik

Predsednica društva:
Ksenija Pirš

3. simpozij društva »Bolečina – tiha epidemija sodobnega časa«

Ksenija Pirš, mag. Barbara Donik, Danijela Pušnik,
Dunja Gornjak, Nataša Koser, Sabina Finžgar

Nursing now
Slovenia

Od dogodka izdali obsežen zbornik predavanj
z uvodnimi predstavitvami predavateljev

Fotografije: Mitja Prapertnik

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor je 6. decembra v Centru vojaških šol Kadetnice na Studencih izpeljalo odlično strokovno prireditev, 3. simpozij društva »BOLEČINA – TIHA EPIDEMIJA SODOBNEGA ČASA«, ki je pritegnila številne udeležence iz regije in od drugod. V večernih urah smo strokovni simpozij zaključili s prednovoletno svečanostjo društva, kjer so bila podeljena najvišja priznanja društva za strokovno delo *srebrni znak*.

V središče razmišljanja smo znova postavili človeka, posameznika, ki naj bo čim bolj opolnomočen in seznanjen z različnimi možnimi pristopi in metodami za obvladovanje bolečin vseh vrst. Tako posredno ozaveščamo možnosti za ohranjanje zdravja in poudarjamo vidik osebne moči in volje posameznika ter njegove lastne odgovornosti.

Zato se namen letošnjega simpozija izraža v pristopih za razumevanje, sprejemanje in obvladovanje bolečine, saj zahtevajo celostni pristop k posamezniku. Človek je telesno, duševno in duhovno bitje. Ocena in zdravljenje bolečine naj torej temeljita na spoznanju, da bolečina ni le fizično občutenje, temveč fenomen, ki ta vidik presega. Zdravstvena obravnava mora biti zato multidisciplinarna in osredotočena na pacienta.

Razmišljanje o bolečini smo razširili na medicinski, biološki, psihološki, sociološki in kulturni fenomen, še posebej v času, ko se soočamo z vse večjimi izzivi za zdravje.

Danes živimo bistveno dlje, zato se srečujemo z izzivi staranja in dolgožive družbe, s kroničnimi boleznimi, naraščajočimi duševnimi motnjami in osebnimi stiskami ljudi, ki predstavljajo veliko breme za posameznike in njihove bližnje ter velike izgube in obremenitev zanje. Zato se v družbi vztrajno krepiti tudi zavedanje o pomenu duševnega zdravja, njegova ustreznost v kontekstu družbene in politične skrbi pa postaja bistvena, saj je zagotavljanje pogojev za optimalno duševno in telesno zdravje, s poudarkom na posebej ranljivih skupinah, temelj zdravja nasploh in posledično tudi socialne in gospodarske stabilnosti, družbene blaginje ter kakovosti življenja ljudi.

Tudi mednarodno združenje za preučevanje bolečine je letošnje leto namenilo prizadevanjem za preprečevanje bolečine pri najbolj ranljivih osebah. Tema letošnjega svetovnega dne boja proti bolečini, ki ga obeležujemo 11. oktobra, je »Bolečina pri ranljivih skupinah«.

Tako je pozornost namenjena otrokom in mladostnikom, starostnikom, osebam z motnjo v duševnem in telesnem razvoju ter osebam, ki so v preteklosti doživele kakršnokoli nasilje.

Vemo, da skrb za najranjivejše od nas terja večdimenzionalni pristop, multidisciplinarno obravnavo in medsektorsko sodelovanje, neprekinjeno strokovno izpopolnjevanje in usposabljanje za vse ravni delovanja ter sodelovanje pri izobraževanju in zaposlovanju strokovnjakov, skladno s potrebami ljudi in širše družbe.

Sodobnim usmeritvam na področju zdravja in soočanja z bolečino, v najširšem smislu, mora slediti tudi zdravstvena nega. Ob zagovorništvu in poznavanju potreb ljudi, sodelovanju v obravnavi pacientov, v različnih oblikah individualnega in skupinskega dela s pacienti in njihovimi svojci, spodbujanju varnega okolja, izobraževanju in raziskovanju lastnega strokovnega dela smo namreč tisti, ki lahko pomembno vplivamo na izboljšanje njihovega življenja.

V okviru simpozija nam je uspelo slediti ciljem svetovne kampanje Nursing Now, ki je namenjena izboljšanju zdravja s povečanjem ugleda in statusa zdravstvene nege po vsem svetu. V sodelovanju s Svetovno zdravstveno organizacijo in Mednarodnim svetom medicinskih sester tudi slovenske medicinske sestre krepijo svoje mesto v središču reševanja zdravstvenih izzivov 21. stoletja in povečujejo svoj prispevek k doseganju univerzalnega zdravstvenega varstva. K temu pomembno prispevamo tudi članice in člani mariborskega regijskega društva, na kar smo upravičeno ponosni.

Simpozij se je tako izkazal kot priložnost za pridobivanje novih znanj, medpoklicno sodelovanje ter strokovno in znanstveno povezovanje med različnimi poklicnimi skupinami, institucija-

mi in ravnmi v okolju zdravstvenega varstva in širše, med tradicionalnimi, komplementarnimi, alternativnimi in integrativnimi pristopi k zdravju.

Ne le za ohranjanje lastnega zdravja in življenje brez bolečine, temveč za primerno in učinkovito komunikacijo s pacienti, ki raznovrstne pristope izberejo kot podporo pri lastnem zdravljenju.

Ker verjamemo, da se bodo zdravstveni sistemi v odzivu na izzive oddaljili od kurativnega pristopa v smeri modela, ki bo povezoval preventivo in zdravljenje ter pri tem vključeval več sektorjev družbe in promocijo zdravega načina življenja, ker verjamemo v sinergijo vseh, ki v ospredje postavljajo človeka in njegove potrebe v času zdravja in bolezni, verjamemo, da bo tudi v Sloveniji zaživel integrativni pristop k zdravju, zdravljenju in okrevanju. Spoznanje, da ni dovolj nuditi zgolj diagnostike in zdravljenja, ampak človek že v času zdravljenja potrebuje celostno obravnavo, ki mu pomaga k čimprejšnjemu okrevanju, odstira nove možnosti.

Bolečino smo odstirali skozi odlična predavanja številnih avtorjev: Bolečini pripadajo rahločutni odnosi (doc. dr. Andreja Poljanec), Bolečina telesa, čustev in duha: viri trpljenja v sodobnem človeku in pot v olajšanje, organske in psihoterapevtske osnove posluha, stika in podpore (Alenka Rebula), Vpliv aktiviranja Access Barsov pri obvladovanju in zmanjševanju intenzivnosti bolečine (dr. Sneža Ulčar), Primerjalne moči zdravilnih rastlin proti bolečinam (Sanja Lončar), Kontinuirana obravnava bolečine (Hilda Rezar, Maja Petre), Obravnava akutne bolečine po ginekoloških operativnih posegih ter vloga zdravstvene nege (Danijela Pušnik, Majlinda Morina Šaćiri, Katja Volmajer, Ivica Cizerl, Petra Šmigoc), Spremljanje bolečine v enoti intenzivne terapije (Jernej Mori), Prepoznavanje in ocena bolečine pri pacientu s traheostomo (Dunja Gornjak, Andreja Trdin), Družina-partner pri obravnavi posameznika v patronažnem varstvu (mag. Andreja Krajnc), Vloga patronažne medicinske sestre pri obravnavi pacienta z bolečino (Martina Kajtna), Lajšanje porodne bolečine – stališče babice (Rosemarie Franc), Lajšanje akutne pooperacijske bolečine – vidik anesteziologa (dr. Andreja Möller Petrun), Sočasnost bolečine in duševnih motenj (Sabina Finžgar, Simona Podgrajšek), Prepoznavanje in pristopi lajšanja bolečine pri osebah z duševno motnjo (Ivanka Limonšek), Bolečina – najpogostejše obravnavan simptom v paliativni oskrbi (Nadja Lubajnsšek), Spremljanje bolečine pri bolnikih v paliativni oskrbi na Oddelku za onkologijo UKC Maribor (Betka Špalir Kujavec, Irena Tominc Krajnc), Obravnava bolečine v procesu poučevanja dijakov na Srednji zdravstveni in kozmetični šoli Maribor (Suzana Krajnc).

Zahvaljujemo se vsem odličnim strokovnjakom, ki ste se odzvali povabilu in z nami delili svoje neprepeljivo znanje in izkušnje s tega področja.

Vabljenе predavateljice

Leto smo sklenili posebej svečano, s podelitvijo najvišjih priznanj društva za strokovno delo na področju zdravstvene nege srebrni znak.

Milena Frankič

Svečanosti so se udeležili številni članice in člani društva, častne članice, predstavniki vodstev izobraževalnih, zdravstvenih in socialnovarstvenih institucij v regiji, nagrajenke, njihovi sodelavci, sorodniki in drugi. Med vabljenimi gosti so se svečanosti udeležili tudi mag. Peter Požun, državni svetnik za področje zdravstva, Monika Ažman, predsednica Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije in podžupanja mesta Maribor mag. Helena Kujundžić Lukaček.

Priznanja srebrni znak društvo podeljuje za strokovni razvoj in dosežke na področju zdravstvene nege, krepitev vloge in pomena dela medicinskih sester, babic, zdravstvenih tehnikov in sodelavcev na področju oskrbe, ohranjanje in razvijanje profesionalnih in dobrih medsebojnih odnosov med sodelavci v negovalnem in zdravstvenem timu ter za pripadnost poklicni skupini in poklicno solidarnost.

Prejemnice letošnjih priznanj so Janja Dajčman Waldhuber, Milena Šantl, Irena Tominc Krajnc, Lidija Vedernjak in Olga Žunkovič.

Janja Dajčman Waldhuber, dipl. m. s., je poklicno pot začela v Zdravstvenem domu dr. Adolfa Drolca Maribor, v takratni organizacijski enoti varstvo žensk, otrok in mladine. Danes je uspešna glavna medicinska

sestra organizacijske enote varstvo žensk, saj svoje delo opravlja z veliko srčnostjo, entuziazmom in zadovoljstvom. Predana je poklicu medicinske sestre. Odlikuje jo strokovnost, profesionalnost, humanost in spoštljiv odnos do pacientk, njihovih svojcev ter sodelavcev v negovalnem in širšem zdravstvenem timu. Spremlja novosti v zdravstveni negi na področju ginekologije in porodništva ter nova znanja vključuje v prakso zdravstvene nege. Aktivno se vključuje v priprave preventivnih programov in njihove vsebine z zdravstvenovzgojnim svetovanjem prenaša na pacientke.

Janja se zaveda, da so strokovna izobraževanja in uvajanje novosti na področju stroke tisto, s čimer lahko nadgrajuje svojo bogato poklicno pot. Že kot študentka je bila željna novih znanj in je bila preko programa Tempus objavljena na izmenjavo študentov v Celovec. V času zaposlitve si je med drugim pridobila tudi znanja iz mediacije in mediacijskih veščin in nosi naziv »mediator v zdravstvu«. Svoje bogato znanje prenaša na študente, pripravnike, novozaposlene in v svoj kolektiv.

Ker vsa leta dela na področju dispanzerske dejavnosti zdravstvenega varstva žensk, so rezultati njenega dela še toliko bolj vidni, saj dobro pozna probleme in potrebe pacientk in s svojim dolgoletnim znanjem in izkušnjami učinkovito rešuje celostno problematiko zaupane populacije ter tako vpliva na njihovo varno in kakovostno obravnavo. Posebej jo veseli zdravstvenovzgojno delo v šoli za bodoče starše Zdravstvenega doma Maribor, kjer je aktivno sodelovala pri prenovi programov in to šolo tudi vodi. S svojim človeškim pristopom zagotavlja enakost in nediskriminacijsko obravnavo vseh pacientk. Prav tako s svojim humanim delovanjem pomaga in prisluhne svojim sodelavcem. Osebnost in v sodelovanju s sodelavci je pripomogla k temu, da Zdravstveni dom dr. Adolfa Drolca Maribor nosi naziv dojenju prijazna zdravstvena ustanova.

Janja Dajčman Waldhuber je članica Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije in Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor. Aktivno se vključuje v Sekcijo medicinskih sester in babic pri Zbornici – Zvezi. Sodeluje v različnih projektih in delovnih skupinah za razvoj stroke zdravstvene in babiške nege.

Prijazen pozdrav in nasmeh, topel stisk roke delajo čudeže tako pri sodelavcih kot pri pacientih. Priznanje naj bo zahvala vseh sodelavcev za njeno strokovno in predano delo.

Predlagatelj: člani Kolegija zdravstvene nege Zdravstvenega doma dr. Adolfa Drolca Maribor in sodelavci organizacijske enote varstva žensk

Milena Šantl, operacijska medicinska sestra, se je po zaključeni srednji zdravstveni šoli v Rakičanu, smer pediatrija, zaposlila v takratni Splošni bolnišnici Maribor v operacijskem bloku Oddelka za bolezni ušes, nosa in grla. Zaradi strokovnih potreb in želje po novem znanju je zaključila dodatno enoletno izobraževanje in usposabljanje za operacijske medicinske sestre, ki ga je vodila Jožica Tomažič, operacijska medicinska sestra, inštruktorica in predavateljica na Srednji zdravstveni šoli Maribor.

Že kot mlada instrumentarka je bila Milena Šantl strokovna, natančna, zanesljiva, delovna, željna vedno novih znanj in novosti, z zglednim odnosom do sodelavcev in pacientov. Prav zaradi tega jo je takratna glavna instrumentarka operacijskega bloka Martina Forjan imenovala za svojo namestnico. Kasneje je bila imenovana za glavno operacijsko instrumentarko.

Delo operacijske medicinske sestre je samo po sebi zelo specifično. Otorinolaringologija ima številne različne operativne posege v različnih starostnih obdobjih (od otrok do starostnikov) ter po področjih dejavnosti. Raznolikost prinaša širok spekter instrumentov, optik in aparaturo, ki se uporabljajo pri operacijah, ravnanje z njimi zahteva odgovornost in natančnost, za kar je Milena posebna strokovnjakinja. V štiridesetletnem delovnem obdobju je dosegla vrhunec v svoji stroki. Številne generacije zaposlenih v zdravstveni negi je uvajala v delo instrumentarke ter jim bila v oporo tako strokovno kot osebnostno.

Mileno odlikuje strokovnost, doslednost, empatija in skrb za pacienta. Vselej je zavzeta za uvajanje novosti, za nenehno učenje pri instrumentiranju ob novih pristopih in izboljšavah operativnih tehnik. Ob tem je pomagala tudi kolegicam v tujini, kar je bilo zanj še poseben izziv in priznanje. Zaveda se, da se na potek operacije mora pripravljati celoten zdravstveni tim, s svojim zgledom to miselnost prenaša tudi na mlajše kolegice.

Izredno odgovorna, zanesljiva in vsestranska je pri naročanju in nabavi potrebnega potrošnega materiala, zdravil in aparaturo za nemoteno delo v operacijskem bloku. Milena se še posebej zaveda pomena sterilnosti, svojo pripadnost delovnemu okolju izkazuje z aktivnim sodelovanjem na področju strokovnega izpopolnjevanja v UKC Maribor.

Z lastnimi idejami in spodbudo je pomembno prispevala k pripravi oddelčnih standardov aktivnosti zdravstvene nege in delovnih navodil za delo operacijskih medicinskih sester.

Milena je članica Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor že od začetka svoje zaposlitve. Svojo moč in energijo išče v humanitarnih in rekreacijskih tekih in maratonih. V štiridesetih pretečenih maratonih črpa vzdržljivost, energijo in moč za doseganje postavljenih poklicnih in življenjskih ciljev.

Mileno odlikujejo izjemna vztrajnost, strokovnost, iznajdljivost, natančnost, profesionalnost, predvsem pa dobro srce. Na kliniki je pustila neizbrisen pečat.

Predlagatelj: sodelavci Klinike za otorinolaringologijo, cervikalno in maksilofacialno kirurgijo in Kolegij strokovnih vodij zdravstvene nege UKC Maribor

Poklicna pot **Irene Tominc**

Krajnc, mag. zdr. nege, se je začela v takrat Splošni bolnišnici Maribor, na Kliniki za ginekologijo in perinatologijo. Svoje delo je opravljala na oddelku, v negovalni enoti, v intenzivni negi, ambulantni, v operacijski dvorani in s citostatiki. Nekaj let je bila tudi namestnica strokovne vodje oddelka za splošno ginekologijo in ginekološko urologijo.

Od decembra 2015 je sodelovala pri vzpostavitvi Oddelka za onkologijo, pri pripravi protokolov in shem za aplikacijo kemoterapije ter pripravila delovna navodila in strokovne standarde za delo na področju zdravstvene nege.

Na oddelku se je vključevala v delo s citostatiki in vodila zaposlene v zdravstveni negi. Letos je postala strokovna vodja zdravstvene nege. Deluje tudi kot študijska medicinska sestra, in sicer aktivno sodeluje pri kliničnem preizkušanju novih zdravil.

Na Fakulteti za zdravstvene vede Univerze v Mariboru je bila izvoljena za strokovno sodelavko za predmetno področje Zdravstvena nega in oskrba. Senat fakultete pa ji je podelil tudi naziv gostujoča strokovnjakinja.

Na Onkološkem inštitutu Ljubljana si je pridobila specialna znanja s področja zdravstvene nege pacienta pri sistemskem zdravljenju raka, pri Zbornici – Zvezi pa s področja izvajanja paliativne zdravstvene nege in oskrbe.

Opravila je tudi 3. mariborsko šolo paliativne oskrbe in 60-urno podiplomsko izobraževanje iz dodatnih znanj paliativne oskrbe Slovenskega združenja paliativne in hospic oskrbe. Ker je onkologija zelo hitro razvijajoča se veja medicine, se nenehno izobražuje. Aktivno in pasivno se je udeležila številnih seminarjev, simpozijev in kongresov doma in v tujini. Sodelovala je pri pripravi in izdaji poučnih zloženkov za paciente. Pacientom je vedno na voljo za pogovor in z njimi deli svoje izkušnje in znanje.

Od začetka leta 2016 je organizirala in izvedla več delavnic za pravilno rokovanje z vensko valvulo z namenom, da se izobrazijo čim več diplomiranih medicinskih sester v patronažnem varstvu in v bolnišnicah.

Je članica društva Evropa Donna, Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor in sodeluje v vaškem društvu Rdečega križa. Je odlična vodja in izjemna organizatorica. Zelo rada ima ljudi, je zanesljiva, natančna in tudi stroga, ko je to treba. Rada ima red in zanj na oddelku tudi skrbi. Za paciente vedno najde toplo besedo, jim nakloni topel stisk roke in jim ob njihovi hudi bolezni stoji ob strani. S svojim strokovnim znanjem uživa ugled tako pri pacientih kot pri zaposlenih.

Predlagatelj: sodelavci Oddelka za onkologijo, Služba zdravstvene nege UKC Maribor

Lidija Vedernjak, sms – babica, je vse od začetka svoje poklicne poti zvesta Oddelku za intenzivno interno medicino v Univerzitetnem kliničnem centru Maribor, saj v času iskanja zaposlitve ni bilo prostega delovnega mesta za opravljanje babiškega poklica. Osebo je začutila pomembnost medicinskih sester v intenzivni terapiji, saj se je spopadla s hudo boleznijo in jo z močno voljo do življenja premagala. Od takrat se še bolj predano posveča svojemu poslanstvu in skrbi za najbolj kritično bolne paciente.

Delo v intenzivni terapiji je zelo drugačno od dela babice v porodni sobi. Lidija je bila med tistimi medicinskimi sestrami, ki je sodelovala pri vstavljanju prvih trajnih srčnih spodbujevalnikov, uvajanju novih metod mehanične podpore di-

hanju, pri vseh novejših načinih zdravljenja, tudi s pomočjo različnih aparatov. Delo z vsemi temi novostmi je zahtevalo veliko strokovnega znanja, ki ga je redno pridobivala na različnih strokovnih usposabljanjih. Med mnogimi zahtevnimi negovalnimi intervencijami je na oddelku za intenzivno interno medicino imela priložnost voditi nepričakovan in nenaden porod zunaj porodnih sob.

Lidija je medicinska sestra s srcem in dušo. S svojim delom veliko prispeva h kakovosti in kontinuiteti dela v zdravstveni negi na Oddelku za intenzivno interno medicino. Njeni dosežki se ne dajo izmeriti ali prešteti, njene dosežke nosijo njeni sodelavci v srcu.

Njena ljubezen do življenja in bližnjih se pri delu vseskozi odraža v njeni skrbi za najtežje bolne, življenjsko ogrožene paciente, ki jim v celoti posveča svoje poklicno delo. S svojo strokovnostjo in sočutnim odnosom v pogosto zahtevnih okoliščinah dela ob pacientih ustvarja vzdušje strokovne in osebne zavzetosti in odgovornosti zaposlenega v odnosu do sodelavcev, pacientov in njihovih svojcev, kar se prenaša na celotni zdravstveni in negovalni tim. Sodelavce navdihuje z optimizmom, širi delovno vnemo in jih spodbuja k izobraževanju in iskanju novega znanja. Na področju intenzivne interne medicine je pomembno prispevala k razvoju zdravstvene nege.

Ne da se izmeriti, koliko truda je ob rednem delu vložila v učenje in vzgojo mladih medicinskih sester, med njimi so vsekakor vse njene kolegice, ki so ji za trud, čas in voljo neskončno hvaležne in ji za to priznanje izrekajo svoje spoštovanje in hvaležnost.

V skrbi za strokovno rast in napredek se redno udeležuje strokovnih izobraževanj, ki jih organizira mariborsko društvo, katerega članica je že od samega začetka zaposlitve. Aktivno in pasivno se udeležuje različnih strokovnih srečanj, seminarjev in učnih delavnic in svoje strokovno znanje prenaša v klinično prakso.

Vsa leta zaposlitve je zvesta ustanovi in Oddelku za intenzivno interno medicino, kar je svojevrsten dosežek.

Predlagatelj: sodelavci Oddelka za intenzivno interno medicino in Kolegij strokovnih vodij zdravstvene nege Klinike za interno medicino ter Služba zdravstvene nege UKC Maribor

Olga Žunkovič, mag. zdr. nege, je že ves čas zaposlena na Oddelku za nevrološke bolezni Univerzitetnega kliničnega centra Maribor, kjer svoje delo opravlja humano, skrbno in odgovorno ter pomembno prispeva k razvoju zdravstvene nege na oddelku.

S svojim delom in pristopom prispeva tudi k humanizaciji odnosov med pacienti, svojci in člani negovalnega ter zdravstvenega tima. V svojem magistrskem delu se je posvetila pomenu merjenja zastojnega urina pri pacientih z multiplo sklerozo.

Olga ima ob rednem delu izjemno vlogo kot aktivna članica tima za multiplo sklerozo. V sklopu tima sodeluje pri mednarodnih raziskavah, ki so pomembne pri nadaljnji obravnavi in zdravljenju pacientov. Je redna udeleženka strokovnih srečanj s področja multiple skleroze in sledi sodobnim smernicam. Svoje strokovno znanje nenehno izpopolnjuje in ga prenaša na mlajše kolegice in kolege. Ima poseben čut za delo z mladimi, ki so ob spoznanju, da so jim diagnosticirali multiplo sklerozo, še posebej ranljiva skupina, s pacienti vzpostavi zaupanja vreden odnos.

S sodelovanjem v timu za multiplo sklerozo deluje zdravstvenovzgojno. Sodeluje pri vodenju pacientov, ki prejemajo različna zdravila in jih spremlja skladno s protokolom zdravljenja. Pred začetkom uvedbe določenega zdravila pri pacientih z multiplo sklerozo jih izobražuje o pravilni aplikaciji in ravnanju z zdravili. Zdravstvenovzgojno pa deluje tudi pri pacientih, ki so hospitalizirani na oddelku in z njihovimi svojci.

Aktivno sodeluje pri uvajanju novozaposlenih na oddelku in je mentorica študentom zdravstvene nege. Je tudi mentorica študentom zdravstvene nege pri pripravi diplomskih del.

Pri Zbornici – Zvezi je članica izvršilnega odbora Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v nevrologiji, vključuje pa se tudi v aktivnosti društva Spoznajmo multiplo sklerozo, kjer za paciente in svojce izvaja različna predavanja. Kot predstavnica Sindikata delavcev v zdravstveni negi se zavzema za položaj medicinskih sester, za kar je prejela tudi priznanje.

Olga je medicinska sestra z veliko začetnico. S svojim znanjem in delom pomembno prispeva k razvoju zdravstvene nege in je pomemben člen pri obravnavi pacientov z multiplo sklerozo. Med sodelavci je zelo cenjena, vedno je pripravljena priskočiti na pomoč, pomagati in nuditi oporo. Je zelo skromna, vedno nasmejana, empatična in ima poseben čut do sočloveka.

Znanje in pripravljenost medicinske sestre Olge Žunkovič za strokovno delo spodbujata mlajše generacije zaposlenih v zdravstveni negi k strokovni širini in veselju do poklica.

Predlagatelj: sodelavci Oddelka za nevrološke bolezni in člani Strokovnega sveta za zdravstveno nego UKC Maribor

Z nagrajenkami (od leve proti desni): Ksenija Pirš, Olga Žunkovič, Irena Tominc Krajnc, Monika Ažman, Milena Šantl, Janja Dajčman Waldhuber, Milena Frankič, Lidija Vedernjak (Fotografija: Jože Pristovnik)

6. božična zgodba pevskega zbora La Vita

Anemarija Smonkar

Ko je Katarina vprašala dedija Bojana »Kje je Betlehem?«, sem se spomnila že pred leti prejetega božičnega voščila, kjer je bilo zapisano: »Vsaka vas in vsako mesto se lahko imenuje Betlehem, in vsako srce so lahko jaslice, v katerih se rodi ljubezen ...«

Najprej smo miniaturo palestinskega mesta Betlehem ustvarili v bolnišnični kapeli Antona Martina Slomška v UKC Maribor, kjer smo se s pesmijo in besedo sklonili k svojim pacientom, ki jim ni bilo dano, da bi praznike preživeli ob domačem ognjišču. Praznično sporočilo sta nam tudi tokrat pomagala soustvarjati naša prijateljca Jadranka Stričević z zelo srčnim recitalom in Bojan Marošević, ki vse naše zgodbe za paciente oplemeniti z zelo čutečim povezovanjem. Zelo cenimo zavzetost našega pomladka, prostovoljcev Srednje zdravstvene in kozmetične šole Maribor, ki so s koordinatorkama Slavico in Zvonko znova poskrbeli za spremstvo pacientov na naš koncert. V čast nam je, da je bi z nami tudi mariborski nadškof in metropolit, monsignor mag. Alojzij Cvikl, ki je v božični poslanici poudaril, da smo s koncertom naredili čudovit uvod v praznične dni in da z medsebojnim povezovanjem najbolj udeležujemo sporočilo svete noči.

Za malo večjo miniaturo mesta Betlehem smo hvaležni Don Boscovemu centru v Mariboru, kjer smo s pesmijo, besedo in ubrano glasbo veselo vest oznanjali zadnjo adventno nedeljo. Priljubljene božične napeve je spremljal zelo izvirni dialog med nadobudno vnukinjo Katarino, ki ji je blizu sodobni blišč praznikov, in modrim dedkom Bojanom, ki skozi pripoved, z nostalgijo v srcu razlaga, kako so praznovali božič, ko je bil še otrok, in kako so si sledili vsi nam poznani dogodki pred več kot 2000 leti. Da se je lahko tako lepo odprlo nebo na »naši betlehemske poljane«, smo iz srca hvaležni naši dragi zborovodkinji Klementini Mikec Korpič, ki je tudi avtorica dialoga med njeno hčerko Katarino in Bojanom Maroševićem, ki mu je zelo pristajala vloga dedija, saj je v svojem bistvu vedno to, kar je, velik dramski umetnik. Za »vasovanje pri božjem detetu« smo zelo hvaležni našim osrednjim gostom Študentskemu orkestru Maribor in njihovemu dirigentu Črtu Lasbaherju. Gre za zelo mlado zasedbo, ki je v drugačnem sestavu obstajala že veliko prej. V zadnjih nekaj letih je orkester deloval pod imenom Medicinski orkester Maribor, vendar samo kot manjša godalna zasedba. Verjetno ni naključje, da je prav ta večer dozorela tiha želja po soustvarjanju obeh zasedb. Zato se za vso koordinacijo pri izvedbi koncerta zahvaljujemo tudi vodji orkestra Darini Cvetrežnik. »Dobre pastirje, ki so bili prve priče neizmerne darila vsem nam«, so pomagali upodobiti še: solistka Neli Vuherer, mlada saksofonistka Dora Korpič, naša korepetitorica prof. Mirjana Kostić, kitarist Kristian Kolar in organist Tadej Lorenčič. Da smo lahko delili luč veselja in da lahko vseskozi uresničujemo svoj glasbeni namen, se najlepše zahvaljujemo tudi matičnemu društvu in še prav posebej naši predsednici Kseniji Pirš.

Kot »razpršene ovčke na gmajnici« so bili z nami tudi mnogi nevidni soustvarjalci naše letošnje zgodbe. Vsem skupaj in vsakemu posebej namenjam prisrčno zahvalo, da nam je bilo dano pripraviti tako doživeto božično zgodbo.

Z asertivno komunikacijo do vzajemnega spoštovanja in nepozabnega potepanja po Krasu

Mag. Barbara Donik, Klara Ramovš, Ksenija Pirš

»PRAVI TEST ODRASLOSTI JE SEBE SPREMENITI V ČLOVEKA, S KATERIM JE LAHKO ŽIVETI.«
L. PARROT

V zahvalo za sodelovanje pri uresničevanju poslanstva in nalog regijskega strokovnega DMSBZT Maribor smo se želeli zahvaliti aktivnim članicam in članom društva, ki smo jih povabili na popotovanje v soboto, 23. novembra, ko smo se odpravili na Kras, kjer smo preživeli poučen, predvsem pa prijeten dan z nam drago predavateljico Klaro Ramovš.

Izpred društva smo se v zgodnjih jutranjih urah odpeljali proti Primorski na Kras. Za varen in udoben prevoz je poskrbel Igor Robert Roj, ki je na poti poskrbel za dobro vzdušje in marsikatero šalo, ob kateri smo se dodobra nasmejali.

S predavateljico smo se srečali v Pršutarni Ščuka, kjer je sledil sprejem, kraški zajtrk ter voden ogled domačije in pršutarne. Nato smo se odpravili do Hostla Pliskovica, kjer je potekala izjemna učna delavnica **Z asertivno komunikacijo do vzajemnega spoštovanja**.

Spoznava smo, da težave, ki jih imamo pri delu, v kar 80 % izvirajo iz neučinkovite medosebne komunikacije. Ozaveščali smo, da je treba vlogo, ki nam je dodeljena, odigrati po najboljših močeh in prevzeti odgovornost za to, da v vsakem trenutku ohranjamo medsebojno spoštovanje.

Kraško kosilo Gostišča Ukmar iz Dutovelj smo si postregli po domače, v hostlu, ki je ohranil prvine kraške hiše. Pred nadaljevanjem delavnice smo si ogledali še kamnoseško delavnico in izdelke umetnostne obrti.

Na primerih v okviru učne delavnice smo spoznali komunikacijski odziv zdravo samozavestnega človeka, ki ga zaznamuje optimizem in orientacija k samemu sebi in k rešitvam ter primeren odnos do lastnih napak in napak drugih.

Spoznava smo tehnike asertivnosti, kot so dejavno poslušanje, tehnika pokvarjene plošče, zameglitev, govornica telesa, pozitivni notranji dialog, kdaj in kako reči ne, izvedljiv kompromis, izpoved (neprijetnih) občutkov ...

V poznih popoldanskih urah smo se poslovili in polni vtisov odpravili proti Mariboru.

Hvala vsem, ki ste sobotni dan namenili za osebno rast in druženje. Bil je nepozabno!

Jesenska strokovna ekskurzija DMSBZT Koper v Maribor

Cvetka Lorger Rekić

Članice DMSBZT Koper smo se v jesenskem času, v času martinovanj, odpravile na 2-dnevno strokovno ekskurzijo v Maribor, pot pa nadaljevale še malo dlje do Goriškega, Dobrovnika in Lendave.

Na stolpu Vinarium, Lendava
(Fotografija: Aleš Jenuš)

Zbrale smo se 8. novembra zjutraj v Kopru in se odpeljale proti Mariboru. Tam nas je pričakal lokalni vodnik Aleš in nas popeljal na ogled mesta. Na zelo zanimiv in duhovit način nam je predstavil bogato zgodovino mesta, ogledale smo si precej znamenitosti, ki so močno vplivale na mesto v preteklosti in seveda vplivajo na mestni utrip tudi danes.

Ogledale smo si znamenito frančiškansko cerkev s samostanom, sinagogo in Židovski stolp, Glavni trg z rotovžem in kužnim znamenjem, Vodni stolp, Hišo stare trte z več kot 400 let staro trto, najstarejšo na svetu.

Po končanem ogledu mesta smo se odpravile proti UKC Maribor, kjer nas je prijazno sprejela Hilda Rezar, pomočnica direktorja UKC Maribor za zdravstveno nego, s svojimi sodelavkami. Pripravile so krajšo predstavitev UKC, njihov način dela, nato pa so nas popeljale tudi na ogled prenovljenih prostorov urgentnega centra ter oddelka za onkologijo. Tam nas je navdušila mlada zdravnica, ki nam je predstavila aparat za obsevanje ter posebne načine priprav bolnika na obsevanje, pri tem pa je izžarevala ogromno voljo do svojega dela in pozitivno energijo. Želeli bi si več takih sodelavcev v zdravstvenih ustanovah, kot je ona.

Po ogledu UKC in poznem kosilu smo nadaljevale pot do 2. Gimnazije Maribor, kjer nas je čakal ogled predstave Figarova svatba, znane kot najbolj revolucionarne komedije v svetovni literaturi, zdaj predelane v mladostno glasbeno komedijo. Uprizorili so jo mladi nardarjeni ustvarjalci, večinoma gimnazijci, pod odličnim strokovnim vodstvom. S svojo predstavo so nas navdušili, zato upamo, da bo še kdaj v prihodnosti priložnost ogledati si kakšno njihovo predstavo.

Sledil je prosti večer za sprehod po mestu in počitek.

Naslednji dan smo se po zajtrku odpravile do Goriškega na ogled največjega gradu na Slovenskem. Lokalna vodnica nam je predstavila zgodovino gradu in nas popeljala po hodnikih in sobanah, kjer so na ogled razstave lokalnih znamenitosti.

Sledila je pot do Dobrovnika in obisk tropskega vrta By Ocean Orchids. Pred vstopom v tropski vrt nas je čakalo prijetno presenečenje, okusna malica (domači rogljički), ki smo jo poplaknili s kozarčkom vina. Nato je prišel na vrsto ogled tropskega vrta, ki se razprostira na 1500 m². Vodnik nam je na zelo duhovit način predstavil tropske rastline, kot so kava, poper, papaja, vanilija, ananas, banane. Ogled se je zaključil v prodajno-razstavnem prostoru, kjer smo lahko občudovali raznobarne orhideje, kar nekaj se jih je z nami odpravilo na pot proti Kopru.

Sledila je pot proti Lendavi in razglednemu stolpu Vinarium, kjer smo z vrha stolpa občudovali razgled na štiri države. Pod stolpom smo bile priča prihodu sv. Martina in krstu mošta, ogledale pa smo si tudi sejmsko ponudbo, ki je bila zelo privlačna in okusna.

Strokovno ekskurzijo smo zaključile s poznim kosilom v domači gostilni, kjer so nam prijazno ponudili lokalne dobrote in kozarček žlahtne kapljice. Tako smo se zadovoljne, polne lepih vtisov odpravile proti domu, kamor smo prispele v poznih večernih urah.

Pridobivanje medkulturnih
kompetenc skozi izobraževanje v
zdravstveni negi
ERASMUS+ KA2 – projekt
»BENEFITS«

Mirko Prosen

Udeleženci uvodnega sestanka projekta (Fotografija: projekt BENEFITS)

Fakulteta za vede o zdravju Univerze na Primorskem je kot projektna partnerica vstopila v ERASMUS+ KA2 projekt z naslovom »Boljše in učinkovitejše izobraževanje v zdravstveni negi za razvoj transkulturnih veščin« (angl. *Better & Effective Nursing Education for Improving Transcultural Nursing Skills*) in akronimom BENEFITS. Na uvodnem sestanku projekta v Istanbulu decembra 2019 so bili narejeni prvi koraki k začetku projekta.

Medkulturne kompetence zaposlenih v zdravstveni negi so ključne za nudenje učinkovitih in kulturno odzivnih zdravstvenih storitev, preprečevanje neenakosti v zdravju, zatiranje rasizma ter tudi za izboljševanje zadovoljstva pacientov in izidov zdravljenja (Repo et al., 2017). Danes vemo, da je pridobivanje medkulturnih kompetenc dolgotrajen proces, odvisen od osebnih ter številnih drugih dejavnikov kulturnega oziroma socialnega okolja, ki mu posameznik pripada. Med drugim, ko govorimo o zdravstvenih delavcih, tudi od vsebinske in didaktične opredelitve izobraževalnega programa, v katerega je bodoči zdravstveni delavec vključen. Dejstvo je, da je vsakršno izobraževalno okolje odlična priložnost za razvijanje medkulturnih kompetenc, vendar pa ni vseeno, kakšno strategijo izobraževanja pri tem uberemo. Strategije poučevanja in učenja o medkulturnosti so namreč zelo raznolike, vsem pa mora biti skupno to, da poskušajo najprej spodbuditi kulturno zavedanje ter na ta način začeti s procesom razvoja medkulturnih kompetenc (Prosen, 2015, 2018; Prosen et al., 2017).

Skupaj z vodilnim partnerjem iz Turčije ter projektnimi partnerji iz Turčije, Belgije, Španije, Češke, Madžarske ter Slovenije želimo v tri leta trajajočem projektu (september 2019–avgust 2022) predvsem razviti in implementirati kurikulum z učnimi vsebinami o medkulturnosti v dodiplomske študijske programe zdravstvene nege. Projekt vključuje številne znanstvenoraziskovalne aktivnosti, med drugim raziskavo mešanih metod, petdnevni mednarodni izobraževalni program za študente zdravstvene nege s področja medkulturnosti,

pilotno testiranje in evalvacijo implementiranega kurikula ter pripravo pedagoških orodij za učitelje. V raziskovalni tim projekta na Univerzi na Primorskem, Fakulteti za vede o zdravju so vključeni **doc. dr. Sabina Ličen**, **doc. dr. Igor Karnjuš**, **viš. pred. Urška Bogataj** in **doc. dr. Mirko Prosen**.

Literatura:

Prosen, M., 2015. *Introducing Transcultural Nursing Education: Implementation of Transcultural Nursing in the Postgraduate Nursing Curriculum. Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 174. pp. 149–155.

Prosen, M., 2018. *Developing cross-cultural competences: for ensuring health and healthcare equality and equity. Obzornik zdravstvene nege*, 52(2), 76–80.

Prosen, M., Karnjuš, I. & Ličen, S., 2017. *Razvijanje medkulturnih kompetenc med študenti zdravstvene nege. In: S. Rutar, et al., eds. Vidiki internacionalizacije in kakovosti v visokem šolstvu. Koper: University of Primorska Press, pp. 139–153.*

Repo, H., Vahlberg, T., Salminen, L., Papadopoulos, I. & Leino-Kilpi, H., 2017. *The Cultural Competence of Graduating Nursing Students. Journal of Transcultural Nursing*, 28(1), 98–107.

NAGRADNA KRIŽANKA TOSAMA d. o. o.

Nagrajenke nagradne križanke Tosama d. o. o. decembrske številke Utripa so:

*Alenka Mitendorfer, 6000 Koper
Veronika Škerget, 9000 Murska Sobota
Katja Kralj Serša, 1225 Lukovica
Martina Kovač, 3272 Rimske Toplice
Marjanca Rebec, 6230 Postojna*

Geslo oz. pravilna rešitev nagradne križanke se glasi:

DARILO OTROŠKI KOŽI.

Nagrade bomo izžrebanim poslali po pošti.

Dan odprtih vrat v Šolskem centru Nova Gorica

Nives Kragelj Benedetič, Gimnazija in zdravstvena šola Nova Gorica

Prava izbira poklica je za vsakega učenca, ki zaključuje osnovno šolo, pomembna naloga. Zato smo 5. 12. 2019 v Šolskem centru Nova Gorica odprli svoja vrata. Na Gimnaziji in zdravstveni šoli smo prikazali nekaj aktivnosti, ki se jih dijaki med šolanjem naučijo.

V prvem delu sta učiteljici zdravstvene nege v razgovoru z dijakinjami pripravili uvodno predstavitev o pomembnih značilnostih naše šole. Dijaki se izobražujejo v dveh programih – triletni program bolničar-negovalec ter štiriletni program tehnik zdravstvene nege. Prav tako imajo dijaki možnost iz-

rednega nadaljevanja šolanja za tehnika zdravstvene nege ali 3 + 2. V zadnjih letnikih programov bolničar-negovalec in tehnik zdravstvene nege imajo možnost spoznavanja zdravstvene nege v treh različnih evropskih državah v sklopu izmenjave Erasmus+. Izkušnje, ki jih v tujini pridobijo, so neprecenljive. Poleg opravljanja praktičnega dela spoznavajo kulturo in običaje države, spletajo nova poznanstva, ki nemalokrat postanejo prijateljstva. Na gimnaziji in zdravstveni šoli imamo vzpostavljen zelo dober tutorski sistem, pri katerem si dijaki pomagajo med seboj. Dijaki, ki so na določenem področju močnejši, pomagajo šibkejšim. Ob tem oba dijaka pridobita veliko. Prvi prejme ponovno razlago snovi, dijak, ki sovrstnika poučuje, pa tudi sam utrjuje svoje znanje. Raziskave kažejo, da s poučevanjem drugega tudi sami snov dlje pomnijo. Na šoli spodbujamo neformalno pridobivanje znanja. Dijakom nudimo vključitev v prostovoljno delo. Samostojno se odločajo za ustanove, kjer želijo delo opravljati. Večina se odloča za domove ostarelih, pa tudi ustanove za otroke

s posebnimi potrebami, vrtce ipd. Tako poleg šolanja pridobijo veliko znanja tudi zunaj šolskih klopi. Komunikacija in socialne veščine, ki jih pridobivajo, pa uporabljajo v vsakodnevem življenju, predvsem pa v kliničnem okolju.

Ob koncu pestre predstavitve je zapel pevski zbor prvih letnikov zdravstvene šole, ki se je ravno za to priložnost naučil pesem, ravnateljica pa je tako osnovnošolce kot starše povabila na delavnice. Dijaki, ki so se na delavnice pripravili, so predstavili delčke v mozaiku njihovega znanja. Sodelovali so dijaki od prvega do tretjega letnika, tako so bile predstavljene vse ravni šolanja. Predstavljeni so bili tako strokovni predmeti zdravstvene nege kot splošni predmeti ter obšolske dejavnosti, ki potekajo na šoli.

Večer je potekal zelo sproščeno. Osnovnošolci in njihovi starši so šolo zapustili z veliko koristnimi informacijami, ki jim bodo pomagale pri odločitvi za vpis v srednjo šolo.

Utrinki s predstavitev (Fotografije: Tjaša Šapla Troha)

Igre s kakovostjo – ko nekaj postane kakovost, čeprav to ni

Jože Lavrinec

No, pa smo dočakali! Ne ravno konkurenco, pač pa možnost spodnašanja tal vse preveč popularni prehrani z nizko vsebnostjo ogljikovih hidratov. Ta možnost, čeprav ni najbolj strokovna, je še toliko boljša, ker prihaja iz ust mnenjskih voditeljev, pardon, blogerjev, ki so začeli promovirati prehrano z »visokokakovostnimi ogljikovimi hidrati«.

Tako je! Vedno več blogerjev deli živila na visoko- in nizkokakovostne ogljikove hidrate. Pri tem živila opisujejo kot zdrava ali kot nezdrava in pri tej delitvi, tipično, ne uporabljajo empiričnih definicij za ena ali druga. In ne, kar je spet tipično za blogerje, s temi delitvami sploh ne poskušajo konkurirati kemikom ter na novo razdeliti ogljikohidratne molekule, glede na kakšen njihov doslej prikrit vpliv na zdravje, ampak z ogljikovimi hidrati preprosto označujejo prehranske vire ogljikovih hidratov. To pomeni, da so pomešali cele hruške z jabolčnimi krlji in vse skupaj ponujajo kot svežo zelenjavo. No, ne ravno dobesedno, v prispodobil! Le kdo bo pisal dolga čreva v slogu »ogljikohidratna živila, bogata s prehranskimi vlakninami, vitamini in minerali, če pa lahko zapišemo samo »ogljikovi hidrati visoke kakovosti«. In kdo bi pisal »rafinirana ali prečiščena ogljikohidratna živila«, ko pa dandanes potrošnik skorajda išče nekaj prefinjenega, pa čeprav samo po imenu. Če pa ta ista živila poimenujemo opisno kot »ogljikohidratna živila, osiromašena ostalih naravnih hranil«, pa nastane poimenovanje z negativnim prizvokom, ki naj ga po mnenju nekaterih psihologov raje ne bi uporabljali (verjetno, ker preveč naravnost opiše kakovost takšnega živila). Torej se bomo znova zatekli k poenostavitvi in jih opisali kot »ogljikovi hidrati nizke kakovosti«.

Nekdaj je bilo preprosto. Energijski vnos je bil predpisan, priporočen, in ker so bila beljakovinska živila draga, je bil priporočen tudi minimalni beljakovinski vnos. Potem pa kakor kdo in kakor kako. Toda ko so se sredi 60. let preteklega stoletja pojavile prve trditve, da so prehranske maščobe pravi sovražnik človeške populacije (Keys, et al., 1965), je šlo s »službenim« zmerjanjem maščob samo še navzdol. Logično, da se je krepilo poudarjanje »neškodljivosti« ogljikovih hidratov, ob čemer smo morali prav vsi pozabiti na modrost naših starih, da »česar je preveč, še s kruhom ni dobro«. Ker pojav debelosti, pa povišanega serumskega holesterola ter s tem povezanih obolenj ni odvisen izključno od pretiravanja z enim samim hranilom, je skoraj vseeno, kateremu energijskemu hranilu dajemo prednost, dokler ne ogrozimo uživanja drugih energijskih hranil in dokler zagotavljamo optimalen vnos vseh ostalih hranil. A še to velja le toliko časa, dokler je energijski vnos vsaj približno uravnotežen s porabo. To pa že dolgo ni več tako zelo samoumevno. Že bežni statistični podatki povedo, da so se v zadnjih 50 letih spremenili pogoji dela in se je posledično zmanjšala povprečna energijska poraba, a je sočasno krepko narasel povprečni energijski vnos. Razlike znašajo okoli 600 kcal, kar

se pač mora nekje poznati. Postali smo energijsko razsipni, jemo preveč, trošimo premalo! Seveda so večne bitke z odvečnimi kilogrami le ena plat zgodbe.

Naslanjajoč se na (danes vemo: hudo zgrešeno) zgodbo o absolutni škodljivosti maščob so nastajala prehranska priporočila, ki so opisovala dokaj visok še dovoljen vnos ogljikovih hidratov. Ja, nekateri so dovoljevali kar 60 % energijskega vnosa na osnovi ogljikovih hidratov. In ker prehranska industrija vedno ob vseh dobrih namenih prehranskih načrtovalcev zmeša štrene v svojo korist, so v vsakdanjem življenju vse visoko ogljikohidratne sheme klavarno propadle. Druga skrajnost, ki je temeljila na absolutnem poplujanju ogljikovih hidratov, ima sicer veliko zagovornikov, a tudi veliko skeptikov.

Življenje nas uči, da »je zmernost lepa čednost«, prehranske navade, ki si jih lahko ogledamo celo v živalskem svetu, pa, »da je prehranska raznolikost in pestrost gibalo uspeha«. Bitke o idealnem razmerju energijskih hranil bodo trajale in trajale. Danes vemo, da je nekdanj določenih 0,8 grama beljakovin na kilogram idealne teže premalo, vsaj v luči starajoče se populacije in upočasnjevanja sarkopeničnih procesov. In vemo, da stroga omejitev na 25 % do 30 % maščobne energije sama po sebi ni garancija varnih vrednosti serumskega lipida. In vemo, da je 55 do 65 % energije iz ogljikovih hidratov v dnevni prehrani, kakor so predpisovali nekateri, kljub vsemu pretiravanju. Danes so nekatera prehranska priporočila dokaj elastična in dovoljujejo med 40 in 55 % energije iz ogljikovih hidratov (primer: smernice prehrane American Diabetes

Association, 2014). Skratka človekova prehrana naj ne bi bila enolična ter naj bi vključevala prav vsa energijska hranila.

Ko pogledamo svet ogljikovih hidratov bližje, hitro ugotovimo, da gre za zelo kompleksen preplet neizmerno velikega števila različnih molekul. Razdelitev na sladkorje, škrob in prehranske vlaknine je samo grob poskus predalčkanja, saj ima sleherna molekula popolnoma svoje lastnosti. Ko pa se te molekule skrivajo v posamezna živila, kjer jih oplemenitijo še ostala hranila, je dilema popolna. Samo primer: sladkorje poskušamo čim bolj izločiti iz človekove prehrane. Vse v redu in prav, dokler nimamo pred seboj rdeče pese. V rdeči pesi škroba skorajda ni, je pa veliko sladkorjev. In seveda prehranskih vlaknin. Pa kalija, železa, vitamina C ... pri njej se pokaže vsa neumnost glikemičnega indeksa, ki rdečo peso uvršča nekam na sredino. In so jo zato prepovedovali »sladkorcem«, saj naj bi po zaužitju krvni sladkor hitro porasel.

Ogljikovim hidratom se pač ni mogoče izogniti. So in bodo del naše prehrane. In ker stroka ne ponuja boljše razvrstitve, bo prav prišla nestrokovna, a ljubka in domače zveneča delitev prehranskih virov na kakovostne (bogate s prehranskimi vlakninami, minerali in vitamini) in nekakovostne (revne s prehranskimi vlakninami, vitamini in minerali).

Ker pa je vseeno nizkokalorična zelenjava, so jo dovoljevali pri shujševalni kuri. Verjetno bi to lahko poimenovali »velika zmeda na krožniku in v glavi«.

Ne, stroka nima preprostega orodja, s pomočjo katerega bi lahko razdelila posamezna živila, ki vsebujejo ogljikove hidrate, na dobre in slabe, na zdrave in nezdrave. Saj vemo: ogljikovi hidrati se skrivajo v vseh škrobnatih živilih, v stročnicah, v sadju, v zelenjavi, v oreščkih in ne nazadnje tudi v zelenjavi. Bili so časi, ko je kraljeval glikemični indeks, a je ob spoznanju, da je sočasno treba upoštevati še glikemično breme, kar nekako izpuhtel v prvih jesenskih meglicah. Raziskovalci se trudijo čim boljše opisati lastnosti živil iz ogljikovih hidratov ter jih razdeliti v empirično dokazljive in ponovljive skupine. A jim za zdaj ne uspeva najbolje. Se strinjajo, da bi lahko opisali približno 20 lastnosti, a ob dobrem grupiranju še vedno padejo ob kakšni čeri.

Pa se sprehodimo skozi pomen samih ogljikovih hidratov. Nedvomno so pomemben vir energije tako za mišice kakor za možganske celice. Ne le v kliniki, temveč tudi v raziskovalnem svetu lahko poslušamo (beremo) o varčevalnem vplivu ogljikovih hidratov na beljakovine ali z drugimi besedami obveznemu trošenju beljakovin v energijske namene (najprej prehranskih in nato še telesnih), če ne poskrbimo za zadosten energijski vnos z ogljikovimi hidrati. Med poukom fiziologije se učimo, da organizem teži k čim manjši razgradnji beljakovin in čim manjši tvorbi ketonov. Čeprav pred seboj (še) nimamo absolutno razumljivega in jasnega argumenta, se le tako izraža presnovna homeostaza. In potem še nekaj, na kar pogosto pozabljamo, ker je fizično daleč od oči. Mikrobiota in vpliv ogljikovih hidratov nanjo! Na tem področju se znanje hitro povečuje, in če bi že človek lahko živel samo od ketonskih teles, naše predrage črevesne bakterije ne morejo.

Ko se končno ozremo še k številnim brezenergijskim hranilom, k vitaminom, mineralom in plejadi različnih učinkovin, ki sestavljajo naravna živila iz ogljikovih hidratov, se je tem živilom treba prikloniti. Z vsem spoštovanjem in z veliko ponižnostjo. Ogljikovim hidratom se pač ni mogoče izogniti. So in bodo del naše prehrane. In ker stroka ne ponuja boljše razvrstitve, bo prav prišla nestrokovna, a ljubka in domače zvoneča delitev prehranskih virov na kakovostne (bogate s prehranskimi vlakninami, minerali in vitamini) in nekakovostne (revne s prehranskimi vlakninami, vitamini in minerali). O posledicah, pozitivnih ali celo negativnih, pa se bomo spraševali enkrat v prihodnosti. Nekako čez pet ali deset let, ko bomo mogoče imeli v rokah tudi kakšno z dokazi in empiričnimi modeli podprto orodje. In le upamo lahko na najboljše.

Literatura:

Keys, A., Anderson, J.T. & Grande F., 1965. Serum cholesterol response to changes in the diet: IV. Particular saturated fatty acids in the diet. *Metabolism*;14(7), pp. 776–787.

Še nekaj virov:

Harasym, J., Oledzki, R., 2018. Comparison of conventional and micro-wave assisted heating on carbohydrate content, antioxidant capacity and postprandial glycemic response in oat meals. *Nutrients*; 10(2), pp. 207.

Johnston, BC., Kanters, S., Bandayrel, K., et al., 2014. Comparison of weight loss among named diet programs in overweight and obese adults: a meta-analysis. *JAMA*; 312(9), pp. 923–933.

Katz, DL. & Meller, S., 2014. Can we say what diet is best for health? *Annual Review of Public Health*; 35, pp.83–103.

OBVESTILO

Če ne želite prejemati Utripa v papirni obliki, ker ga prebirate preko spletne strani Zbornice – Zveze, nam to sporočite na e-naslov:
clanarina@zbornica-zveza.si

Uredništvo

Medicinske sestre ključne za razumevanje potreb pacienta

Šefik Salkunić

Kakovostna in celostna obravnava pacientov je za zaposlene v zdravstveni negi, ki smo vsestranski koordinatorji procesa zdravstvene nege, poklicno področje s številnimi izzivi. Za razumevanje potreb pacientov smo samostojni in odločilni strokovnjaki.

Čar poklica medicinske sestre je prav ta, da se dotakne življenja človeka, hkrati pa se njegova zgodba dotakne nje same. Medsebojna življenjska sinergija.

Velikokrat smo prvi v vrsti deležni pritožb in kritik, vendar je pri tem pomembno, da ohranimo sočutje in empatično razumemo bolnega, odvisnega od tuje pomoči. Ni preprosto, vendar je empatija po mnenju veliko avtorjev, ki to zmožnost preučujejo, sposobnost, živeti se v občutja in vedenja druge osebe, pri čemer ga razumemo in se primerno odzovemo. Poslanstvo, ki so ga deležni le redki.

Malo je treba, da smo motivirani za delo, če izhajamo iz tega razumevanja. Seveda nas sleherna pohvala, ki jo izreče pacient, svojec ali celo nadrejeni, pomembno podpre pri naših prizadevanjih.

Ob tem pa se poraja vprašanje, koliko smo pripravljeni sprejeti kritiko in pohvalo, ali ju znamo slišati in se nanju primerne odzvati? Bistvo našega dela ni pričakovanje, temveč trden namen, strokovni pristop in sodelovanje s pacientom za najboljše možne izide obravnave. Medicinska sestra ima za to moč in znanje.

Znati poslušati, slišati in videti drugega, medsebojno komunicirati brez sodb. Ob aktualnih pogovorih v delovnih timih o

kompetencah in aktivnostih se vprašajmo, ali smo pripravljeni sprejeti kot človeka tudi sodelavca? Kdo od zaposlenih bo pacientu ponudil topel kakav ali čaj, pač ne sme biti vprašanje.

Za pacienta narediš, kar je mogoče, kar znaš in za kar si usposobljen, saj nikoli ne veš, kdaj boš pacient ti ali tvoji bližnji. Dobro se z dobrim vrača.

Ravnaj z drugimi tako, kot bi si želel, da drugi ravnajo s tabo. Želimo, da se nam kakovostna zdravstvena nega povrne. Želimo preveč? Če delamo dobre stvari v življenju, s tem prispevamo k boljšemu svetu, povečujemo moč dobrega in izničujemo intenzivnost slabega. Sprejmimo, da ima vsakdo moč delati dobro, povečevati in razvijati osebno kakovost, s katero pušča sledi.

Če želimo razvijati kakovost zdravstvene nege, je pomembno, da posvečamo pozornost pacientom in drug drugemu ter pravim stvarim. Če želimo biti del sprememb, jih sprejmimo in pojdimo v tok z njimi. Razumimo jih kot priložnosti in občutili bomo veselje, ki ga ponuja delo s pacienti. Bodimo luč upanja tistim, ki to potrebujejo. Za to smo poklicani in neprecenljivi.

Ne potrebujete uniforme, da bi se dokazovali z delom. Bodite to, kar ste. Le od vas je odvisno, kakšno zgodbo pišete. Naj bo spodbujajoča. Bodite zgled. In bodite najprej vi takšni, kakršni želite, da so drugi. Bodite ponosni na poslanstvo medicinske sestre!

								USTAVLJANJE AVTOMOBILOV S PROŠNJO ZA BREZPLAČEN PREVOZ	MORSKI PRELIV, MORSKA OŽINA	MATERINA SESTRA, UJČEVA ŽENA	LOJZE SLAK	IZPITJE PJAČE NA DUŠEK	ČRKA HEBREJSKE ABECEDE
								VRAŽNI OBESEK		9			
								ARMADA		12			11
								RASTLINSKA BODICA			SAŠA VEGRI ZMIKAVT		
								BODEČ NJIVSKI PLEVEL		7		GORSKA RASTLINA Z ROŽNATIMI CVETI	KRILO POSLOPJA
								ŠPELA KUCLER			Z. PEVSKI GLAS JAPON. ZNAMKA UR		
								STIKALO S TIPKO					
								SM. TEKAC AUNLI IT. IZDEL. GODAL (ANTONIO)				PAULA ABDUL OPERNA PEVKA CALLAS	
PRISTANIŠČE OB BISKAJSKEM ZALIVU V ŠPANJI	GRAFIČNA TEHNIKA Z DOL-BENJEM	REKA V KAZAH-STANU	ŽELODČNA RAZJEDA	NAJVIŠJI VRH PI-RENEJEV (3404m)	ČRKA GRŠKE ABECEDE	PLAČILO ZA OSKRBO V DOMU	KAR JE SPRJETO STOI-CIZEM						
SLAVJE, SLOVES-NOST	3		10						SREDOZ. OKRASNA RASTLINA ŠPANSKA PROVINCA				
NIŽJI PISAR-NIŠKI USLUŽ-BENEČ						4						MANJŠA SLIKA	RAVNA PLOŠČAD V SKA-LOVJU
PORTUG. PISATELJ (ANTONIO)					AVSTRAL. MEDVED VREČAR SODOBNIK KELTOV					HRVAŠKI OTOK GLAVNO MESTO ČEČENJE			
POVRŠINA NASPROTI PLAFONU		2	PRAZEN GOVOR PODROČJE POD KANOM						SL. REZI-SER (JOŽE) LJUBIMEC BOGINJE KIBELE				
ALAN BATES			NEM. PIS. (ANETTE) KRAJ V POLJAN. DOLINI		8		JEZIKO-SLOVEC AASEN KIS (STAR.)					IZIDOR REJČ SKRAJNI KONEC POLOTOKA	
PESNICA MAURER				UVAJAL-KA TEH. NOVOSTI STAR SLOVAN									6
NAJETA DELAVKA, PLAČANA NA DAN									IZVOD (STAR.) EDVARD KOCBEK	1			
PREDNJI DEL TELE-VIZORJA			5		ŠIRJENJE LAŽI								
AMER. PEVKA (BONNIE)					PRVI RIMSKI ZALOŽNIK				HUMO-RISTKA PUTRIH				AVTOR: KĐOR MEŠA ČRKE

OZNAČE-NE ČRKE RAZPORE-DITE V LIK	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
-----------------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Obliži Vivacare za rane in ranice

V Tosamini liniji Vivacare najdete obliže za čisto vse poškodbe kože. Z njimi boste oskrbeli ureznine in odrgnine, preprečili ali hitreje pozdravili žulje, poskrbeli, da se bodo opekline zacelile brez težav ter preprečili, da bi se ranice zmočile. Ne spreglejte obližev živahnih barv za najmlajše Vivacare Incolors in kompleta obližev s tubico medicinskega medu Vivacare mel.

Pravilne rešitve - geslo nagradne križanke nam posredujte do 20. januarja na naslov Zbornica - Zveza, Ob železnici 30 A, 1000 Ljubljana ali po e-pošti na naslov clanarina@zbornica-zveza.si in izžrebali bomo 5 nagrajencev. Med pravilnimi rešitvami bomo izžrebali 5 nagrad, ki jih prispeva Tosama d. o. o. Vrednost dveh prvih nagrad predstavlja storitev ali izdelek v okvirni vrednosti 30,00 evrov za posamezno nagrado, vrednost dveh drugih nagrad predstavlja storitev ali izdelek v okvirni vrednosti 20,00 evrov za posamezno nagrado, vrednost tretje nagrade pa predstavlja storitev ali izdelek v okvirni vrednosti 10,00 evrov.

Društvo za oskrbo ran Slovenije (DORS)

vabi na strokovno srečanje

STANDARDNI POSTOPKI OSKRBE AKUTNE IN KRONIČNE RANE,

ki bo potekalo 13. in 14. marca 2020 v Grand hotelu
Bernardin v Portorožu.

Program simpozija

Petek, 13. 3. 2020

- 7.45–8.50 Registracija udeležencev
8.55 Uvodne besede: predsednica društva DORS
Prim. dr. Tanja Planinšek Ručigaj, dr. med., svetica

- I. SKLOP Moderatorica: Vanja Vilar, viš. med. ses., dipl. ekon., ET
9.00–9.20 PREDSTAVITEV SLOVENSKE STRATEGIJE O OBRAVNAVI BOLNIKOV S KRONIČNIMI RANAMI
Dr. Zdenka Tičar, predavatelj
9.20–9.50 PREDSTAVITEV PRIPOROČIL ZA OSKRBO KRONIČNIH RAN
Vanja Vilar, viš. med. ses., dipl. ekon., ET
9.50–10.10 DEFINICIJA RANE IN TIPI CELJENJA RAN
Asist. dr. Danijela Semenič, dr. med.
10.10–10.30 FAZE CELJENJA RAN IN VPLIVI NA CELJENJE
prim. dr. Tanja Planinšek Ručigaj, dr. med., svetica
10.30–11.00 *Odmor*

- II. SKLOP Moderatorica: asist. dr. Danijela Semenič, dr. med.
11.00–11.30 PRIPRAVA DNA RANE – TIME KONCEPT
Asist. dr. Danijela Semenič, dr. med.
11.30–11.50 Ocena rane
Tadeja Krišelj, dipl. m. s., univ. dipl. org., ET
11.50–12.10 ČIŠČENJE RANE IN PREPREČEVANJE OKUŽB
Asist. dr. Danijela Semenič, dr. med.
12.10–12.30 ALI POZNAMO SODOBNE OBLOGE ZA OSKRBO RAN?
Majda Gačnik, dipl. m. s.
12.30–15.00 *Odmor za kosilo (v lastni režiji)*

- III. SKLOP Moderatorica: izr. prof. dr. Marija Petek Šter, dr. med.
15.00–15.15 GELI, Vanja Vilar, viš. med. ses., dipl. ekon., ET
15.00–15.30 ALGINATI, izr. prof. dr. Marija Petek Šter, dr. med. in
Majda Gačnik, dipl. m. s.
15.30–15.45 PENE, Jelena Stanič, dipl. m. s.
15.45–16.00 HIDROKOLOIDI, Vanja Vilar, viš. med. ses., dipl. ekon., ET
16.00–16.15 VISOKO VPOJNE OBLOGE, Frančiška Pinoza, dipl. m. s., dipl. org.
16.15–16.25 OBLOGE S KOLAGENI, Hubert Tersegglav, dipl. zn.

- 16.25–16.45 OBLOGE Z MEDOM, prim. dr. Tanja Planinšek
Ručigaj, dr. med., svetica
16.45–17.00 TERAPEVTSKE OBLOGE, Hubert Tersegglav, dipl. ZN
17.00–17.30 POVZETEK VSEBIN, prim. dr. Tanja Planinšek
Ručigaj, dr. med., svetica

- 17.30–18.15 OBČNI ZBOR DRUŠTVA DORS

- 19.00 VEČERJA (*Grand hotel Bernardin*)

Sobota, 14. 3. 2020

- 8.30–9.00 Registracija udeležencev

- IV. SKLOP moderatorica: Majda Gačnik, dipl. m. s.
9.00–9.10 BIOCELULOZNE OBLOGE, prim. dr. Tanja Planinšek
Ručigaj, dr. med., svetica
9.10–9.20 AKRILATNE OBLOGE, Milanka Markelič, viš. med. ses.
9.20–9.30 PRŠILA ZA POSPEŠEVANJE CELJENJA RAN, prim.
dr. Tanja Planinšek Ručigaj, dr. med., svetica
9.30–9.40 POLIMERNA MEMBRANA Z AKTIVNIMI
UČINKOVINAMI, Kliment Dajoski, dr. med.
9.40–9.50 OBLOGE Z JODOM, Anita Jelen, mag. zdr. nege, ET, QM
9.50–10.20 OBLOGE S SREBROM, prim. dr. Tanja Planinšek
Ručigaj, dr. med., svetica
10.20–10.30 OBLOGE S KLOORHEKSIDINOM, Anita Jelen, mag. zdr.
nege, ET, QM
10.30–11.00 *Odmor*

- V. SKLOP moderatorica: prim. dr. Tanja Planinšek Ručigaj, dr.
med., svetica
11.00–11.10 OBLOGE Z OGLJEM, Kliment Dajoski, dr. med.
11.10–11.20 OBLOGE S PHMB, Justina Somrak, viš. med. ses.
11.20–11.30 NATRIJEV HIPOKLORID IN HIPOKLORNA KISLINA,
Irena Jovišič, dipl. m. s.
11.30–11.40 GELIRAJOČE OBLOGE, Nataša Koser, dipl. m. s.
13.40–13.00 VSI VSE ZNAMO, prim. dr. Tanja Planinšek Ručigaj, dr.
med., svetica
13.00 Zaključne besede: predsednica društva DORS, prim.
dr. Tanja Planinšek Ručigaj, dr. med., svetica

Splošne informacije: Kotizacija vključno z DDV znaša 130 EUR za člana DORS, 210 EUR za nečlane, 340 EUR v primeru udeležbe zdravnika in medicinske sestre iz skupne organizacijske enote, 45 EUR za redne študente medicine in zdravstvene nege ter za upokojene zdravnike in medicinske sestre.

Kotizacijo nakažite na transakcijski račun: Društvo za oskrbo ran Slovenije, Cigaletova ulica 9, 1000 Ljubljana Številka TR: 02012 0254085451, Sklic na številko 00 002020, odprt pri NLB.

Prijave pošljite najkasneje do 8. 3. 2020 na: bajcemojca@gmail.com ali naslov društva: Društvo za oskrbo ran Slovenije, Cigaletova ulica 9, 1000 Ljubljana.

Strokovno srečanje je v postopku dodelitve licenčnih točk pri Zbornici – Zvezi in pri Zdravniški zbornici Slovenije.

Hotelska namestitve: Vile Park 3*, Hotel Histriion 4*, Grand hotel Bernardin 5*

Rezervacija sob: Rezervacijska služba Hoteli Bernardin, d. d., Tel.: 05 690 7000, E-mail: booking@h-bernardin.si, z navedbo Društvo za oskrbo ran Slovenije (DORS).

Strokovni odbor: Tanja Planinšek Ručigaj, Vanja Vilar, Anita Jelen, Majda Gačnik, Milanka Markelič, Igor Frangež

Organizacijski odbor: Mojca Bajec, Branka Kokalj, Dragica Jošar, Justina Somrak, Frančiška Pinoza, Maja Vrhovnik

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov
v rehabilitaciji in zdraviliški dejavnosti pri Zbornici –
Zvezi s podporo in sodelovanjem Združenja urologov
Slovenije

organizira izobraževanje za pridobitev

SPECIALNEGA ZNANJA S PODROČJA ZDRAVSTVENE NEGE PACIENTA Z MOTNJAMI V URINIRANJU.

Namen izobraževanja: opremiti medicinske sestre/
zdravstvenike s specialnim znanjem na področju:

- zdravstvene nege pacienta z motnjami v uriniranju (urinska inkontinenca, zapora/retenca urina in druge tovrstne motnje),
- urinske katetrizacije ženske in moškega,
- izbira in predpisovanje medicinskih pripomočkov za paciente,
- druga strokovna znanja.

Ciljni udeleženci: diplomirane medicinske sestre/
zdravstveniki zaposleni na področju urologije,
nevrologije, travmatologije, pediatrije, internistike,
patronažne dejavnosti in na drugih področjih
zdravstvene nege, kjer jim to znanje koristi.

Obseg: Izobraževanje obsega 100 ur, od tega 50 ur
teoretičnih vsebin ter 50 ur praktičnega usposabljanja.
Zaključilo se bo s pisnim in praktičnim preizkusom
znanja. Lokacija teoretičnega dela izobraževanja
in praktičnega usposabljanja bo objavljena v
podrobnejšem programu.

Čas: 3.–5. 3. 2020 in 2.–3. 6. 2020 ter praktični del
po dogovoru.

Število udeležencev: Sprejeli bomo največ 30
udeležencev, zato **prosimo za neobvezujočo
preliminarno prijavo.** Ob prevelikem številu prijav bodo
prednost imeli tisti, ki že opravljajo omenjene posege.

Cena izvedbe programa pridobivanja specialnega
znanja je 550 evrov z vključenim DDV. Cena vključuje
predavanja, klinično usposabljanje, okrepčila in pisno
gradivo ter svečano podelitev potrdil na Zbornici – Zvezi.

Preliminarne prijave sprejemamo do 20. 1. 2020
na elektronski naslov: veronika.vidmar@ir-rs.si,
dosegljivi smo tudi za dodatne informacije.

Bojana Hočevar Posavec,
predsednica strokovne sekcije

Monika Ažman,
predsednica Zbornice – Zveze

Organizator

DMSBZT Maribor

TEMA SREČANJA

SPREMEMBE NA PODROČJU STROKOVNIH SMERNIC ZA CEPLJENJE, CEPLJENJE NOSEČNIC, OBRAVNAVA PACIENTA PO UGRIZU ŽIVALI

Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija

Četrtek, 16. januarja 2020, od 16. do 19. ure v prostorih
društva, Ulica heroja Jevtiča 5, (Maribor - Melje).

Program izobraževanja

NIJZ, Območna enota Maribor
Saša Fras, dipl. m. s.
Asist. Zoran Simonovič, dr. med., spec. epidemiologije

Kotizacija, nakazilo, število udeležencev

Kotizacija znaša 50 EUR z vključenim DDV za
posameznega udeleženca. Člani Zbornice – Zveze, ki
imajo poravnane članske obveznosti, so upravičeni do
50% popusta. Kotizacija se poravna po izstavljenem
računu.

Licenčne in pedagoške točke

Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in
babiški negi in je v postopku vpisa v register strokovnih
izpopolnjevanj pri Zbornici – Zvezi.

Dodatne informacije in prijava

Prijave na strokovno izpopolnjevanje potekajo na spletni
strani Zbornice – Zveze: www.zbornica-zveza.si,
pod E-prijavnica.

Organizator

DMSBZT Maribor v sodelovanju s Sekcijo reševalcev v zdravstvu pri Zbornici - Zvezi

TEMA SREČANJA

**OBVEZNE VSEBINE:
TEMELJNI POSTOPKI
OŽIVLJANJA Z VKLJUČENIM
AED**

Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija

Petek, 24. januarja 2020 ob 8.00 uri v prostorih društva, Ulica heroja Jevtiča 5 (Maribor - Melje).

Program izobraževanja

Enodnevno strokovno izpopolnjevanje z učnimi delavnicami je namenjeno zaposlenim v zdravstveni in babiški negi. Število udeležencev je omejeno na 35.

Več o programu preberite na spletni strani društva: www.dmsbzt-mb.si

Kotizacija, nakazilo, število udeležencev

Kotizacija znaša 160 EUR z vključenim DDV za posameznega udeleženca. Člani Zbornice - Zveze, ki imajo poravnane članske obveznosti, so upravičeni do 50% popusta (plačajo 80 EUR z vključenim DDV), razliko do polne cene pa društvo krije iz lastnih sredstev oziroma iz naslova plačanih članarin.

Licenčne in pedagoške točke

Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babiški negi in je usklajen z obveznimi vsebinami, ki jih mora vsebovati strokovno izpopolnjevanje za izpolnjeni pogoj obveznih vsebin s področja TPO v licenčnem obdobju.

Dodatne informacije in prijava

Prijave na strokovno izpopolnjevanje potekajo na spletni strani Zbornice - Zveze: www.zbornica-zveza.si, pod E-PRIJAVNICA.

Organizator

Sekcija medicinskih sester v promocii zdravja in zdravstveni vzgoji,
Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v družinski medicini in
Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pulmologiji

TEMA SREČANJA

**31. januar - DAN BREZ
CIGARET**

Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija

31. 1. 2020, Ljubljana,
Kristalna palača - BTC
Registracija: od 8.00 do 8.50

Program izobraževanja

Strokovno izobraževanje je namenjeno vsem zaposlenim, ki se pri svojem delu srečujejo s preventivo nekajenja, svetovanjem opuščanja kajenja ali zmanjševanjem škode na vseh ravneh zdravstvenega varstva - primarni, sekundarni in terciarni.

Kotizacija, nakazilo, število udeležencev

Kotizacija z DDV je enotna in znaša 90 EUR. Vključuje prehrano med odmori in zbornik strokovnih prispevkov. Kotizacijo nakažite na transakcijski račun Zbornice - Zveze št. 02015-0258761480, sklic na številko 0232-31012020. Upokojenci in študenti kotizacije ne plačajo.

Licenčne in pedagoške točke

Program je v postopku vpisa v register strokovnih izpopolnjevanj in vrednotenja pedagoških in licenčnih točk pri Zbornici - Zvezi.

Dodatne informacije in prijava

Na strokovno izobraževanje se lahko prijavite z e-prijavnico na spletni strani Zbornice - Zveze: www.zbornica-zveza.si. Dodatne informacije: sekcijapzvv@gmail.com, barbara.bukovnik@gmail.com, marusy.ahacic@gmail.com.

Organizator

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endoskopiji in gastroenterologiji

TEMA SREČANJA

**UČNA DELAVNICA:
PERKUTANA ENDOSKOPSKA
GASTROSTOMA**

Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija

Ponedeljek, 3. februar 2020,
Zbornica - Zveza, Ob železnici 30a,
seminarski prostor, klet.
Čas trajanja od 15.00 do 18.30
Registracija ob 15.00

Program izobraževanja

Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si.

Kotizacija, nakazilo, število udeležencev

Kotizacija znaša 120 € z DDV, članom Zbornice - Zveze, ki imajo plačane vse obveznosti, se prizna 50% popust, kotizacija znaša 60 € z DDV. Znesek nakažite na transakcijski račun Zbornice - Zveze 02015-0258761480, sklic 0218-03022020.

Licenčne in pedagoške točke

Program je v postopku vrednotenja za licenčne in pedagoške točke pri Zbornici - Zvezi.

Dodatne informacije in prijava

Število udeležencev je omejeno na 30 oseb. Prijava na izobraževanje poteka preko e-prijavnice na spletni strani Zbornice - Zveze. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in licenčno številko. Dodatne informacije: petrinec.marija@gmail.com

Organizator

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v urgenci

TEMA SREČANJA

4. STROKOVNO SREČANJE TRIAŽNIH MEDICINSKIH SESTER/ZDRAVSTVENIKOV

Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija

Četrtek, 6. februar 2020
G Design Hotel, Tržaška cesta 330,
1000 Ljubljana
Registracija udeležencev
med 8.00 in 9.00

Program izobraževanja

Na strokovnem srečanju medicinskih sester/zdravstvenikov, ki izvajajo manchestrsko triažo, bomo predstavili kriterije s področja nevrologije, novosti MTS, zanimive primere, izzive in izkušnje, s katerimi se srečujemo v vsakdanji praksi. Program bo objavljen na spletnih straneh Z – Z.

Kotizacija, nakazilo, število udeležencev

Kotizacija z DDV znaša 190 € (članom ZZBNS, ki imajo poravnane članske obveznosti, se prizna 50% popust in znaša 95 €). Kotizacijo nakažite na TR – NLB, posl. Tavčarjeva 7, Ljubljana, Z – Z, št.: 02015 – 0258761480, sklic na stroškovno mesto 00 0224 - 06022020, s pripisom Sekcija MS in ZT v urgenci.

Licenčne in pedagoške točke

Vloga za pridobitev licenčnih in pedagoških točk za vpis strokovnega srečanja v register strokovnih izpopolnjevanj je bila oddana na Zbornico – Zvezo.

Dodatne informacije in prijava

Prijave z e-prijavnico na spletni strani Zbornice – Zveze. Dodatne informacije pri Majdi Cotic Anderle na e-naslovu: majda.cotic@gmail.com ali tel. 041 896 884.

Organizator

DMSBZT Ljubljana

TEMA SREČANJA

ŠOLA PROTI BOLEČINI V KRIŽU

Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija

Petek, 7. 2. 2020 Ljubljana, DMSBZT Ljubljana, Poljanska 14.
Začetek ob 15. uri.
Registracija udeležencev bo potekala od 14.45 do 15.00.

Program izobraževanja

Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si.

Kotizacija, nakazilo, število udeležencev

Kotizacija znaša 20 € z vključenim DDV. Člani Zbornice – Zveze, ki imajo poravnane članske obveznosti, so upravičeni do 50% popusta (plačajo 10 € z vključenim DDV). Za člane DMSBZT Ljubljana NI KOTIZACIJE in se krije iz lastnih sredstev oziroma iz naslova plačanih članarin.

Licenčne in pedagoške točke

Program izobraževanja je v postopku vrednotenja licenčnih in pedagoških točk pri Zbornici – Zvezi.

Dodatne informacije in prijava

Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (plačnik/zavod, davčna številka, številka članske izkaznice, številka licence) do 29. 10. 2019 oziroma do zasedenosti mest. Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) – irma.kiprijanovic@gmail.com

Organizator

DMSBZT Maribor

TEMA SREČANJA

KAKOVOST IN VARNOST V ZDRAVSTVU: OBVEZNE IN PRIPOROČENE VSEBINE

Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija

Petek, 14. februarja 2020, ob 8. uri v prostorih društva, Ulica heroja Jevtiča 5 (Maribor - Melje)

Program izobraževanja

Program je v celoti objavljen na spletni strani Zbornice – Zveze: www.zbornica-zveza.si.

Kotizacija, nakazilo, število udeležencev

Kotizacija znaša 120 EUR z vključenim DDV za posameznega udeleženca. Člani Zbornice – Zveze, ki imajo poravnane članske obveznosti, so upravičeni do 50% popusta (plačajo 60 EUR z vključenim DDV), razliko do polne cene pa društvo krije iz lastnih sredstev oziroma iz naslova plačanih članarin.

Licenčne in pedagoške točke

Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babiški negi ter je usklajen z obveznimi vsebinami, ki jih mora vsebovati strokovno izpopolnjevanje za izpolnjeni pogoj obveznih vsebin s področja »kakovost in varnost v zdravstvu« v licenčnem obdobju.

Dodatne informacije in prijava

Prijave na strokovno izpopolnjevanje potekajo na spletni strani Zbornice – Zveze: www.zbornica-zveza.si, pod E-prijavnica.

Organizator

DMSBZT Ljubljana
TEMA SREČANJA
TEMELJNI POSTOPKI OŽIVLJANJA Z VKLJUČENIM AED
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Ponedeljek, 17. 2. 2020 DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14 Začetek ob 8.30 Registracija udeležencev od 8.00 do 08.30
Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si .
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija z DDV znaša 160 €. Člani Zbornice – Zveze, ki imajo poravnane članske obveznosti, so upravičeni do 50 % popusta (plačajo 80 € z vključenim DDV), razliko do polne cene pa društvo krije iz lastnih sredstev oziroma iz naslova plačanih članarin.
Licenčne in pedagoške točke
Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babiški negi in oskrbi in je usklajen z obveznimi vsebinami. Ovrednoten je z licenčnimi in pedagoškimi točkami pri Zbornici – Zvezi.
Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustov-med-sester-lj.si do 10. 2. 2020 oziroma do zasedenosti mest (32). Dodatne informacije: Irma Kiprijanović (041 754 695) – irma.kiprijanovic@gmail.com

Organizator

DMSBZT Ljubljana
TEMA SREČANJA
KAKOVOST IN VARNOST V ZDRAVSTVU – OBVLADOVANJE Z ZDRAVSTVOM POVEZANIH OKUŽB: MODUL LICENCA
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Četrtek, 20. 2. 2020 Predavalnica Uradnega lista, Dunajska cesta 167, Ljubljana Začetek ob 08.00 uri Registracija udeležencev bo potekala od 07.30 do 08.00 ure.
Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si .
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija za udeležbo na strokovnem izpopolnjevanju znaša 120 EUR z vključenim DDV za posameznega udeleženca. Člani Zbornice – Zveze, ki imajo poravnane članske obveznosti, so upravičeni do 50% popusta (plačajo 60 EUR z vključenim DDV), razliko do polne cene pa društvo krije iz lastnih sredstev.
Licenčne in pedagoške točke
Program je ovrednoten z licenčnimi in pedagoškimi točkami pri Zbornici - Zvezi.
Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustov-med-sester-lj.si do 14. 2. 2020 oziroma do zasedenosti mest (60). Dodatne informacije: Irma Kiprijanović (041 754 695) – irma.kiprijanovic@gmail.com

Organizator

DMSBZT Ljubljana
TEMA SREČANJA
OBVEZNA IN PRIPOROČENA VSEBINA: ZAKONODAJA S PODROČJA ZDRAVSTVA, MODUL LICENCA
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Petek, 21. 2. 2020, v predavalnici Uradnega lista Ljubljana, Dunajska cesta 167, Ljubljana. Začetek ob 8.00 Registracija udeležencev od 7.30–8.00
Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si .
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija za udeležbo na strokovnem izpopolnjevanju znaša 120 EUR z vključenim DDV za posameznega udeleženca. Člani Zbornice – Zveze, ki imajo poravnane članske obveznosti, so upravičeni do 50% popusta (plačajo 60 EUR z vključenim DDV), razliko do polne cene pa društvo krije iz lastnih sredstev.
Licenčne in pedagoške točke
Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babiški negi ter oskrbi in je usklajen z obveznimi vsebinami ter je v postopku vrednotenja licenčnih in pedagoških točk pri Zbornici - Zvezi.
Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si do 15. 2. 2020 oziroma do zasedenosti mest (80). Dodatne informacije: Irma Kiprijanović (041 754 695) – irma.kiprijanovic@gmail.com

Organizator

DMSBZT Ljubljana

TEMA SREČANJA

**OBRAVNAVA BOLNIKOV
Z BOLENJEM ŠČITNICE
NA KNM (KLINIKI ZA
NUKLEARNO MEDICINO)**

Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija

Četrtek 27. 2. 2020 v prostorih
DMSBZT Ljubljana

Program izobraževanja

Program izobraževanja je objavljen na
spletni strani www.zbornica-zveza.si.

Kotizacija, nakazilo, število udeležencev

Kotizacije za člane DMSBZT Ljubljana
NI, sredstva za izvedbo delavnice se
krijejo iz lastne članarine društva.

Licenčne in pedagoške točke

Program je namenjen zaposlenim
v zdravstveni in babiški negi ter je
ovrednoten z licenčnimi točkami pri
Zbornici – Zvezi.

Dodatne informacije in prijava

Prijava preko prijavnice na spletni strani
DMSBZT Ljubljana: www.drustov-med-sester-lj.si do 20. 2. 2020 oziroma
do zasedenosti mest (30). Dodatne
informacije: Irma Kiprijanović (041 754
695) – irma.kiprijanovic@gmail.com

Organizator

Sekcija medicinskih sester in
zdravstvenih tehnikov na internistično-
infektološkem področju

TEMA SREČANJA

**URGENTNA STANJA V
INFEKTOLOGIJI**

Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija

3. in 4. marec 2020, Rimske Terme –
Rimski dvor 4*, Toplice 10,
3272 Rimske Toplice

Program izobraževanja

Program srečanja bo objavljen na
spletni strani www.zbornica-zveza.si.

Kotizacija, nakazilo, število udeležencev

Kotizacija z vštetim DDV je 320 €
(članom Zbornice – Zveze se prizna
50% popust in znaša 160 €). Kotizacijo
nakažite na transakcijski račun Zbornice
– Zveze 02015-0258761480, sklic
na številko 00 0226-03032020 ali jo
poravnajte po izstavljenem računu.

Licenčne in pedagoške točke

Program strokovnega srečanja je vpisan
v register strokovnih izpolnjevanj pri
Zbornici – Zvezi. Pasivni udeleženci
prejmejo 13 licenčnih točk, aktivni 17
licenčnih točk.

Dodatne informacije in prijava

Elektronske prijave so možne na
spletni strani Zbornice – Zveze:
<http://www.zbornica-zveza.si/sl>
(e-prijavnica). Dodatne informacije:
veronika.jagodic@gmail.com,
tel: 031 643 496.

Organizator

Sekcija medicinskih sester in
zdravstvenih tehnikov v oftalmologiji

TEMA SREČANJA

**SPREDNJI OČESNI
SEGMENT – DIAGNOSTIKA
IN ZDRAVLJENJE**

Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija

Datum: 6. 3. 2020
Kraj: Ljubljana, hotel Four Points by
Sheraton, Pot za Brdom 4
Registracija: od 8.00 do 8.45

Program izobraževanja

Program strokovnega izobraževanja
bo v celoti objavljen na spletni strani
Zbornice – Zveze:
www.zbornica-zveza.si.

Kotizacija, nakazilo, število udeležencev

Kotizacija z DDV znaša 190€ (članom
ZZBNS, ki imajo poravnane članske
obveznosti, se prizna 50% popust).
Kotizacijo nakažite na TRR 0201 5025
8761 480, sklic na številko 00 0211-
06032020. Podjetja in zavodi lahko znesek
poravnajo tudi po izstavitvi računa.
Število udeležencev je omejeno na 100.

Licenčne in pedagoške točke

Program strokovnega srečanja je v
postopku vpisa v register strokovnih
izpolnjevanj in pridobitve licenčnih ter
pedagoških točk pri Zbornici – Zvezi.

Dodatne informacije in prijava

Prijava je možna na spletni strani
www.zbornica-zveza.si z e-prijavnico.
Prijava sprejemamo do 28. 2. 2020
oz. do zasedbe prostih mest. Druge
informacije dobite na tel. 040-866-525
(Lucija Grudnik).

Organizator

Sekcija medicinskih sester v promociji
zdravja in zdravstveni vzgoji

TEMA SREČANJA

**DRUŽINSKA OBRAVNAVA
ZA ZDRAV ŽIVLJENSKI
SLOG**

**Datum, kraj, lokacija dogodka in
registracija**

12. 3. 2020, Debeli Rtič

Program izobraževanja

Strokovno izobraževanje je namenjeno vsem zaposlenim, ki se pri svojem delu srečujejo z obravnavo nezdravih življenjskih navad otrok, mladostnikov in njihovih družin na vseh ravneh zdravstvenega varstva – primarnem, sekundarnem in terciarnem.

Kotizacija, nakazilo, število udeležencev

Kotizacija z DDV znaša 190 € (članom ZZBNS, ki imajo poravnane članske obveznosti, se prizna 50% popust in znaša 95 €). Vključuje zbornik in prehrano med odmorom. Kotizacijo nakažite na transakcijski račun Zbornice – Zveze št. 02015-0258761480, sklic na številko 0232-12032020.

Licenčne in pedagoške točke

Program je v postopku vpisa v register strokovnih izpopolnjevanj in vrednotenja pedagoških in licenčnih točk pri Zbornici – Zvezi.

Dodatne informacije in prijava

Program je v celoti objavljen na spletni strani Zbornice – Zveze: www.zbornica-zveza.si. Prijava na strokovno izobraževanje je možna preko e-prijavnice, ki je dosegljiva na spletni strani Zbornice – Zveze: www.zbornica-zveza.si.
Dodatne informacije: sekcijapzvv@gmail.com

Organizator

Sekcija medicinskih sester v vzgoji in
izobraževaju

TEMA SREČANJA

**STROKOVNO SREČANJE
Z UČNIMI DELAVNICAMI:
ZNAJBE KOT PODLAGA
SODOBNI ZDRAVSTVENI
NEGI IN OSKRBI**

**Datum, kraj, lokacija dogodka in
registracija**

Datum, kraj srečanja: Celje,
12. marec 2020

Program izobraževanja

Enodnevno strokovno izpopolnjevanje z učnimi delavnicami je namenjeno zaposlenim v zdravstveni in babiški negi. Program izobraževanja bo v celoti objavljen na spletni strani Zbornice – Zveze: www.zbornica-zveza.si.

Kotizacija, nakazilo, število udeležencev

Kotizacija znaša 190 EUR z vključenim DDV za posameznega udeleženca. Člani Zbornice – Zveze, ki imajo poravnane članske obveznosti, so upravičeni do 50 % popusta (plačajo 95 EUR z vključenim DDV), razliko do polne cene pa krije strokovna sekcija.

Licenčne in pedagoške točke

Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babiški negi in je usklajen z obveznimi vsebinami, ki jih mora vsebovati strokovno izpopolnjevanje za izpolnjen pogoj obveznih vsebin s področja TPO v licenčnem obdobju.

Dodatne informacije in prijava

Za dodatne informacije pokličite na tel. št. 031 535 841. Prijave na strokovno izpopolnjevanje potekajo na spletni strani Zbornice – Zveze: www.zbornica-zveza.si, pod E-prijavnica in na irena.sumak@gmail.com.

Organizator

Sekcija medicinskih sester in
zdravstvenih tehnikov v pediatriji

TEMA SREČANJA

**VLOGA MEDICINSKE
SESTRE PRI PREVENTIVNIH
DEJAVNOSTIH NA
PODROČJU PRIMARNEGA
ZDRAVSTVENEGA VARSTVA
OTROK IN MLADOSTNIKOV**

**Datum, kraj, lokacija dogodka in
registracija**

13. in 14. marec 2020, Terme Zreče

Program izobraževanja

Strokovno srečanje je namenjeno strokovnim vsebinam s področja preventivnih aktivnosti medicinske sestre na primarni ravni zdravstvenega varstva.

Kotizacija, nakazilo, število udeležencev

Kotizacija z vštetim DDV je 320 €, (za člane Zbornice – Zveze se prizna 50-odstotni popust in znaša 160 €) Kotizacijo nakažite na transakcijski račun Zbornice – Zveze 02015-0258761480, sklic na številko 00 0209-13032020 ali jo poravnate po izstavljenem računu.

Licenčne in pedagoške točke

Program je v postopku vpisa v register strokovnih izpopolnjevanj ter vrednotenja za licenčne in pedagoške točke pri Zbornici – Zvezi.

Dodatne informacije in prijava

Elektronske prijave so možne na spletni strani Zbornice – Zveze: <http://www.zbornica-zveza.si/sl> (e-prijavnica). V primeru dodatnih vprašanj smo dosegljivi na: dobercvet@gmail.com, Andreja Doberšek.

Organizator

Zbornica – Zveza, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v rehabilitaciji in zdraviliški dejavnosti

TEMA SREČANJA

**STROKOVNI SEMINAR
OZAVEŠČANJE
ZDRAVSTVENIH DELAVCEV
O POMENU PRAVILNEGA IN
VARNEGA PREMESHČANJA
GIBALNO OVIRANIH OSEB**

Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija

Datum: 26. 3. 2020

Kraj: Univerzitetni rehabilitacijski inštitut URI – Soča, Linhartova 51, 1000 Ljubljana. Registracija udeležencev 26. 3. od 8.00 do 8.30. Začetek ob 8.30.

Ker bo registracija elektronska, imejte s sabo člansko izkaznico.

Program izobraževanja

Program je namenjen vsem zaposlenim v zdravstveni in babiški negi ter oskrbi. V celoti bo objavljen na straneh Zbornice – Zveze: www.zbornica-zveza.si in strokovne sekcije <http://sekcija-ms-v-rehabilitaciji-in-zdraviliški-dejavnosti.si>.

Kotizacija, nakazilo, število udeležencev

Kotizacija znaša 190 EUR z vključenim DDV. Člani Zbornice – Zveze, ki imajo poravnane obveznosti, imajo 50% popusta (95 EUR z vključenim DDV, razlika se krije iz lastnih sredstev oz. iz naslova plačanih članarin). Nakažite jo na račun Zbornice – Zveze št. 0201 5025 8761 480, sklic 00 0213-26032020.

Licenčne in pedagoške točke

Program je v postopku vpisa v register strokovnih izobraževanj in vrednotenja z licenčnimi in pedagoškimi točkami pri Zbornici – Zvezi.

Dodatne informacije in prijava

Prijavite se lahko na spletni strani www.zbornica-zveza.si z e-prijavnico do 24. 3. 2020. Dodatne informacije: Veronika Vidmar (01 4758 327) oz. veronika.vidmar@ir-rs.si

Organizator

DMSBZT Ljubljana

TEMA SREČANJA

**PSIHOZE IN DELO Z
OBOLELIMI**

Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija

Petek, 27. 3. 2020

DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14

Začetek ob 8.20

Registracija udeležencev od 8.00 do 8.20

Program izobraževanja

Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si.

Kotizacija, nakazilo, število udeležencev

Kotizacija za člane DMSBZT Ljubljana znaša 20 € z vključenim DDV (razliko do polne cene krije društvo iz lastnih sredstev oziroma iz naslova plačanih članarin), za nečlane in druge člane regijskih društev znaša kotizacija 40 € na udeleženca z vključenim DDV.

Licenčne in pedagoške točke

Program je v postopku vrednotenja pedagoških in licenčnih točk pri Zbornici – Zvezi.

Dodatne informacije in prijava

Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si do 20. 3. 2020 oziroma do zasedenosti mest (32). Dodatne informacije: Irma Kiprijanović (041 754 695) – irma.kiprijanovic@gmail.com

Organizator

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu

TEMA SREČANJA

**ZDRAVA USTA ZA ZDRAVO
TELO**

Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija

27. in 28. marec 2020, Kongresni center Grand hotela Bernardin
Registracija udeležencev bo potekala od 8.30 do 10.00.

Ker bo registracija elektronska, potrebujete člansko izkaznico.

Program izobraževanja

Program bo objavljen na spletni strani Zbornice – Zveze.

Kotizacija, nakazilo, število udeležencev

Dvodnevna kotizacija znaša 320 € z DDV. Člani Zbornice – Zveze, ki imajo poravnane članske obveznosti, so opravičeni do 50% popusta in je kotizacija 160 € z DDV, razlika do polne cene poravna sekcija iz naslova plačanih članarin.

Licenčne in pedagoške točke

Program strokovnega srečanja bo vpisan v register strokovnih izobraževanj in je v postopku vrednotenja licenčnih ter pedagoških točk pri Zbornici – Zvezi.

Dodatne informacije in prijava

Elektronske prijave bodo možne na spletni strani Zbornice – Zveze: <http://www.zbornica-zveza.si/sl> (e-prijavnica).
Dodatne informacije: cok.marina@gmail.com ali 051 396 296.

V spomin

Prezgodaj, po 10-mesečnem boju za življenje, nas je zapustil sodelavec Hasan Dedić, zdravstvenik ali po starem višji medicinski tehnik. Ob upokojitvi je zbolel, se krčevito boril z boleznijo, ki mu do konca ni dala miru in ne priložnosti uživati zaslužen upoko-jitev. Med svojo poklicno potjo v Centru za dializo Kliničnega oddelka za nefrologijo, ki mu je ostal zvest od začetka do konca, ni poznal bolezni in bolniške odsotnosti z dela.

Dragi naš sodelavec in kolega Hasan!

Čudovito te je bilo poznati, biti Tvoj sodelavec in hkrati prijatelj. Mnogo težje je opisati to, kar smo čutili, ko smo se v službi vsak dan srečevali in čutili tvojo dobro voljo, tvoj optimizem in pripravljenost pomagati vsakemu pomoči potrebnemu, vsak trenutek. Tudi takrat, ko smo drugi izgubljali upanje, si nas vselej opogumljal in spodbujal s svojimi besedami. Še danes odzvanjajo tvoje besede »*Moremo mi to sine, a ne?*« in ni bilo več pomislekov, niti ob še tako zahtevnem delu, ob vseh nemogočih urah. S teboj smo dosegali odlične izide in vzorno sodelovali. Nikoli se nisi umikal, temveč si bil vselej tam, kjer je bila potrebna tvoja pomoč.

Vzorno si se posvetil vsakemu novemu sodelavcu, posvetil si mu veliko potrpežljivosti, mu ob tem vlival pogum, energijo in dobro voljo. Bolnikom si bil svetel vzor, zato si bil vselej deležen njihovega zaupanja.

Vedno si bil pripravljen vskočiti, nadomeščati odsotne sodelavce, ob nujnih primerih v dežurni službi in v stanju pripravljenosti na dializi, zdravljenju s plazmaferezo in transplatacijah. Vsa tvoja vnema in pripravljenost pomagati drugim, razdajanje, so te bogatili in ti dajali novih moči. Tako se je odvijalo naše dobro sodelovanje, ki je preraslo tudi v iskreno in trdo prijateljstvo.

Tvoje nesebično razdajanje drugim ti je dajalo moč, energijo in voljo do dela, a hkrati jemalo čas, da se posvetiš tudi sebi, posebej svojemu zdravju. Izgubili smo vzornega sodelavca, čudovitega človeka in prijatelja.

Mnogo prezgodaj ti je bolezen, za katero se nisi zmenil, kot zli duh vzela moč, da se boriš, uživaš s svojimi otroki, vnučki in svojo družino.

Vselej te bomo ohranjali v spominu, vedno boš vzor odličnega strokovnjaka, sodelavca dobre volje in dobrih človeških lastnosti. Beseda o tebi bo ostajala živa, v naših mislih boš vedno ostal naš učitelj in velik, moder človek. Zelo te bomo pogrešali.

Počivaj v miru!

*V imenu Tvojih sodelavcev Centra za dializo, KO za nefrologijo,
UKC Ljubljana Mirjana Čalić*